

การศึกษาอิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิด
ของสันนิบาต เล็กเตอร์ ในสันนิบาต ไร่ชิง

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
กันยายน 2558
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

อาจารย์ที่ปรึกษา และหัวหน้าภาควิชาภาษาอังกฤษ ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้า
ด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษาอิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของ
ฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิง”
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....
(ดร.ทศพล สุรศักดิ์รินทร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ดร.ทำรงลักษณ์ เอื้อนครินทร์)

หัวหน้าภาควิชาภาษาอังกฤษ

กันยายน 2558

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก
ดร.ทศพล สุรศักดิ์รินทร์ ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำ
ให้คำปรึกษาตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง
จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้วิจัยขอ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้
คุณค่า และประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบ
และอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

กลวัชร เกษมโชค

ชื่อเรื่อง	การศึกษาอิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิง
ผู้วิจัย	กมลวัชร เกษมโชค
ที่ปรึกษา	ดร. ทศพล สุรศักดิ์รินทร์
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.ม. สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2558
คำสำคัญ	อิทธิพลด้านครอบครัว พฤติกรรมกระทำความผิด ฮันนิบาล เล็กเตอร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเพื่อวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิง ของโทมัส แฮร์ริส โดยใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ และแนวความคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ผลการศึกษาพบว่า อิทธิพลด้านครอบครัวที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับบุคคลในครอบครัว ได้แก่ มิสซา น้องสาว โรเบิร์ต เล็กเตอร์ ลุง และมูระซะกิ ซึคิบุ บ้าสะใภ้ ต่างมีอิทธิพลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาลทุกคน โดยมีสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยด้านครอบครัว จากตัวฮันนิบาลเอง และจากสภาพสังคม ที่ต่างมีส่วนสร้างเสริมบุคลิกภาพ อุปนิสัย ทัศนคติ ค่านิยม และผสมผสาน ชับเคลื่อน ผลักดันแรงขับทางสัญชาตญาณที่แฝงอยู่ในจิตใต้สำนึกของฮันนิบาลให้ถูกปลดปล่อยออกมาตอบสนองความต้องการของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงเหตุผล และความถูกต้อง ก่อให้เกิดเป็นแรงจูงใจให้ฮันนิบาลมีพฤติกรรมกระทำความผิดต่างกรรม ต่างวาระ ตั้งแต่ยังเป็นเยาวชนด้วย “ความแค้น ความโกรธ และความรัก”

Title A STUDY OF INFLUENCE IN THE FAMILY AFFECTING
HANNIBAL LECTER'S TRANSGRESSIVE BEHAVIOR
IN *HANNIBAL RISING*

Researcher Kollawat Kasemchok

Advisor Dr. Todsapon Suranakkarin

Academic Paper Independent Study M.A. in English Major, Naresuan University,
2015

Keyword Influence in the Family, Transgressive Behavior, Hannibal Lecter

ABSTRACT

This study aims to examine and analyze influence in the family affecting Hannibal Lecter's transgressive behavior in Tomas Harris's *Hannibal Rising* using Sigmund Freud's Psychoanalytic Personal Theory and Psychology of Juvenile Delinquency. The results of the study can be deduced as follow : influence in the family has come from a relationship between Hannibal and family members such as Mischa/sister, Robert Lecter/uncle, and Murasaki Shikibu/aunt in-law. The family and society factors reinforcing behavior, character, attitude, and value have affected Hannibal's transgressive behavior, which is interrelated by these people. These factors have blended and driven an instinct lurking in Hannibal subconscious. Regardless of reason and conscience, Hannibal's youthfully transgressive behavior himself has utterly violated the social rule in different circumstances with his " Vengeance, Anger, and Love".

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	8
ความสำคัญของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย	9
ข้อตกลงเบื้องต้น	10
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
วรรณคดีกับจิตวิทยา	12
ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์	18
แนวคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน	34
ปรัชญาในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาอิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิด ของฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิง	58
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความ ผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิง โดยใช้ทฤษฎี บุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์	67
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความ ผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิง โดยใช้แนวคิด การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน.....	81
5 บทสรุป.....	86
สรุปผลการวิจัย	86
อภิปรายผล.....	87
ข้อเสนอแนะ.....	89
บรรณานุกรม.....	91
ประวัติผู้วิจัย.....	82

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

นวนิยายแนวอาชญากรรมเป็นนวนิยายที่ได้รับความนิยมมายาวนาน โดยเริ่มแพร่หลายในประเทศไทยตั้งแต่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) ในยุคปัจจุบันมีผู้สนใจอ่านนวนิยายแนวนี้เพิ่มขึ้นมากเรื่อยๆ ซึ่งนวนิยายแนวอาชญากรรมนี้

ส่วนใหญ่มักจะถูกแปลมาจากภาษาต่างประเทศมากกว่าที่นักเขียนไทยจะแต่งขึ้นเอง เช่น นวนิยายชุดเชอร์ล็อก โฮล์มส์ ของอาร์เธอร์ โคนันดอยล์ นวนิยายชุดแอร์กูล บัวร์ ของอากาธา คริสตี และนวนิยายแนวอาชญากรรม ของเอ็ดการ์ แอลแลนโพอ เป็นตัน (Nathanong Phuangsoombat, 2012, หน้า 2)

มุกิตา แซ่ซ่ง (2553, หน้า 2) กล่าวว่า นวนิยายเป็นศัพท์ที่คนไทยคิดขึ้นมาเอง เพื่อให้เรียกรวบรวมประเภทเรื่องสมมุติที่แต่งเป็นร้อยแก้วขนาดยาวตามแบบตะวันตกซึ่งแต่เดิมคนไทยเรียกว่าเรื่องอ่านเล่น หรือเรื่องประโลมโลกตรงกับคำว่า “Novel” ในภาษาอังกฤษ

Parichat Poopan (2011, หน้า 4) ให้ความหมายของอาชญากรรมไว้ว่า “วรรณกรรมนักสืบ และอาชญากรรม (Detective and Mystery story) เป็นประเภทหนึ่งของนวนิยาย และเรื่องสั้นซึ่งมักเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม

หรือฆาตกรรมที่ถูกคลี่คลายคดีด้วยการสืบสวนของนักสืบ

เนื้อเรื่องมักจะลึกลับซึ่งตัวเอกจะต้องคลี่คลายคดีจากร่องรอย หรือเงื่อนงำที่มีอยู่ และแกะรอยเพื่อแก้ปมคดี”

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า

นวนิยายแนวอาชญากรรมคือเรื่องสั้นที่มีเนื้อหาลึกลับที่เน้นไปทางการสืบสวนเสาะหาความจริงในคดีที่เกิดขึ้นอาจเป็นคดีพิศวง

คดีสะเทือนขวัญให้เกิดการตามล่าหาความจริงว่าใครก่ออาชญากรรมครั้งนี้ขึ้น

เมื่อปมปริศนาได้ถูกเปิดเผย และแก้ไขได้แล้วเรื่องก็จบ

โดยทั่วไปฆาตกรจะเป็นตัวทดสอบขีดความสามารถของนักสืบเป็นตัวละครที่มีความฉลาด

เจ้าความคิด และทำทุกอย่างเพื่อเอาตัวรอดจากความผิด เขาเป็นตัวสร้างปริศนาที่ท้าทายทั้งนักสืบและคนอ่าน ซึ่งสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครได้ตามหลักจิตวิทยา

1. นวนิยาย ของ โทมัส แฮร์ริส

โทมัส แฮร์ริส (Thomas Harris) นักเขียนชาวอเมริกัน เกิดปี ค.ศ.1940 ที่เมืองแจ๊คสัน รัฐมิสซิสซิปปี ประเทศสหรัฐอเมริกา

เขาเคยเป็นนักข่าวสายอาชญากรรมมาก่อนที่จะมาเป็นบรรณาธิการสำนักพิมพ์ในเมืองนิวยอร์ก (The Associated Press out of New York) โทมัส แฮร์ริส นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาสร้างสรรค์เป็นผลงานการเขียนนวนิยายแนวอาชญากรรมหลายเล่ม แต่ผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้เขาเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในแวดวงของนักอ่านนวนิยายแนวนี้จนเรียกได้ว่าเป็นวรรณกรรมอมตะ คือ นวนิยายแนวอาชญากรรมของเขาที่เกี่ยวข้องกับ ฮันนิบาล เล็กเตอร์ (Hannibal Lecter) ที่ได้รับการตีพิมพ์มาแล้วมากกว่า 20 ภาษา และมียอดพิมพ์ซักรกว่า 10 ล้านเล่ม (Oleson, J. C., 2006) นวนิยายระดับยอดเยี่ยมชุดนี้มีด้วยกัน 4 เล่ม ได้แก่

1. เรด ดราก้อน (Red Dragon) ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี ค.ศ.1981

ถูกนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์ครั้งแรก ในปี ค.ศ.1986 ในชื่อ Manhunter และถูกนำมาสร้างใหม่ในปี ค.ศ. 2002 ใช้ชื่อภาษาไทยว่า “กำเนิดอำมหิต”

2. เดอะ ซายเรน ออฟ เดอะ แลมป์ (The Silence of the Lambs) ตีพิมพ์ในปี

ค.ศ.1988 ถูกนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์ ในปี ค.ศ.1991 ใช้ชื่อภาษาไทยว่า “อำมหิตไม่เงิบ” และในปีนั้นเองภาพยนตร์เรื่องอำมหิตไม่เงิบ ได้รับรางวัลทางภาพยนตร์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลกคือรางวัลออสการ์ (Academy Awards) ถึง 5 สาขา ได้แก่ สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยม สาขาผู้กำกับยอดเยี่ยม สาขาภาพยนตร์ดัดแปลงยอดเยี่ยม สาขานักแสดงหญิงยอดเยี่ยม และสาขานักแสดงชายยอดเยี่ยม

3. ฮันนิบาล (Hannibal) ตีพิมพ์ในปี ค.ศ.1999 ถูกนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์ในปี

ค.ศ.2001 ใช้ชื่อภาษาไทยว่า “อำมหิตล้นโลก”

4. ฮันนิบาล ไรซิง (Hannibal Rising) ตีพิมพ์ในปี ค.ศ.2006

ถูกนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์ ในปี ค.ศ.2006 ใช้ชื่อภาษาไทยว่า “ฮันนิบาลตำนานอำมหิตไม่เงิบ”

2. ความสำคัญของตัวละคร

องค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในนวนิยายทุกเรื่อง คือ ตัวละครซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการดำเนินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ ดังที่ ยูริชิตร บุกุญสนิท กล่าวไว้ว่า “ตัวละครในนวนิยาย คือ บุคคลสมมุติที่ก่อเหตุการณ์ในเรื่อง” ลักษณะนิสัยของตัวละคร และบทบาทเป็นองค์ประกอบที่ผู้เขียนสร้างความสนใจ ความประทับใจ หรือความเกลียดชังให้กับผู้อ่าน (ยูริชิตร บุกุญสนิท, 2538, หน้า 56 อ้างอิงใน นันทนา พฤษพงษ์, 2541, หน้า 1)

ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ให้ความสำคัญของตัวละครไว้ว่า “การสร้างนิสัยของตัวละครนั้นมีความสำคัญมาก ความสมเหตุสมผลของตัวละครเป็นสิ่งที่ทำให้คุณค่าของวรรณคดีแต่ละเรื่องเด่นขึ้น หรือลดลงได้ หากผู้แต่งไม่สามารถทำให้เกิดความสมดุลระหว่างเนื้อเรื่องกับตัวละคร เรื่องนั้นอาจขาดความสมจริงอันมีผลทำให้คุณค่าลดลง” (ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, 2529, หน้า 144-145 อ้างอิงใน นันทนา พฤษพงษ์, 2541, หน้า 1)

ดวงมน จิตจำนง ยังกล่าวถึงความสำคัญของตัวละครไว้ว่า “ในโลกแห่งศิลปะ และวรรณคดี ตัวละครที่กำใจผู้อ่านผู้ชม ย่อมต้องมีความซับซ้อนในบุคลิกภาพ ความคิด อารมณ์อื่น จะส่งผลต่อพฤติกรรม และทำให้พฤติกรรมเหล่านั้นสมเหตุสมผลในสายตามนุษย์ทั่วไป (ดวงมน จิตจำนง, 2528, หน้า 158 อ้างอิงใน นันทนา พฤษพงษ์, 2541, หน้า 1)

สรุปได้ว่าตัวละคร คือ ผู้ทำให้เรื่องเคลื่อนไหว ดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทาง ตัวละครจึงมีบทบาทสำคัญต่อการสรรค์สร้างมิติในเรื่องราวของนวนิยาย ตัวละครจะดึงดูดความสนใจของผู้อ่านจนให้ติดตามได้ ผู้เขียนต้องคำนึงถึงลักษณะนิสัยของตัวละครกับการกระทำจะต้องมีความ สัมพันธ์กันอย่างสมจริง

3. ฮันนิบาล เล็กเตอร์

ฮันนิบาล เล็กเตอร์ คือ ชื่อของอาชญากรอัจฉริยะ ตัวละครเอกที่มีคนรู้จักมากที่สุดในโลก ในหนังสือนวนิยายแนวอาชญากรรมของโทมัส แฮร์ริส ฮันนิบาลได้รับการจัดอันดับให้เป็นผู้ร้ายที่ยอดฮิตตลอดกาล

และได้รับการขนานนามว่าเป็นอาชญากรที่น่าสะพรึงกลัวที่สุด ชื่อเต็มของเขา คือ ฮันนิบาล เล็กเตอร์ ที่ 8 เกิดปี ค.ศ.1933 ที่ประเทศลิทัวเนียซึ่งเป็นประเทศเล็กๆ ที่แยกตัวออกมาจากสหภาพโซเวียต เขาถือกำเนิดมาในตระกูลสูงที่มีพ่อเป็นเคนต์เล็กเตอร์ แม่สืบเชื้อสายมาจากตระกูลผู้ดี

จากจุดสิ้นสุดของสงครามแต่เป็นจุดเริ่มต้นความสูญเสียของครอบครัวเล็กเตอร์ โทมัส แฮร์ริสสร้างให้พ่อแม่ของฮันนิบาลตายในบ้านซึ่งพวกเขาใช้หลบภัยจากสงคราม ฮันนิบาลและมิสซา น้องสาวถูกจับตัวไปโดยกองกำลังอิสระที่ทำงานให้กับสหภาพโซเวียต มิสซาซึ่งป่วยหนักได้ถูกทหารเหล่านั้นฆ่าตายเพื่อนำเนื้อมากินประทังชีวิตเนื่องจากอาหารขาดแคลน ฮันนิบาลในวัยเด็กเป็นคนเดียวในครอบครัวที่เหลือรอด

ความตายของพ่อแม่โดยเฉพาะน้องสาวได้เพาะบาดแผลในใจที่ทุกคนมองไม่เห็น ปีศาจร้ายถือกำเนิดขึ้นในตัวเขาแล้ว และมันเติบโตขึ้นมาเพื่อรอเวลาทวงความแค้น ต่อมาฮันนิบาลได้ไปอยู่ในความอุปการะของลุงเขาเรียนจบปริญญาสาขาแพทยศาสตร์ประกอบอาชีพเป็นศัลยแพทย์ จิตแพทย์ และภัณฑารักษ์เขาเป็นบุคคลที่มีการศึกษาดี เฉลียวฉลาด พูดเขียนได้หลายภาษา มีความรู้ความสามารถทางดนตรี และศิลปะ หน้าตาบุคลิกทำทางดี มีรสนิยมหรูหรา แต่ในความเป็นอัจฉริยะลึกๆ

แล้วฮันนิบาลมีความต้องการบางอย่างที่ผิดแผกไปจากปุถุชนคนธรรมดา เขาเริ่มฆ่าคนอย่างทารุณโหดร้าย และกินเนื้อของเหยื่อที่เขาสังหารอีกด้วย

สาเหตุที่ฮันนิบาลเป็นตัวละครที่น่าจดจำที่สุดเกิดจากโทมัส แฮร์ริส ผู้เขียนมีความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราว และบรรยายเหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างชัดเจนใช้คำพูดที่บอกเล่าถึงพฤติกรรมของตัวละครได้อย่างลึกซึ้งสมเหตุสมผล ทั้งผู้เขียนใช้กลวิธีการสร้างตัวละครแนวสมจริงโดยศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลมาเป็นอย่างดีเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะท่าทางของอาชญากร

และบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตที่ไม่จำเป็นต้องอะละเวียวาย หรือด้อยการศึกษาเสมอไป ฮันนิบาลจึงมีบุคลิกที่แตกต่างจากคนโรคจิตทั่วไป เขาสามารถควบคุมความบ้าแบบเหนือชั้น (King of Psychopaths) ของตัวเองอยู่ภายใต้เปลือกนอกอันสุภาพอ่อนโยน

ทั้งยังมีความเป็นอมตะในนิยามของอาชญากร คือไม่โดนตำรวจจับง่าย

ผู้เขียนจงใจสร้างภาพของฮันนิบาลให้มีบุคลิกซับซ้อน

และวิเศษเก่งกาจมากกว่าจะเป็นเพียงผู้ร้ายโรคจิตธรรมดา

ถึงแม้ว่าผู้ที่ได้อ่าน และศึกษางานเขียนของโทมัส แฮร์ริสในนวนิยายแนวอาชญากรรมชุดนี้ ต่างพากันสนใจ วิพากษ์วิจารณ์ ลักษณะนิสัย และบุคลิกภาพรวมถึงความสามารถของฮันนิบาลกันอย่างกว้างขวาง ทั้งยังเกิดกระบวนการวิเคราะห์ทางจิตวิทยา อาชญาวิทยา และสังคมวิทยามนุษย์วิทยาของผู้ศึกษา และนักวิจารณ์โดยทั่วไปเพื่ออธิบายพฤติกรรมอันเป็นสาเหตุในการก่ออาชญากรรมของเขา ถึงกระนั้นก็ตามด้วยมุมมองที่แตกต่างกันไปจึงยังคงมีข้อโต้แย้งที่ไม่สามารถหาข้อสรุปได้อย่างชัดเจน

4. ปัญหาและข้อโต้แย้ง

4.1 ปีศาจในคราบปลูทอน

“This brilliant orphaned child has demons lurking in the chambers of his memory, gouging him with fragments of his hideous past.”

Tomas Harris

ในฮันนิบาล ไรซิง โทมัส แฮร์ริสเขียนไว้ว่า มีปีศาจซ่อนอยู่ภายในตัวฮันนิบาล การก่ออาชญากรรมโดยกินเนื้อของเหยื่อที่เขาสังหาร จนได้รับสมญานามที่น่ากลัวว่า “มนุษย์กินคน” (Cannibalism) ทำให้ฮันนิบาลถูกมองว่าเป็นปีศาจ เพราะพฤติกรรมกินเนื้อคนไม่ใช่พฤติกรรมโดยชอบธรรมของมนุษย์ธรรมดาสามัญทั่วไป พฤติกรรมอันผิดแปลกของฮันนิบาลนี้จึงถูกมองว่าเป็นปีศาจในร่างคน ดังที่เดอบังโก้ (Delbanco) กล่าวว่า ถึงแม้มนุษย์จะไม่สามารถระบุการมีตัวตนของปีศาจได้ แต่เมื่อพวกเขาต้องเผชิญหน้ากับฆาตกรต่อเนื่องโรคจิตถ้าพวกนั้นไม่ใช่ปีศาจแล้วควรจะใช้คำนิยามอะไรที่เหมาะสม อย่างไรก็ตามยังไม่สามารถหาจุดเชื่อมโยงที่สัมพันธ์กันได้ (Intersexuality) ระหว่างการเป็นปีศาจกับการเป็นมนุษย์กินคน (Delbanco, 1995 อ้างอิงใน Oleson, J. C., 2006) ปีคาร์ท และกรีก (Picart and Greek) กล่าวว่า สังคมอเมริกันปฏิเสธการใช้ข้อมูลเชิงเอกสาร และปรัชญาในการวิเคราะห์ปีศาจ (Analysis of evil) ดังนั้นถ้าอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในฮันนิบาล ไรซิง เป็นความชั่วร้ายที่เกิดจากการกระทำอันโหดเหี้ยมน่าสยดสยอง โดยมีเหตุการณ์ในอดีตที่เจ็บปวดอยู่เบื้องหลัง ฮันนิบาลควรถูกมองว่าเป็นปีศาจในคราบปลูทอนคนธรรมดาหรือไม่

ในเมื่อเขาคืออาชญากรผู้ก่ออาชญากรรมนั้น (Picart and Greek, 2003 อ้างอิงใน Oleson, J.C., 2006)

4.2 มนุษย์กินคน

“As the analysis of every grown-up person demonstrates, the small child goes through a cannibalistic phases which are associated a wealth of cannibalistic fantasies.”

เคร็น (Klein, 2001 อ้างอิงใน Gregory, B., 2002)

เป็นที่เข้าใจกันว่า

เด็กทารกจำเป็นต้องดิ้นรนจากอกของผู้เป็นแม่เพื่อการเจริญเติบโตที่สมบูรณ์ พลังใช้ปากกัดเม้มที่หิวด้วยความความเพลินเพลินพึงพอใจ (Gratification) ใน อັນนิบาล ไรซิง

อັນนิบาลใช้ฟันของเขาทำให้เหยื่อบาดเจ็บสาหัสไม่ว่าจะเป็นการกัดเข้าไปที่ลูกตาของเหยื่อ หรือกัดลิ้นของเหยื่อจนขาด พฤติกรรมเหล่านี้ไม่ต่างอะไรจากการฆาตกรรม การกัดกินเหยื่อของอັນนิบาลไม่ใช่การกินเพื่อดำรงชีพ

หรือความอร่อยลิ้นแต่เป็นสัญลักษณ์ของการแก้แค้นที่เกิดจากสภาวะจิตเภทที่เรียกว่า “Paranoid-schizoid position”

ที่ขังตัวเองไว้กับภาพความทรงจำในอดีตที่ไม่สามารถช่วยเหลือน้องสาวในฐานะพี่ชายได้ และสุดท้ายความเจ็บปวดที่สาหัสที่สุดเมื่อรู้ความจริงว่า ตัวเองก็เป็นส่วนหนึ่งที่กินเนื้อน้องสาวของตนด้วย เมื่อได้ศึกษาสาเหตุ และเรื่องราวในอดีตผ่านทฤษฎีทางจิตวิทยาจะสามารถอธิบายความคิด และพฤติกรรมกระทำความผิดของ อັນนิบาลได้

ถึงแม้จะมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับนิยามของคำว่ามนุษย์กินคนที่อาจไม่ใช่พฤติกรรมที่ผิด ปกติ หรือความบกพร่องทางจิต

ทั้งยังไม่พบหลักฐานทางวิชาการที่ยืนยันว่าพฤติกรรมของมนุษย์กินคนนั้นเป็นอารยะธรรม หรือความไม่สมประกอบทางชีวภาพในตัวคน หรืออาการป่วยทางจิต

4.3 เหยื่อของสงคราม

HANNIBAL LECTER: A SYMPATHETIC VICTIM

“To know all is to forgive all”

มาดาม เดอ สเตว (Madame de Stael, 2003 อ้างอิงใน Oleson, J. C., 2006)

ฮันนิบาลคือเหยื่อของความเลวร้ายที่น่าสงสารจากคนกลุ่มหนึ่งในวัยเด็ก ผู้ที่ได้อ่าน และศึกษางานเขียนของโทมัส แฮร์ริสอาจต้องร้องไห้ และอยากโอบกอดปีศาจร้ายผู้นี้เพื่อช่วยเยียวยาแผลลึกในใจอันอ้างว้างของเขา เด็กคนหนึ่งที่ถูกสูญเสียครอบครัวไปในสงคราม ความสยดสยองของสงครามที่ได้พบทำให้เกิดปมแผลในใจของเขาไปชั่วชีวิต ฮันนิบาลกลายเป็นคนเก็บเนื้อเก็บตัว ไม่ค่อยพูดจากับใคร ภาพความทรงจำอันเลวร้ายที่ตามหลอกหลอนเขาตลอดมาแท้จริงคือกลุ่มทหาร ที่สังหารน้องสาวของเขาในสงครามครั้งนั้น บาดแผลสงครามในวัยเด็กมีผลต่อจิตใจของฮันนิบาลส่งผลให้เขาต้องกลายเป็นฆาตกรโรคจิตเนื่อง จากต้องการแก้แค้นให้กับน้องสาว ด้วยเหตุนี้การตายที่เกิดจากความแค้นที่ถูกสะสมไว้ สมควรถูกพิจารณาว่าเป็นการก่ออาชญากรรมของชายผู้วิปริตหรือไม่ หรือเขาควรได้รับการให้อภัยในสิ่งที่ทำลงไป แต่อย่างไรก็ตามเมื่อศึกษาพฤติกรรมของเขา ในนวนิยายตอนอื่นๆ จะพบว่าการกระทำความผิดของเขากับเหยื่อบางรายก็ไม่มี ความเกี่ยวเนื่องกับเหตุการณ์ร้ายในวัยเด็ก ดังนั้นจึงยังไม่สามารถสรุปได้อย่างชัดเจนว่าพฤติกรรมที่ก่อคดีของ ฮันนิบาลจะมีอดีตอันเลวร้ายเป็นปัจจัยสำคัญ

4.4 รักของฮันนิบาล

“Hannibal, you can leave the land of nightmare. You can be anything that you can imagine. Come onto the bridge of dreams. Will you come with me?”

Lady Murasaki (Hannibal Rising, หน้า 94)

ในฮันนิบาล ไรซิง โทมัส แฮร์ริสเขียนถึงตัวละครหญิงที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมของฮันนิบาล คือ มุระซะกิ ชิคิบุ ฮันนิบาลอยู่ในความอุปการะของโรเบิร์ต เล็กเตอร์พี่ชายของพ่อซึ่งเป็นญาติคนเดียวของเขา มุระซะกิภรรยาชาวญี่ปุ่นผู้งดงามของลุงก็ดูแลต้อนรับเขาเป็นอย่างดี ความเมตตาของมุระซะกิทำให้ฮันนิบาลมีชีวิตชีวาขึ้นมาอีกครั้ง จากการศึกษที่ผ่านมาทำให้เข้าใจได้ว่า การก่ออาชญากรรมของฮันนิบาล

และพฤติกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ในขณะก่อคดีของเขาอาจมีปมในอดีตเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่พบว่ามีปัจจัยอื่นที่สำคัญเกี่ยวข้องอีก นั่นคือ ความสัมพันธ์เชิงพิศาวระหว่างตัวละคร เพราะการก่ออาชญากรรมครั้งแรกของฮันนิบาลไม่เกี่ยวเนื่องกับเหตุการณ์เลวร้ายในวัยเด็กของเขา แต่กลับเป็นความรู้สึกเชิงสีเน่หาของฮันนิบาลที่มีต่อมูระซะกิที่กลายเป็นแรงกระตุ้นให้เขาลงมือฆาตกรรมเพื่อปกป้องเธอ

โทมัส แฮร์ริสผูกเงื่อนไขทางจิตวิทยากับการก่ออาชญากรรมของฮันนิบาล โดยสร้างเหตุการณ์ในอดีตที่ทำให้เกิดปมแผลในใจของเขา จากพฤติกรรมที่ซับซ้อน น่าสนใจของฮันนิบาล ตัวละครเอกในงานเขียนของโทมัส แฮร์ริส ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น แตกต่างจากผู้ร้ายในนวนิยายแนวอาชญากรรมเรื่องอื่นๆ จนกลายเป็นตัวละครที่หลอนประสาทผู้อ่านมากที่สุด และจากข้อโต้แย้งที่เกิดจากมุมมองที่แตกต่างกันของผู้ศึกษา และนักวิจารณ์โดยทั่วไป จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยและสาเหตุที่จุดชนวนให้อัจฉริยะผู้นี้กลายเป็นฆาตกรโรคจิตที่ก่ออาชญากรรมอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังมีรสนิยมน่าสยดสยองผิดมนุษย์ทั่วไป โดยผู้วิจัยมุ่งศึกษาพฤติกรรมกระทำคามผิดของฮันนิบาลเฉพาะในนวนิยายเล่มที่ 4 เรื่องฮันนิบาล ไรซิง ของโทมัส แฮร์ริส เนื่องจากหนังสือเล่มนี้ถือเป็นจุดกำเนิดของเรื่องราวทั้งหมดที่มีผลต่อพฤติกรรมกระทำคามผิดของเขา และจากการศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัยพบว่า ยังไม่มีนักวิชาการ และนักวิจัยท่านใดวิเคราะห์พฤติกรรมกระทำคามผิดของฮันนิบาลในนวนิยายเรื่องนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำคามผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิง (Hannibal Rising)
2. เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำคามผิดของฮันนิบาล ในฮันนิบาล ไรซิง โดยใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Personal Theory) ของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud)
3. เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำคามผิดของฮันนิบาล ในฮันนิบาล ไรซิง โดยใช้แนวคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน (Psychology of Juvenile Delinquency)

คำถามงานวิจัย

1. อิทธิพลด้านครอบครัวส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล ในฮันนิบาล ไรซิง ได้อย่างไร
2. ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ และแนวคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อธิบายอิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล ในฮันนิบาล ไรซิง ได้อย่างไร

ความสำคัญของการวิจัย

1. การวิจัยนี้จะเป็นคุณประโยชน์ต่อการเรียนการสอนนิชาวรรณคดี โดยช่วยเสริมความรู้ด้านการศึกษา และวิเคราะห์ตัวละครในวรรณคดีให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น
2. วิธีการศึกษา และวิเคราะห์ตัวละครในการวิจัยนี้ จะเป็นแนวทางให้เห็นถึงวิถีศึกษา และวิเคราะห์วรรณคดีในแนวต่างๆ ได้กว้างขวางขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ผู้วิจัยมุ่งศึกษา และวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล ในฮันนิบาล ไรซิง โดยใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ ของซิกมันด์ ฟรอยด์ และแนวคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ตามบริบทความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับบุคคลในครอบครัว ได้แก่

1. มิสซา น้องสาว
2. โรเบิร์ต เล็กเตอร์ ลุง

3. มุระชะกิ ซิคิบุ บ้าสะไก้

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. เนื่องจากนวนิยายที่เกี่ยวข้องกับฮันนิบาล ที่เขียนโดยโทมัส แฮร์ริส มีด้วยกัน 4 เล่ม ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา

และวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาลเฉพาะในเรื่อง ฮันนิบาล ไรซิงซึ่งเป็นนวนิยายเล่มที่ 4 ที่เกี่ยวข้องกับฮันนิบาล นวนิยายเล่มนี้มีจำนวนทั้งหมด 368 หน้า ตีพิมพ์ และวางจำหน่ายเป็นครั้งแรกในเดือนธันวาคม ปีค.ศ.2006 (พ.ศ.2550) โดยสำนักพิมพ์ดีลาคอร์ต ฮาร์ดคัฟเวอร์ (Delacorte hardcover edition) สหรัฐอเมริกา

2. ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ ของซิกมันด์ ฟรอยด์ และแนวคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล ในฮันนิบาล ไรซิง

นิยามศัพท์เฉพาะ

อิทธิพลด้านครอบครัว หมายถึง

ความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับบุคคลในครอบครัวได้แก่

1. มิสซา น้องสาว
2. เคานท์โรเบิร์ต เล็กเตอร์ พี่ชายของบิดา /ลุง
3. คุณหญิงมุระชะกิ ซิคิบุ ภรรยาของลุง /บ้าสะไก้

พฤติกรรมกระทำความผิด หมายถึง การกระทำของฮันนิบาลที่มีลักษณะร้ายแรง มีความรุนแรง เป็นอันตรายต่อสังคมที่เกี่ยวข้อง และต้องได้รับโทษตามข้อกำหนดของกฎหมาย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้

เป็นการศึกษาอิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. วรรณคดีกับจิตวิทยา
    - 1.1 การวิเคราะห์วรรณคดีเชิงจิตวิทยา
    - 1.2 บทบาทความสัมพันธ์ระหว่างจิตวิทยาและวรรณคดี
  2. ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Personal Theory)
    - 2.1 มโนคติพื้นฐานของทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ (Basic Concept of Psychoanalytic Personal Theory)
    - 2.2 โครงสร้างบุคลิกภาพ (The personality structure)
    - 2.3 ขั้นตอนการพัฒนาบุคลิกภาพ (Stage of Psychosexual Development)
    - 2.4 กลไกในการป้องกันตนเอง (Defense Mechanism)
  3. แนวคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน (Psychology of Juvenile Delinquency)
    - 3.1 ความหมายของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
    - 3.2 สาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
    - 3.3
- ปัจจัยและสาเหตุด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน4.
- ปรัชญาในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
- 4.1 ปรัชญาที่มุ่งต่อการลงโทษ
  - 4.2 ปรัชญาที่เน้นต่อการแก้ไขฟื้นฟู

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยได้กำหนดหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วรรณคดีกับจิตวิทยา

จิตวิทยา หมายถึง วิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม หรือกิริยาอาการของมนุษย์รวมถึงความพยายามที่จะศึกษาว่ามีอะไรบ้าง หรือตัวแปรใดบ้าง ในสถานการณ์ใดที่เกี่ยวข้องกับการทำให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ข้อมูลดังกล่าวจะทำให้สามารถคาดคะเน หรือพยากรณ์ได้ซึ่งจะช่วยลดพฤติกรรมเบี่ยงเบนอันก่อให้เกิดปัญหาในอนาคตโดยใช้แนวทาง หรือวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์ จิตวิทยาทำให้เข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ พฤติกรรมของมนุษย์รวมไปถึงการปรับตัวอยู่ในสังคมอย่างเป็นสุข ซึ่งการทำความเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์จะนำไปสู่การทำความเข้าใจ และช่วย วิเคราะห์วรรณคดี

1.1 การวิเคราะห์วรรณคดีเชิงจิตวิทยา

การวิเคราะห์วรรณคดีเชิงจิตวิทยา คือ

การนำจิตวิทยามาใช้ในการวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละคร

วิธีนี้จะไม่ลงไปเกี่ยวข้องกับประวัติของผู้เขียน

แต่เน้นความสนใจไปที่ตัวละครในนวนิยายด้วยการวิเคราะห์ว่าตัวละครมีภูมิหลัง

ประสบการณ์ชีวิต บุคลิกภาพ และจิตใต้สำนึกเป็นอย่างไรจึงมีพฤติกรรมเช่นนั้น

ความคิดของการวิจารณ์แนวนี้เกิดจากสมมุติฐานว่า

วรรณคดีเป็นเครื่องสะท้อนพฤติกรรมของมนุษย์

มนุษย์ในแต่ละคนแม้สร้างขึ้นมาจากจินตนาการแต่ก็สร้างเลียนแบบมนุษย์ธรรมดาสามัญซึ่งมองเห็นได้ทั้

วไปในสังคม ถ้าหากว่าผู้เขียนมีฝีมือในการถ่ายทอดลักษณะ และ

ความนึกคิดของมนุษย์ได้อย่างแนบเนียน

เราก็จะอธิบายพฤติกรรมของตัวละครได้โดยอาศัยจิตวิทยาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์

ปยุตธดา สายยศ (2556) กล่าวว่า

การนำกรอบแนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยามาใช้ถือว่าเป็นแนวทางที่น่าสนใจในการวิเคราะห์ และเข้าถึงผลงานศิลปะในรูปแบบหนึ่งนอกจากจะให้ความ

สำคัญกับแนวคิดของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงาน ทฤษฎีทางจิตวิทยายังนำเสนอมุมมองในเชิง จิตวิทยา กระบวนการทำงานของจิตใต้สำนึกอันเป็นตัวสะท้อนภาพ

และสัญลักษณ์ที่ปรากฏในผลงานศิลปะ

โดยอาจมีความนัยที่ซ่อนแฝงไว้เกี่ยวกับตัวตนของศิลปิน ความปรารถนา ความเป็นเพศ หรือมายาคติที่แฝงเร้น

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2529, หน้า 134) กล่าวว่า “การเข้าใจมนุษย์ที่แตกต่างไปจากเรา โดยอาศัยการเรียนรู้ วิเคราะห์ วินิจฉัย วิจรรณ

วิพากษ์จากวรรณกรรมนั้นทำให้เราเป็นคนไม่ใจแคบสามารถคบหาสมาคมได้หลายชนชั้น หลายพวก และมีความคิดอ่านกว้างขวาง”

การวิเคราะห์วรรณคดีเชิงจิตวิทยาจึงจำเป็นต้องพิจารณา ดังนี้

1. วิเคราะห์ความจริงเกี่ยวกับจิตใจ และพฤติกรรมของมนุษย์ ในแง่มุมต่างๆ โดยใช้ตัวละครใดก็ได้ในเรื่องไม่จำเป็นต้องเป็นพระเอก หรือนางเอก

2. มองมนุษย์อย่างมีชีวิตจิตใจ

ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งเร้าให้แสดงพฤติกรรมตอบสนองจนมีความสมหวัง ผิดหวัง ความดี ความเลวเหมือนกับคนทั่วไป

3. ความเกี่ยวพันกันของตัวละครแต่ละตัวที่มีปฏิสัมพันธ์กัน เหตุจูงใจ แรงบันดาลให้คิด รู้สึก หรือตัดสินใจเหมือนในชีวิตจริงหรือไม่

4. วรรณคดีที่ดีต้องระบายน หรือสะท้อนภาพชีวิตอย่างสมจริง

สรุปว่า การวิเคราะห์วรรณคดีเชิงจิตวิทยา คือ

การพยายามวิเคราะห์ความจริงเกี่ยวกับจิตใจ และพฤติกรรมของมนุษย์ในแง่มุมต่างๆ

โดยใช้ตัวละครใดๆ ก็ได้ในเรื่องที่มีพฤติกรรมที่น่าศึกษา การวิเคราะห์

วิจารณ์วรรณคดีเชิงจิตวิทยาเป็นการมองตัวละครอย่างมีชีวิต

ด้วยความเข้าใจมนุษย์อย่างมีเหตุผลโดยอาศัยหลักวิชาการทางจิตวิทยาเป็นพื้นฐานสำหรับความคิด

1.2 บทบาทความสัมพันธ์ระหว่างจิตวิทยาและวรรณคดี

ในการวิจารณ์วรรณคดี นักวิจารณ์ต้องทำความเข้าใจกับตัวละคร หากจะกล่าวถึงการนำหลัก หรือแนวคิดทางจิตวิทยาที่มีอยู่มากมายมาใช้ แนวคิด และทฤษฎีที่นิยมนำมาใช้ในการวิจารณ์วรรณกรรม และวรรณคดี คือ แนวคิด และทฤษฎีบุคลิกภาพ (Theories of Personality) ของซิกมันด์ ฟรอยด์

ทฤษฎีบุคลิกภาพ หมายถึง

แนวทางที่นักจิตวิทยาใช้ในการอธิบายธรรมชาติของบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้าง (Structure) กระบวนการ (Process) และสาระสำคัญ (Content) เพื่อให้เข้าใจความแตกต่างของบุคลิกภาพที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล

ซัตสึณี สินธูสิงห์ (2550, หน้า 134) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับจิตวิทยา โดยแบ่งความสัมพันธ์ไว้ ดังนี้

1. บทบาทของจิตวิทยาในวรรณคดี ความสำคัญในบทบาทของจิตวิทยาที่มีในวรรณคดี คือ การสร้างสรรค์ และวิเคราะห์ผลงานในวรรณคดีขึ้นนั้นด้วยแนวคิด หรือทฤษฎีของนักจิตวิทยาคนสำคัญ หลักการของจิตวิทยามีอิทธิพล และบทบาทมากขึ้นนับตั้งแต่ฟรอยด์ได้ศึกษาเรื่องจิตไร้สำนึก และตีพิมพ์เรื่อง ดิ อินเตอร์เพรทเทชัน ออฟ ดรีม (The Interpretation of Dreams) ซึ่งทำให้มีนักวิชาการ และผู้ที่สนใจวรรณคดีได้เริ่มนำทฤษฎีจิตวิทยามาใช้วิเคราะห์วรรณคดีเรื่องนั้นๆ

ซัตสึณี สินธูสิงห์ (2550, หน้า 134) ยังกล่าวอีกว่า มีนักเขียนสมัยใหม่บางคนนำการใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์มาเป็นประเด็นหลักที่สำคัญในการผูกเรื่อง เช่น ยูจีน โอนีล (Eugene O'Neill, 1888-1953) นักเขียนบทละครรางวัลโนเบลได้เขียนเรื่อง มอร์นิง บีคัมส์ อีเล็คตรา (Morning Becomes Electra, 1931) โดยนำโครงบทละครโศกนาฏกรรมของกรีกเรื่องอีเล็คตราของโซโฟคลีส (Sophocles) มาดัดแปลงเป็นละครสมัยใหม่ โอนีลใช้ความผิดปกติทางจิตเป็นตัว กำหนดชะตากรรมของตัวละคร

ปมอีเล็คตรา (Electra Complex) คือ ปมทางเพศ และเป็นปัญหาทางจิตในวัยเด็ก กล่าวคือ เด็กผู้หญิงจะรักพ่อ และชิงชังแม่ จะเลียนแบบแม่เพื่อให้พ่อเกิดความรักในตัวเองบ้าง และปมอีดิปัสในเด็กชาย (Oedipus Complex) ซึ่งจะคล้ายกับปมอีเล็คตราในเด็กหญิง คือ เด็กชายจะเกิดความรู้สึกหวงแม่ และอยากเป็นเจ้าของแม่แต่เพียงผู้เดียว เด็กผู้ชายจะเห็นพ่อเป็นคู่แข่ง และเลียนแบบพ่อเพราะเข้าใจว่าการเลียนแบบอย่างจากพ่อจะทำให้แม่รักตน

พฤติกรรมของปมทั้งสองจะหายไปเอง

ถือว่าเป็นจังหวะสำคัญในการสร้างบุคลิกภาพของความเป็นชาย

และหญิงที่เหมาะสมมีฉะนั้นจะเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ

จิตวิทยาจึงนับว่ามีบทบาทที่สำคัญมากต่อวรรณคดีสมัยใหม่ และจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะไม่เพียงแต่จะใช้เป็นทฤษฎีในการวิเคราะห์วรรณคดีเท่านั้น

หากยังสามารถช่วยสร้างวรรณคดีอีกด้วย เช่น อ็องเดร เบรอตง (Andre Breton, 1955 อ้างอิงใน ชัตสุถิณี สีนุสสิงห์, 2550, หน้า 136) ได้คิดวิธีการเขียนกวีนิพนธ์แนวเซอร์เรียลลิสม์ (Surrealist) ขึ้น

เบรอตงได้รับอิทธิพลจากฟรอยด์ในเรื่องจิตใต้สำนึกของมนุษย์

ซึ่งเขาเห็นพ้องกับฟรอยด์ในเรื่องความต้องการพื้นฐานของมนุษย์

บทบาทในสัญชาตญาณทางเพศ และความคิดเรื่องความสุข เขาได้ยกย่องฟรอยด์ว่า

เป็นผู้ที่ช่วยมนุษย์ให้มีโอกาสชื่นชมกับเสรีภาพได้อย่างเต็มที่ในหนังสือที่ชื่อว่า ซิตูอาซิยง ดู

ซัวร์เรออลิซึม (Situation du Surrealism)

เบรอตง (Breton) ได้เขียนคำนิยามของเซอร์เรียลลิสม์ว่า “เซอร์เรียลลิสม์ คือ การที่ประสาทสั่งงานโดยอัตโนมัติ

และด้วยวิธีนี้เองเราสามารถแสดงให้เห็นถึงการทำงานที่แท้จริงของความคิดได้

ไม่ว่าจะเป็นการพูด การเขียน หรือด้วยวิธีอื่นๆ เซอร์เรียลลิสม์ คือ

การเขียนตามคำบอกของความคิด โดยปราศจากการบังคับบัญชาของเหตุผล

อยู่นอกเหนือความวิตกกังวลทาง ด้านความงาม หรือศีลธรรม”

ดังนั้นงานกวีนิพนธ์เซอร์เรียลลิสม์เป็นงานที่เขียนออกมาตามคำสั่งของจิตใต้สำนึก

เขียนลงไปในพื้นที่โดยไม่ต้องสนใจกับกฎเกณฑ์การเขียนใดๆ

งานที่เขียนออกมานั้นก็ไม่จำเป็นต้องเขียนให้จบอีกด้วย ไม่เพียงแต่จะใช้วิจารณ์

หรือสร้างผลงานเท่านั้น ยังมีนัก วิเคราะห์บางคนมองลึกลงไปถึงชีวประวัติ เบื้องหลัง

และความเป็นมาของผู้เขียน หรือวิเคราะห์สาเหตุที่เขียนวรรณคดีเรื่องนั้นขึ้นมา

ฟรอยด์เชื่อว่าการที่ผู้เขียนผลิตผลงานวรรณคดีออกมานั้น เป็นการระบาย

หรือถ่ายทอดความฝันของผู้เขียน ซึ่งความคิดนี้อยู่ในบทความเรื่อง ครีเอทิฟ

ไรทิงส์ แอนด์ เดย์ดรีมมิง (Creative Writing and Daydreaming) โดยฟรอยด์ได้แนะนำว่าผลงาน

ของผู้เขียนกับตัวผู้เขียนนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

ผู้ที่นำความคิดนี้ของฟรอยด์มาใช้ คือ เอเรนสท์ โจนส์ (Erenst Jones อ้างอิงใน ชัตสุถิณี สีนุสสิงห์, 2550, หน้า 139-140) เขาได้เลือกงานของเชคสเปียร์ เรื่อง แฮมเล็ต มาวิเคราะห์

โดยเขียนบทความเรื่อง “แฮมเลต แอน อิดิปัส” (Hamlet and Oedipus, 1949)

โดยวิเคราะห์จากเหตุการณ์ในเรื่องว่า เหตุใดแฮมเลตจึงไม่ฆ่าอาชของตน

จากนั้นก็โยงไปยังจิตใต้สำนึกของ เซ็คสเปียร์

โจนส์คิดว่ามันเป็นการแสดงออกซึ่งขบวนการทางจิตที่ยังลึกลงไปในจิตใต้สำนึกของเซ็คสเปียร์

เขาได้ศึกษาประวัติของเซ็คสเปียร์ที่ยืนยันว่า แรงบันดาลใจในการสร้างแฮมเลตนั้นคือ

ส่วนที่ลึกที่สุดของเขาเอง

เซ็คสเปียร์เขียนโดยไม่ได้สำนึกว่าได้สร้างแฮมเลตให้เป็นตัวละครที่สับสน กระวนกระวาย

ไม่กล้าที่จะตัดสินใจ และหลีกเลี่ยงหน้าที่ของตนโดยเก็บกดสิ่งเหล่านี้ไว้

ในบทความของโจนส์ (Hamlet: The Psychoanalytical Solution)

เขายังได้พิจารณาถึงจิตใจของผู้ชม หรือผู้อ่านละครด้วย

การที่วรรณคดีเรื่องใดก็ตามจะประสบความสำเร็จได้เป็นเพราะผู้ชม หรือผู้อ่านมีส่วนร่วม

และสามารถเข้าใจถึงตัวละครเหล่านั้นได้เป็นอย่างดี ซึ่งแสดงว่าผู้ชม

หรือผู้อ่านก็มีส่วนร่วมที่เก็บกด หรือมีประสบการณ์ที่เหมือนกับตัวละครนั้นๆ

ฌาคส์ ลากอง (Jacques Lacan อ้างอิงใน ปุณณดา สายยศ, 2556) ได้ศึกษาภาษา

ศาสตร์เชิงโครงสร้าง (Structural Linguistic) ผ่านแนวคิดจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์

โดยการศึกษาจะให้ความสำคัญในเรื่องของภาษา และระบบของสัญลักษณ์

เป็นการทำความเข้าใจภาษา

และระบบสัญลักษณ์ที่ปรากฏผ่านกระบวนการทางจิตที่เรียกว่าจิตไร้สำนึกที่อาจมีความหมายแฝง

หรือการแทนที่ของสัญลักษณ์ การที่สัญลักษณ์ถูกใช้ทดแทนสิ่งๆ หนึ่ง และกระบวนการผนึกตัว

(Condensation) ของความหมายเป็นสิ่งที่แสดงว่าความหมายหลายความหมายได้รวมตัวกัน

และถูกนำเสนอเป็นสัญลักษณ์อันใดอันหนึ่ง

ความคิดของฟรอยด์มีอิทธิพลสำคัญต่อการศึกษาวรรณคดี ในเรื่องของมนุษย์ที่มีจิตสำนึก จิตไร้สำนึก และเรื่องของอิด (Id) อีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Superego)

โดยเฉพาะอิดคือพลังที่สร้างบุคลิกภาพ และบงการการกระทำของมนุษย์ ฟรอยด์มีความเห็นว่า

ศิลปินถ้าไม่บ้าก็เป็นโรคประสาท มีความพิกลพิการ บัวยทางร่างกาย

หรือจิตใจมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งที่สังคมไม่ ยอมรับ จากความกังวล หรือความเครียด

ความทุกข์ทรมานจากโรคภัย และความพิการ

หรือการที่สังคมไม่ยอมรับศิลปินก็จะสร้างสรรค์ศิลปะ

อาจพูดได้ว่าอัจฉริยะเป็นโรคประสาทต้องการความเจ็บปวด เพื่อจะได้เกิดความเข้าใจ

และสามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจนั้นไปสู่โลกภายนอก (ซัตสึณี สึนรุสึงหิ, 2550, หน้า 18-19)

2. บทบาทของวรรณคดีในจิตวิทยา

บทบาทของวรรณคดีนั้นอาจไม่ปรากฏให้เห็นเด่นชัดมากนัก แต่มีข้อสังเกตที่พรอยด์ได้นำเนื้อหาทางวรรณคดีมาอธิบายทฤษฎีจิตวิทยาของเขา เช่นเรื่องปมอีดีปัส (Oedipus Complex) นอกจากนี้พรอยด์ได้ลงความเห็นว่าเป็นนิมิตถึงนักเขียนที่มีความเหมือนกันกับคนไข้โรคประสาท กล่าวคือนักเขียนผลงานทางวรรณคดีซึ่งเป็นงานศิลปะชนิดหนึ่ง และนักเขียนเหล่านั้นก็ได้สร้างโลกมายาขึ้นมาเช่นเดียวกับคนไข้โรคประสาทที่สร้างโลกของเขาขึ้นมาเช่นกัน แต่ก็มีข้อแตกต่างระหว่างคนกลุ่มนี้คือคนไข้โรคประสาทจะไม่สามารถอธิบายโลกของพวกเขาให้ใครเข้าใจได้ และก็ไม่สามารถกลับสู่โลกแห่งความเป็นจริง ดังนั้นจึงต้องการความช่วยเหลือจากจิตแพทย์ แต่นักเขียนได้ถ่ายทอดโลกของพวกเขาผ่านศิลปะ และยังสามารถละจากโลกมายาที่เขาสร้างขึ้นเองได้ (ซัตสึณี สึนรุสึงหิ, 2550, หน้า 140)

ถึงอย่างไรก็ตาม

ผู้ศึกษาไม่ควรสนใจแต่ขบวนการทางจิตวิทยาจนละเลยผลงานในด้านศิลปะที่ผู้เขียนสร้างขึ้นมา การศึกษาวรรณคดีที่แท้จริงต้องศึกษาทั้งโลกภายในจิตใจที่นักเขียนนำเสนอ และวิธีการที่นักเขียนทำให้ประสบการณ์ของเขากลายเป็นผลงานศิลปะ (ซัตสึณี สึนรุสึงหิ, 2550, หน้า 20)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่า

ทฤษฎีจิตวิทยาสามารถนำมาใช้วิจารณ์วรรณคดีของทุกชาติทุกภาษาได้ ผลการวิเคราะห์ตามหลักจิตวิทยาทำให้เห็นสภาพจิตส่วนบุคคลของตัวละคร หรือความสามารถของผู้แต่งในการทำให้เรื่องราว บทบาท พฤติกรรม และบุคลิกลักษณะต่างๆดำเนินไปอย่างสอดคล้องกับอุปนิสัย สามารถแสดงพฤติกรรม รวมทั้งพัฒนาการของตัวละครได้สมจริงเพียงใด การวิเคราะห์โดยหลักจิตวิทยาเช่นนี้ยังทำให้พฤติกรรมทุกประการของตัวละครเป็นสิ่งที่อธิบายได้ตามหลักการวิทยาศาสตร์ รวมทั้งสามารถปกป้องวรรณคดีจากข้อกล่าวหาที่ว่าวรรณคดีเป็นสิ่งเลือนลอย และไร้สาระ

2. ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Personal Theory)

ทฤษฎีบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจมานาน แต่เดิมการศึกษาเรื่องนี้อาจถ่ายทอดเป็นนิทาน นิยาย โคลง กลอน เป็นต้น การถ่ายทอดออกมาเป็นเรื่องราวในลักษณะต่างๆ สะท้อนให้เห็นว่าบุคคลในยุค หรือในสมัยนั้นๆ มีพฤติกรรมอย่างไร และทำไมจึงทำเช่นนั้น ระยะเวลาต่อมาการศึกษาเรื่องพฤติกรรมเป็นแบบแผนขึ้น มีการศึกษา และสังเกตในเรื่องความเจริญเติบโต และการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการศึกษาที่มีระเบียบแบบแผนโดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ และถือว่าบุคลิกภาพเป็นศาสตร์สาขาหนึ่ง เป็นการศึกษาที่มีระบบ มีหลักเกณฑ์ โดยเริ่มต้นการศึกษาจาก การวิเคราะห์จิต (Mental analysis) ต่อมาได้ทำการศึกษาเรื่องการตอบสนอง (Response) กระบวนการปรับตัว (Adjustment pattern) และการแสดงออกของพฤติกรรมด้านอื่นๆ ซึ่งรวมกันเป็นบุคลิกภาพ การเข้าใจความหมาย และการแสดงออกของบุคลิกภาพเป็นเรื่องค่อนข้างซับซ้อน โดยเฉพาะการเข้าใจเรื่องธรรมชาติต่างๆ สาเหตุ การทำนาย และการควบคุม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของบุคลิกภาพซึ่งจำเป็นต้องศึกษาเรื่องบุคลิกภาพให้กว้างขวาง และลึกซึ้งโดยเฉพาะในเรื่องโครงสร้างบุคลิกภาพ และทฤษฎีบุคลิกภาพที่มีรูปแบบอย่างไร เพื่อใช้ในการอธิบายพฤติกรรมที่ปรากฏออกมาว่ามีบุคลิกภาพเช่นใด (นวลลลลล สุภาพผล, 2527, หน้า 20)

ซิกมันด์ ฟรอยด์ จิตแพทย์ชาวออสเตรีย เชื้อสายยิว เป็นคนแรกที่เห็นความสำคัญของพัฒนาการในวัยเด็ก โดยเชื่อว่าเป็นรากฐานของพัฒนาการของบุคลิกภาพในวัยผู้ใหญ่ ฟรอยด์มีความเชื่อว่า 5 ปีแรกของชีวิตมีความสำคัญมาก เป็นระยะวิกฤติของพัฒนาการของชีวิต บุคลิกภาพของผู้ใหญ่มักจะเป็นผลรวมของ 5 ปีแรกทั้งยังเชื่อว่าบุคลิกภาพของผู้ใหญ่ที่แตกต่างกันเนื่องจากประสบการณ์ของแต่ละคนเมื่ออยู่ในวัยเด็ก และยังขึ้นอยู่กับว่าเด็กแต่ละคนแก้ปัญหาความขัดแย้งของแต่ละวัยอย่างไร (อารีลักษณ์ พูลทรัพย์, 2553)

ฟรอยด์ เกิดปี ค.ศ. 1856 ณ สาธารณรัฐเชโกสโลวะเกียในปัจจุบัน ครอบครัวมีอาชีพขายขนสัตว์ ฟรอยด์เองชอบอ่านหนังสือตั้งแต่เด็กจึงทำให้เขาฉลาดและสอบได้ที่ 1 เกือบทุกครั้ง เมื่ออายุได้ 17 ปี เขาสอบเข้าศึกษาต่อวิชาแพทยศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยแห่งกรุงเวียนนาได้

หลังจากเรียนจบเขาได้ไปศึกษาเกี่ยวกับโรคทางสมอง และประสาทที่กรุงปารีส และเป็นหมอรักษาคนไข้ที่เป็นอัมพาตอยู่ที่นั่น ฟรอยด์พบว่า คนไข้บางรายป่วยเป็นอัมพาตเนื่องจากภาวะทางจิตใจ ไม่ใช่ทางร่างกาย เมื่อกลับมายังกรุงเวียนนาเขาตัดสินใจทำงานเป็นแพทย์ทางด้านสมอง และประสาท ฟรอยด์ได้พบคนไข้ที่เป็นอัมพาตเนื่องจากปัญหาทางจิตใจหลายราย เขาจึงใช้วิธีการรักษาโดยการให้ผู้ป่วยเล่าถึงความคับข้องใจ หรือความหวาดกลัว และพยายามให้ผู้ป่วยเข้าใจเหตุการณ์นั้นเพื่อลดความขัดแย้งในใจ ปรากฏว่ามีผู้ป่วยหลายรายหายจากอาการอัมพาตเมื่อรักษาด้วยวิธีนี้ วิธีการนี้จึงเรียกว่า “จิตวิเคราะห์” ทฤษฎีของฟรอยด์มีอิทธิพลทางการรักษาคนไข้โรคจิต ในตอนแรกมีผู้คัดค้านไม่ยอมรับ แต่ฟรอยด์ก็ได้ศึกษา และทดลองจนผลงานของเขาเป็นที่ยอมรับทั่วไป ฟรอยด์เป็นทั้งแพทย์ และนักจิตวิทยาเขาเป็นผู้บุกเบิกการศึกษาทางด้านจิตวิทยา ทฤษฎีต่างๆ ของเขาที่ค้นพบยังคงนำมาใช้บำบัดโรคทางจิตอยู่ทุกวันนี้ เช่น ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ เป็นต้น

ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ นับว่าเป็นศาสตร์ที่สำคัญแขนงหนึ่ง ฟรอยด์ได้ศึกษา วิเคราะห์จิตใจของมนุษย์ และอธิบายว่า จิตใจทำหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ เขาได้ชี้ให้เห็นว่า มนุษย์ไม่ได้เป็นสัตว์ที่มีเหตุผลดังที่พวกเขาเคยเชื่อ หรืออยากเป็น แต่มนุษย์นั้นกลับถูกครอบงำด้วยพลังแห่งจิตไร้สำนึกที่ซ่อนเร้นอยู่ในจิตใจของพวกเขา (ปทุมธาดา สายยศ, 2556) พลังแห่งจิตไร้สำนึกนี้จะเป็นสาเหตุสำคัญของพฤติกรรม และมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของมนุษย์ ความคิดของฟรอยด์เกี่ยวกับแรงขับเคลื่อนไร้สำนึกนี้เป็นประโยชน์ในการเข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์

ฟรอยด์ได้รับการยกย่องว่า เป็นบิดาแห่งทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (The Father of Psychoanalysis) เขาถึงแก่กรรม ปีค.ศ.1939 เมื่ออายุได้ 83 ปี

กระบวนการศึกษาทฤษฎีของฟรอยด์ ก็เพื่อศึกษา และทำความเข้าใจการเรียนรู้ทางสังคม (Socialization) เช่น ภาษา บทบาททางเพศ เป็นต้น ซึ่งกระบวนการในส่วนนี้จะมีเชื่อมโยงกับแนวคิดของฟรอยด์เรื่องจิตไร้สำนึก เพศ ศีลธรรม ขนบธรรมเนียมต่างๆ และยังสามารถอธิบายในเรื่องระบบค่านิยม ศาสนา และวัฒนธรรม (ยศ สันตสมบัติ, 2542, หน้า 30-33)

2.1 มโนมติพื้นฐานของทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ (Basic Concept of Psychoanalytic Personal Theory)

ฟรอยด์เป็นผู้ก่อตั้งทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ขึ้นโดยอาศัยข้อมูลและประสบการณ์จากการรักษาผู้ป่วยในคลินิกของเขา ฟรอยด์ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพ การแสดงออกของแต่ละบุคคลเป็นอย่างมาก เขาได้ศึกษาจิตของมนุษย์ที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ และพฤติกรรมต่างๆ ที่มนุษย์แสดงออก นักอาชญาวิทยาได้นำความรู้ และแนวคิดของฟรอยด์มาประยุกต์ใช้ศึกษาและอธิบายพฤติกรรมของอาชญากรเพื่อทราบถึงสาเหตุอาชญากรรมทางจิตวิทยา (ปกรณ์ มณีปกรณ์ , 2557, หน้า 87)

ฟรอยด์ได้สรุปสาระสำคัญ (Concepts) ของทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

1. **หลักแห่งความพอใจ (Pleasure principle)** ฟรอยด์เห็นว่ามนุษย์เป็นสัตว์ที่แสวงหาความสุข (pleasure – seeking animal) และหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด ไม่ค่อยมีเหตุผล
2. **หลักแห่งความจริง (Reality principle)** สภาพความเป็นจริงเป็นสิ่งกำหนดขอบเขตของพฤติกรรมมนุษย์ว่า อะไรควร และอะไรไม่ควรทำ
3. **หลักแห่งการระบายความตึงเครียด (Tension reduction principle)** เมื่อเกิดความขัดแย้งระหว่างความพอใจ กับความเป็นจริงอย่างรุนแรง มนุษย์จะหาวิธีเพื่อลดความตึงเครียดที่เกิดขึ้น
4. **หลักการแบ่งขั้ว (Polarity or duality principle)** ฟรอยด์เห็นว่า ทุกๆ อย่างในชีวิตมีลักษณะเป็นคู่ตรงข้ามกัน เช่น ชีวิต/ความตาย ดี/เลว บวก/ลบ และขาว/ดำ เป็นต้น มนุษย์จะต้องเผชิญทางเลือกที่เป็นคู่ตรงข้ามดังกล่าวเพื่อต้องตัดสินใจ
5. **หลักการซ้ำซ้ำ (Repetition compulsion principle)** มนุษย์มีนิสัยตามอย่าง เมื่อทำอะไรได้สำเร็จก็จะทำซ้ำ และเมื่อทำซ้ำนานๆ จะเกิดการคงที่ (fixation)

ฟรอยด์ได้แบ่งการทำงานของจิตมนุษย์ออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. จิตไร้สำนึก (Unconscious Mind) คือ

ส่วนที่มีบทบาทสำคัญในการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ โดยเฉพาะพฤติกรรมบางอย่างที่บุคคลแสดงออกไปโดยไม่รู้ตัว จิตไร้สำนึกทำหน้าที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกไปตามหลักแห่งความพึงพอใจของตนเอง การทำงานของจิตไร้

สำนึกเกิดจากความปรารถนา หรือความต้องการของบุคคลที่เกิดขึ้นในวัยเด็กที่ไม่ได้รับการยอมรับ เช่น การถูกห้าม หรือถูกลงโทษจะถูกเก็บกดไว้ในจิตส่วนนี้ ซึ่งบางครั้งสิ่งที่ถูกเก็บกดไว้จะแสดงออกมาในรูปของการพูดพลั้งปาก การละเมอ หรือความฝัน (พีระกัญญา สุขโพธารมณ และปรีศนีย์ เกศะบุตร, 2553, หน้า 121)

ฟรอยด์ยังกล่าวอีกว่า ความฝันเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนามโนทัศน์ในเรื่องจิตไร้สำนึก การตีความเรื่องราวในความฝันรวมถึงสัญลักษณ์ต่างๆ ที่แฝงความนัยเอาไว้ เป็นหนทางนำไปสู่ความเข้าใจกระบวนการการทำงานของจิตไร้สำนึก เนื่องจากการทำงานของจิตไร้สำนึกนั้นจะไร้เหตุผล และกฎเกณฑ์ทางตรรกะ ซึ่งอาจสื่อความออกมาผ่านสัญลักษณ์ต่างๆ ที่เป็นตัวแทนของ สิ่งอื่น (บุญณดา สายยศ, 2556)

2. จิตสำนึก (Conscious Mind) คือ สภาวะที่บุคคลรับรู้ตามประสาทสัมผัสทั้ง 5

บุคคลจะรู้ตัวตลอดเวลาว่า กำลังทำอะไร คิดอะไรอยู่ คิดอย่างไรเป็นการรับรู้โดยทั่วไปของมนุษย์ที่ควบคุมการกระทำส่วนใหญ่ให้อยู่ในระดับรู้ตัว (Awareness) และเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาโดยมีเจตนา และมีจุดมุ่งหมาย จิตสำนึกเป็นส่วนที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมสอดคล้องกับหลักความเป็นจริงในสถานการณ์ต่างๆ โดยอาศัยหลักแห่งเหตุผล และศีลธรรมที่ตนเองเชื่อถือเพื่อเป็นแนวทางในการแสดงพฤติกรรม (สุภวรรณ พันธุ์จันทร์, ม.ป.ป., อ้างอิงใน พีระกัญญา สุขโพธารมณ และปรีศนีย์ เกศะบุตร, 2553, หน้า 121)

3. จิตก่อนสำนึก (Preconscious Mind) คือ ส่วนของประสบการณ์ที่ระดมไว้

แต่มีลักษณะเลื่อนราง เมื่อถูกสภาวะ หรือสิ่งกระตุ้นที่เหมาะสม หรือเมื่อบุคคลต้องการนำกลับมาใช้ใหม่ ก็สามารถระลึกได้ และสามารถนำกลับมาใช้ในระดับจิตสำนึกได้

จะเห็นได้ว่า การทำงานของจิตทั้ง 3 ระดับ

จะมาจากทั้งส่วนของจิตไร้สำนึกซึ่งพฤติกรรมส่วนใหญ่เป็นไปตามกระบวนการขั้นปฐมภูมิ (Primary Process) ที่เป็นไปตามแรงขับสัญชาตญาณ (Instinctual Drives) และเมื่อมีการรับรู้กว้างไกลมากขึ้นจากตนเองไปยังบุคคลอื่น และสิ่งแวดล้อม พลังในส่วนของจิตก่อนสำนึก และจิตสำนึกจะพัฒนาขึ้นเป็นกระบวนการขั้นทุติยภูมิ (Secondary Process) แนวคิดจิตไร้สำนึกนั้นเป็นแนวคิดที่สำคัญมากของทฤษฎีจิตวิเคราะห์

ฟรอยด์เปรียบเทียบจิต 3 ระดับนี้เหมือนภูเขาน้ำแข็งในมหาสมุทร โดยยอดภูเขาน้ำแข็งที่โผล่พ้นน้ำ คือ จิตสำนึก ภูเขาที่อยู่ผิวน้ำ คือ จิตก่อนสำนึก และภูเขาที่อยู่ใต้มหาสมุทร คือ จิตไร้สำนึก นอกจากนี้ตามหลักทฤษฎีของฟรอยด์เชื่อว่า พฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลที่แสดงออกมาเกี่ยวข้องกับการทำงานของจิตทั้ง 3 ส่วนนี้ ซึ่งถือเป็นโครงสร้างหลักของบุคลิกภาพในบุคคลเพราะ ถ้าการทำงานของจิต 3 ส่วนนี้ สามารถทำงานประสาน หรือประนีประนอมกันได้อย่างราบรื่น พฤติกรรมของบุคคลจะแสดงออกมาแบบปกติ และเป็นผู้มีสุขภาพจิตดี แต่ถ้าเกิดความขัดแย้งกัน จะมีผลทำให้เกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ก่อให้เกิดปัญหาด้านบุคลิกภาพ และการปรับตัว

อารีลักษณะณ์ พูลทรัพย์ (2553) เสริมว่า

ฟรอยด์เป็นคนแรกที่ทำให้ความคิดเกี่ยวกับแรงผลักดันไร้สำนึก (Unconscious drive) หรือแรงจูงใจสำนึก (Conscious motivation) ว่าเป็นสาเหตุสำคัญของพฤติกรรม และยังมีผลต่อบุคลิกภาพทั้งแรงผลักดันไร้สำนึกยังเป็นประโยชน์ในการเข้าใจ พฤติกรรมของมนุษย์อีกด้วย นอกจากนี้ฟรอยด์ยังได้นำเสนอแนวคิดที่สำคัญๆ ของทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ซึ่งมีหลายประการ เช่น จิตใต้สำนึก การทำงานของจิต การวิเคราะห์ความฝัน โครงสร้างบุคลิกภาพ และกลไกป้องกันตัว เป็นต้น

2.2 โครงสร้างบุคลิกภาพ (The personality structure)

โครงสร้างบุคลิกภาพตามแนวคิดของฟรอยด์ เป็นกระบวนการทางจิต และเป็นพลังผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมต่างๆ จนหลอมเป็นบุคลิกลักษณะของตน โดยแบ่งการทำงานของจิต ออกเป็น 3 ลักษณะ คือ อิด (Id) อีโก้ (Ego) และ ซูเปอร์อีโก้ (Super ego) (โสภกา ชูพิกุลชัย, 2542, หน้า 323-324) ดังนี้

1. **อิด (Id)** เป็นพลังงานทางจิตที่ซ่อนอยู่ภายในจิตใต้สำนึกเป็นส่วนใหญ่ เป็นพลังที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิด โดยมีฐานความต้องการทางชีววิทยาเป็นเป้าหมายที่สำคัญของพลังนี้ คือ การแสวงหา และการได้รับการตอบสนองความพอใจทางกายเป็นหลัก เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า “อิด คือหลักการแห่งความพึงพอใจ” (Pleasure Principle) ที่ไม่คำนึงถึงความชอบธรรม ความเหมาะสม ความถูกต้อง หรือข้อเท็จจริงว่าจะเป็นไปได้หรือไม่ จะเป็นไปได้ในลักษณะการใช้ความคิดขั้นปฐมภูมิ (Primary Process of Thinking) เช่น เด็กหิวก็จะร้องไห้ทันทีเพื่อสนองความต้องการของเขา นอกจากนี้ฟรอยด์ยังพบว่า

จิตของบุคคลจะเกิดจากสัญชาตญาณ 2 ประเภท ได้แก่ (เดมส์กดี คทวณิช, 2547, หน้า 235-239)

1.1 สัญชาตญาณแห่งการดำรงชีวิตอยู่ (Life Instinct)

เป็นสัญชาตญาณที่จะกระตุ้นให้บุคคลแสวงหาสิ่งที่ทำให้เกิดความสุข ความสบาย และความพึงพอใจแก่ตน ในบรรดาสัญชาตญาณแห่งการมีชีวิตอยู่นั้น ฟรอยด์จะให้ความสำคัญกับความต้องการทางเพศ (Sexual) มากที่สุด แต่ความต้องการทางเพศในทัศนะของฟรอยด์นั้นไม่ได้หมายถึงความต้องการความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์เท่านั้น ยังครอบคลุมถึงความต้องการความสุข ความพึงพอใจ หรือความสะดวกสบายทุกอย่าง เช่น ต้องการเครื่องปรับอากาศเพราะเย็นสบาย ต้องการความสุขจากการรับประทานอาหารระดับเซลล์ชวนชิม หรือมีความสุขกับการเรียนวิชาที่ชอบ

1.2 สัญชาตญาณแห่งความตาย (Death Instinct)

เป็นสัญชาตญาณที่กระตุ้นให้บุคคลเกิดการเอาชนะ ต่อสู้ ทำลาย ซึ่งฟรอยด์ได้ให้ความสำคัญกับความก้าวร้าว (Aggressive) มากที่สุด ตัวอย่างความก้าวร้าวได้แก่ ความต้องการที่จะได้รับการคัดเลือกขึ้นเป็นหัวหน้างานจึงพยายามทำทุกอย่างเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาเลือกตนแม้กระทั่งการทะเลาะเบาะแว้ง ชกต่อย ทำร้ายร่างกายรวมทั้งทำสงครามระหว่างกัน แต่ในระหว่างความต้องการทางเพศกับความก้าวร้าว สัญชาตญาณที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์มากคือ ความต้องการทางเพศ ด้วยเหตุนี้ฟรอยด์จึงอธิบายว่า บุคลิกภาพของมนุษย์ที่แสดงออกมานั้นจะตอบสนองความต้องการทางเพศของตนเป็นส่วนใหญ่ สำหรับบุคคลที่มี “บุคลิกภาพแบบอิด (Id Personality)” นั้น มักแสดงออกตามสัญชาตญาณของตนโดยไม่สนใจอะไรทั้งสิ้นเพียงเพื่อให้ตนเองได้รับความสุข และความพอใจเพียงอย่างเดียว

ปฏิวรพ ปองประพฤทธ์ เสริมว่า มันคือแรงผลักดันของจิตใจ หรือแรงขับทางสัญชาตญาณ (Instinct Drive) ซึ่งติดตัวมาแต่กำเนิด โดยจะกระตุ้นให้มนุษย์ตอบสนองความต้องการ และความพอใจของตน กล่าวคือ

อิดจะยึดหลักความพอใจที่เป็นไปตามการตอบสนองความต้องการ โดยไม่นึกถึงเหตุผล และความถูกต้อง เมื่อเติบโตขึ้นอิดจะถูกเก็บลงใต้จิตไร้สำนึก (ปฏิวรพ ปองประพฤทธ์ ม.ป.ป., อ้างอิงใน พิระกัญญ์ สุขไพธารมณ และปรัศนีย์ เกศะบุตร, 2553, หน้า 122)

2. อีโก้ (Ego) เป็นพลังงานที่จะอยู่ในจิตสำนึก และกึ่งจิตสำนึกเป็นส่วนใหญ่

เป็นพลังที่เกิดจากการเรียนรู้โลกที่เกิดตามความเป็นจริง กล่าวคือ

เป็นพลังที่จะทำให้บุคคลแสดงบุคลิกภาพออกมาเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับความเป็นจริงในสถานการณ์นั้น หรืออยู่ในขอบเขตที่สังคมกำหนด “อีโก้ คือหลักการแห่งความเป็นจริง” (Reality Principle) พฤติกรรมใดๆ ที่ถูกเร้าโดยอีโก้ จะเป็นพฤติกรรมที่มีเหตุผล มีการใช้สติปัญญา และสังคมยอมรับมีลักษณะของการใช้ความคิดในขั้นทุติยภูมิ (Secondary Process of Thinking)

ปฏิรพยังอธิบายเสริมว่า อีโก้จะทำหน้าที่บริหารพลังจากอิด และซูเปอร์ อีโก้ให้เกิดสมดุลเหมาะสม แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับความแข็งแกร่ง หรือความอ่อนแอของอีโก้ในแต่ละบุคคลด้วย สำหรับบุคคลที่มี “บุคลิกภาพแบบอีโก้ (Ego Personality)” นั้น

มักจะแสดงออกมาตามเหตุผลความเป็นจริงที่ตนพิจารณาแล้วว่าเหมาะสม และถูกต้อง

3. ซูเปอร์อีโก้ (Super ego) เป็นพลังงานที่อยู่ภายในจิตสำนึกเป็นส่วนใหญ่

เป็นพลังที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลในระเบียบ กฎเกณฑ์ กติกา กฎของศีลธรรม กฎหมาย วัฒนธรรมของสังคมนั้นๆ ซูเปอร์อีโก้เป็นตัวบอกให้รู้ว่า อะไรดี อะไรชั่ว อะไรถูก อะไรผิด ควรหรือไม่ควร กล่าวคือ เป็นพลังที่ทำหน้าที่ผลักดันให้บุคคลประเมินพฤติกรรมต่างๆ

ที่เกี่ยวข้องกับ มโนธรรม “ซูเปอร์อีโก้ คือ จิตสำนึกแห่งคุณธรรมความดีงาม” (Moral Principle)

ที่ห้ามควบคุม และจัดการไม่ให้อิดได้รับการตอบสนองโดยไม่คำนึงถึงความผิดชอบชั่วดี

โดยมีอีโก้เป็นตัวกลางที่ประสานการทำงานของแรงผลักดันจากอิด และซูเปอร์อีโก้

สำหรับบุคคลที่มี “บุคลิกภาพแบบซูเปอร์อีโก้ (Superego Personality)” นั้น

มักจะชอบทำตามระเบียบ กฎเกณฑ์กติกา และกฎหมายอย่างเคร่งครัด ยึดมั่นในทฤษฎี

และมีอุดมคติสูง

เดมส์คาร์ท คทวณิช (2547, หน้า 26) อธิบายต่อว่า

ซูเปอร์อีโก้เป็นพลังทางจิตที่ก่อตัวจากการเรียนรู้ระเบียบ กฎเกณฑ์

รวมถึงศีลธรรมของสังคมเป็นสิ่งที่เตือนให้มนุษย์รู้ว่า อะไรถูก สิ่งใดผิด กล่าวได้ว่าซูเปอร์อีโก้

คือส่วนของคุณธรรม และจริยธรรมของแต่ละบุคคลซึ่งซูเปอร์อีโก้ของแต่ละคนนั้น

จะมีความแตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรอบมโนธรรม และการขัดเกลาทางสังคมที่คนๆ

นั้นเติบโตมา ดังนั้นซูเปอร์อีโก้จึงอยู่ทั้งในจิตสำนึก จิตก่อนสำนึก และจิตไร้สำนึก

ปุ่นธดา สายยศ (2556) กล่าวว่า

แนวคิดของ فروยด์ จะมีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานทั้ง 3 ส่วนของจิต คือ อิด อีโก้

และซูเปอร์อีโก้ โดยอิดจะมีความต้องการพื้นฐานมาตั้งแต่กำเนิด

เป็นสัญชาตญาณที่สัมพันธ์กับแรงขับทางเพศ และสัญชาตญาณแห่งความตายซึ่งก็คือความรุนแรง ก้าวร้าว หรือการต่อสู้ ส่วนอีโก้คือตัวที่ควบคุมการทำงานของอิดให้อยู่ในสภาวะที่เหมาะสมระหว่างตัวตนภายใน และโลกภายนอก หน้าที่ของซูเปอร์อีโก้คือการทำงานของจิตที่มีแรงขับเป็นมาตรฐานของสังคม คุณค่าทางศีลธรรมเป็นแรงขับเคลื่อนไหว

ซูทิตซ์ ปานปริชา (2551, หน้า 504-505) เสริมว่า ถ้าการทำงานของทั้ง 3 ส่วนนี้เกิดการขัดแย้งกัน และอีโก้ไม่สามารถที่จะประนีประนอมได้ หรือไม่มีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม คนผู้นั้น จะมีปัญหาในการปรับตัว และอาจก่อให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล ความคับข้องใจ ความขัดแย้งในใจ อีโก้จึงจำเป็นต้องแก้ปัญหาแบบบิดเบือนความเป็นจริง และไม่ชอบด้วยเหตุผล ด้วยเหตุนี้อีโก้จึงจำเป็นต้องสร้างเกราะป้องกันตัว เพื่อช่วยบรรเทาความเครียด ความวิตกกังวล ความคับข้องใจ และความขัดแย้งในใจ

สรุปได้ว่า โครงสร้างบุคลิกภาพตามแนวคิดของ فروยด์ เกิดจากความขัดแย้งกันระหว่างพลังทางจิต 3 ส่วน ได้แก่ อิด อีโก้ และซูเปอร์อีโก้ โดยเป็นพลังผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมต่างๆ จนกลายเป็นลักษณะของบุคคล การทำงานของพลังทั้ง 3 นี้จะสัมพันธ์กัน ไม่แยกจากกันอย่างเด็ดขาด พลังใดมีอิทธิพลมากที่สุดบุคคลนั้นก็จะมีพฤติกรรมที่โอนเอียงไปทางนั้น บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ คือ การที่บุคคลสามารถใช้พลังอีโก้เป็นตัวควบคุม ประสาน หรือประนีประนอมพลังอิด และพลังซูเปอร์อีโก้ให้ทำงานร่วมกันอย่างมีดุลยภาพ

2.3 ขั้นตอนการพัฒนาบุคลิกภาพ (Stage of Psychosexual Development)

فروยด์เป็นนักทฤษฎีบุคลิกภาพคนแรกที่อธิบายว่า ลักษณะพัฒนาการ และประสบการณ์ในวัยทารก และวัยเด็ก เป็นรากฐานของบุคลิกภาพของมนุษย์เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การพัฒนาในวัยผู้ใหญ่เป็นการเสริมจากรากฐานนั้น โดย فروยด์ได้กล่าวถึงความต้องการทางร่างกายของมนุษย์ว่า เป็นความต้องการตามธรรมชาติ ความต้องการนี้เป็นพลังชีวิต ทำให้คนแสวงหาความสุข ความพอใจจากส่วนต่างๆ ของร่างกาย (Zone) ที่แตกต่างกันไปตามวัย การพัฒนาจะไปเป็นตามขั้นตอนเริ่มต้นจากแรกเกิดจนถึงสิ้นสุดในวัยรุ่น พัฒนาการนี้เรียกว่า "Psychosexual development stage"

บุคคลใดที่มีการพัฒนาไปตามขั้นตอนดังกล่าวด้วยดี จะทำให้บุคคลผู้นั้นมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพที่สมบูรณ์

ซึ่งหากไม่เป็นไปตามขั้นตอนก็จะทำให้เกิดสภาวะ “ติดข้องอยู่” (Fixation)

อาจเป็นการติดข้องอยู่ในขั้นใดขั้นหนึ่ง หรือหลายขั้นก็ได้

ผู้ใดติดข้องอยู่ในวัยใดขั้นใดก็จะยังคงแสวงหาความพอใจในขั้นติดข้องอยู่ต่อไป

แม้ว่าจะผ่านวัยนั้นที่เป็นไปตามขั้นตอนมาแล้วก็ตามสภาพการ “ติดข้องอยู่”

มีผลต่อพัฒนาการด้านบุคลิกภาพซึ่งมี 5 ขั้นตอน ดังนี้ (ณัฐพงษ์ ชูชัย, 2555, หน้า 120-122)

1. ขั้นแสวงหาความสุขจากปาก (Oral stage) ในช่วงแรกเกิดจนถึง 18 เดือน

ทารกจะมีความสุขในชีวิตโดยการทำกิจกรรมต่างๆทางช่องปาก ทารกจะใช้ปากดูดนม ดูดนิ้วมือ ดูดของอื่นๆ

ถ้าทารกไม่ได้รับความพึงพอใจในการใช้ปากจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาการทางบุคลิกภาพในขั้นนี้ไม่สมบูรณ์จนถึงวัยผู้ใหญ่ที่เรียกว่าการ “ติดข้องอยู่” เช่น ถูกขัดขวางการหาความสุขทางปาก การหย่านมเร็วเกินไป เป็นต้น เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะมีพฤติกรรมที่ชอบแสวงหาความสุขทางปาก ได้แก่ การชอบกินจุบกินจิบ ชอบสูบบุหรี่ เคี้ยวหมากฝรั่ง ชอบนินทา เป็นต้น

2. ขั้นแสวงหาความสุขจากทวารหนัก (Anal stage)

พัฒนาการนี้จะเริ่มตั้งแต่วัยอายุ 18 เดือน ถึง 3 ปี บริเวณที่มีความสุข ความพึงพอใจจะมาอยู่ที่ทวารหนัก การกลั้น และการขับถ่ายอุจจาระจะทำให้เด็กมีความสุข การที่พ่อแม่บังคับให้เด็กทำตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้เมื่อเด็กยังเล็กเกินไป ยังควบคุมกล้ามเนื้อที่ควบคุมการขับถ่ายไม่ค่อยได้ เช่น บังคับเด็กให้ขับถ่ายตรงเวลา บังคับให้ใช้กระโถน สิ่งเหล่านี้จะไปขัดต่อความรู้สึก และความต้องการที่อยากจะทำจริง ๆ ของเด็ก เด็กจะเกิดความขัดแย้งกับข้อบังคับต่างๆ เกิดความวิตกกังวล หากไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้องย่อมมีผลต่อพัฒนาการทางบุคลิกภาพในวัยผู้ใหญ่ เช่น เป็นคนที่เจ้าระเบียบเกินไป พิถีพิถันในการแต่งกายมาก ขี้เหนียวไม่ค่อยแบ่งปันอะไรให้ใคร รักความสะอาดอย่างมาก

3. ขั้นแสวงหาความสุขจากอวัยวะเพศ (Phallic stage) ช่วงวัยประมาณ 3 ถึง 6 ปี

ความสุขของเด็กจะมารวมอยู่ที่อวัยวะเพศ เด็กจะมีความพึงพอใจกับการเล่นอวัยวะเพศของตน โดยไม่มีบุคคลอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องกับตัว หรือนึกถึงความรู้สึกของผู้อื่น

การเล่นอวัยวะเพศเป็นขั้นหนึ่งของพัฒนาการที่มีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ

เมื่อเลยวัยไปแล้วเด็กก็จะหยุดเล่นเอง

การเล่นอวัยวะเพศจะทำให้เด็กรับรู้เพศของตนเองว่าเป็นชาย หรือหญิง

และขั้นต่อมาคือการเลียนแบบบทบาททางเพศ

เด็กจะเลียนแบบเพศเดียวกันจากผู้ใหญ่ที่มีความใกล้ชิดสนิทสนม กล่าวคือ ถ้าเด็กเป็นผู้ชายจะมีอาการติดแม่ และเอาอย่างพ่อ แต่ถ้าลูกเป็นผู้หญิงจะติดพ่อ และเอาอย่างแม่ ฟรอยด์ กล่าวว่า ช่วงเวลานี้คือช่วงวิกฤติ (Critical period) สำหรับการเลียนแบบทางเพศของตน หากมีขั้นตอนที่ผิดพลาด หรือมีการละเลยการเลียนแบบที่ถูกต้อง เด็กไม่ว่าจะผู้ชายหรือผู้หญิงจะมีพัฒนาการเรื่องเพศที่ตรงข้ามกับเพศของตัวเอง ฟรอยด์เชื่อว่าความรักเพศตรงข้ามมีต้นกำเนิดในช่วงเวลานี้ด้วย

ในขั้นนี้มีปรากฏการณ์ที่สำคัญยิ่งที่ฟรอยด์เรียกว่า ปมอีดิปัส (Oedipus Complex) ฟรอยด์อธิบายการเกิดของปมอีดิปัสว่า เด็กผู้ชายจะติดแม่ และรักแม่มาก ต้องการที่จะเป็นเจ้าของแม่แต่เพียงคนเดียว ในขณะที่เดียวกันก็ทราบว่ามีแม่และพ่อรักกันทั้งยังรู้ดีว่าตนด้อยกว่าพ่อทุกอย่างทั้งด้านกำลัง และอำนาจ ประกอบกับความรักพ่อและกลัวพ่อ ดังนั้นเด็กก็พยายามที่จะเก็บกดความรู้สึกที่อยากเป็นเจ้าของแม่แต่คนเดียว และพยายามทำตัวให้เหมือนกับพ่อทุกอย่าง ฟรอยด์เรียกกระบวนการนี้ว่า "Resolution of Oedipal Complex" เป็นกระบวนการที่เด็กชายเลียนแบบพ่อ ทำตัวให้เหมือน "ผู้ชาย" ปมอีดิปัสนี้หากไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้องจะกลายเป็นสิ่งที่ฝังอยู่ในบุคลิกภาพของคนจนกลายเป็นความป่วยทางจิต (Neurosis) ความเบี่ยงเบนทางเพศ (Paedophilia) รวมถึงมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ (Homosexuality)

ปรากฏการณ์ปมอีดิปัสมาจากนวนิยายกรีกโบราณตามชื่อ "Oedipus" เป็นเรื่องที่ถูกตรชนายได้ฆ่าพ่อของตนที่ชื่อ "Laius" และได้แต่งงานกับแม่ของตนเองคือนาง "Jocasta"

แต่ในอีกทางหนึ่ง ถ้าเป็นเด็กหญิงจะมีปมอีเล็คตรา (Electra Complex) ซึ่งฟรอยด์ได้อธิบายว่า เริ่มแรกเด็กหญิงก็รักแม่มากเหมือนเด็กชาย แต่เมื่อโตขึ้นพบว่าตนเองไม่มีอวัยวะเพศเหมือนเด็กชายก็จะมีความรู้สึกอิจฉาผู้ที่มีอวัยวะเพศชาย แต่เมื่อทำอะไรไม่ได้ก็ต้องยอมรับ และโกรธแม่มาก ถอนความรักจากแม่มารักพ่อที่มีอวัยวะเพศที่ตนปรารถนาจะมี แต่รู้ว่าแม่ และพ่อรักกันแย่งพ่อมาจากแม่ไม่ได้ เด็กหญิงจึงแก้ปัญหาด้วยการใช้กลไกป้องกันตน โดยเก็บความรู้สึกความต้องการของตน (Repression) และเปลี่ยนจากการโกรธเกลียดแม่มาเป็นรักแม่ (Reaction Formation) ขณะเดียวกันก็อยากทำตัวให้เหมือนแม่ จึงเลียนแบบแม่ถือแม่เป็นแบบฉบับหรือต้นแบบของพฤติกรรมของผู้หญิง

แต่เชื่อว่าทั้งเด็กผู้ชาย และเด็กผู้หญิงจะมีลักษณะปมดังกล่าวทุกคน
 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรอบมดลึงดูเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งโดยพื้นฐานเด็กจะมีความรัก
 และความผูกพันกับทั้งพ่อ และแม่ ดังนั้นการที่เด็กจะแสดงปมเหล่านี้ออกมา
 ขึ้นอยู่กับสัมพันธภาพของพ่อแม่ที่มีต่อลูก และสัมพันธภาพระหว่างพ่อ และแม่ด้วยตนเอง

4. ขั้นแสวงหาความสุขจากสิ่งแวดลอม (Latency stage) ขั้นนี้จะอยู่ในช่วง 6 ถึง 11 ปี
 ฟรอยด์เชื่อว่า เมื่ออยู่ในขั้นนี้เด็กควรจะสมารถสะกดกัน (Repress)

ความรู้สึกรังเกี้ยวใจที่เกี่ยวกับปาก อวัยวะขับถ่าย
 และอวัยวะสืบพันธุ์ได้ตามลำดับให้จมลงไปอยู่ในจิตไร้สำนึกโดยสิ้นเชิง เด็ก
 วัยนี้จึงแสดงความสนใจในเรื่องอื่นแทน และเริ่มพัฒนาชีวิตสังคมภายนอกครอบครัว
 ดังนั้นจึงแสวงหาความพึงพอใจจากการติดต่อกับผู้คนรอบตัว และเพื่อนร่วมวัย เช่น การเล่นเกมกีฬา
 การเข้ากลุ่มเพื่อนเพศเดียวกัน และการแข่งขันด้านการเรียน เป็นต้น

5. ขั้นแสวงหาความสุขจากแรงกระตุ้นทางเพศ (Genital stage) อายุประมาณ 12
 ถึง 20 ปีย่างเข้าวัยรุ่น และเริ่มเป็นผู้ใหญ่ เป็นระยะที่เด็กหันมาสนใจเรื่องเพศอีกครั้งหนึ่ง
 โดยมีการปรับตัวให้เข้ากับเพศตรงข้าม และกระทำตัวให้เป็นที่สนใจของเพศตรงข้าม เช่น
 มีการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน มีการเตรียมตัวเพื่อเลือกอาชีพ เตรียมตัวเพื่อแต่งงาน
 และประพฤติตัวเป็นผู้ใหญ่ในสังคมต่อไป

ฟรอยด์เชื่อว่า ระยะเวลาการพัฒนาร่างกายของขั้นต่างๆ
 มีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดเมื่อเด็กมีพัฒนาการมาถึงขั้นที่ 5
 แล้วไม่ได้หมายความว่าพวกเขาจะเลิกแสวงหาความสุขจากขั้นอื่นๆ
 ยังคงมีการแสวงหาอยู่บ้างแต่ได้ลดความสนใจลงไป
 ในส่วนของผู้ที่ไม่ได้รับการพัฒนาที่ถูกต้องเหมาะสมกับความพึงพอใจก็จะเกิดการติดขัดอยู่ในระยะ
 นั้น ซึ่งอาจทำให้เกิดพฤติกรรมแบบแฝงในรูปแบบต่างๆ
 โดยสามารถเป็นไปได้ทั้งพฤติกรรมทางบวก และทางลบ

ฟรอยด์กล่าวว่า บุคลิกภาพที่ดี คือ การประสมประสานการได้รับความพึงพอใจ
 ตอบสนองแรงกระตุ้นจากส่วนต่างๆของร่างกายเหล่านั้นในอัตราส่วนที่พอเหมาะสมสมควรตามวัย
 สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลิกภาพตามความเชื่อของฟรอยด์จะมีความสัมพันธ์กับพลังขับ
 เคลื่อนทางเพศ (Libido) ที่ทำให้มนุษย์มีความปรารถนา และความต้องการที่จะได้รับความพึงพอใจ
 ในรูปแบบต่างๆ ตามระยะเวลาของพัฒนาการจากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่ง
 หากพัฒนาการแต่ละขั้นเป็นไปด้วยความเหมาะสมก็จะทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพปกติ

แต่ถ้าพัฒนาการแต่ละขั้นเกิดสภาวะ “ติดขัดอยู่” (Fixation) จะมีผลทำให้เกิดความผิดปกติทางบุคลิกภาพในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะการพัฒนาในระยะ 5 ปีแรกของชีวิต ซึ่งพ่อแม่ควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการเลี้ยงดูลูกๆ ให้เหมาะสม เพื่อสร้างพื้นฐานทางบุคลิกภาพที่มั่นคง และเหมาะสมให้เติบโตเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพที่สมบูรณ์อย่างเต็มที่

2.4 กลไกในการป้องกันตนเอง (Defense Mechanism)

ฟรอยด์ได้ชี้ให้เห็นว่า มนุษย์มิได้เป็นสัตว์ที่มีเหตุผลดังเช่นที่พวกเขาเคยเชื่อ หรืออยากเป็น หากแต่ความคิดของมนุษย์ถูกกำหนดโดยพลังแห่งจิตไร้สำนึกที่ซ่อนเร้นอยู่ในจิตใจของพวกเขา ฟรอยด์พบว่า การกระทำ ความคิด ความเชื่อ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวตนถูกกำหนด และแสดงออกโดยจิตไร้สำนึก (Unconscious) แรงขับ (Drive) และความปรารถนา (Desire) มนุษย์ขาดประสบการณ์ และความทรงจำอันเจ็บปวดโดยการเก็บกดไว้ในจิตไร้สำนึก อันจะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของพวกเขา และก่อให้เกิดกลไกที่ทำหน้าที่เป็นเกราะป้องกันตนเองขึ้นมา เรียกกลไกนี้ว่า “กลไกในการป้องกันตนเอง” (Defense Mechanism) (กาญจนา แก้วเทพ, 2547, หน้า 93-95)

พีระกัญญา สุขโพธารมณ และประศินีย์ เกษะบุตร (2553)

อธิบายเพิ่มเติมว่าสภาพสังคมในปัจจุบันทำให้เราต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษ สิ่งเหล่านี้ล้วนก่อให้เกิดผลกระทบทางอารมณ์กลายเป็นความเครียด (Stress) ความวิตกกังวล (Anxiety) ความคับข้องใจ (Frustration) ความขัดแย้งในใจ (Conflicts) ทำให้มนุษย์ต้องมีการปรับตัว เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข การปรับตัวถือเป็นกระบวนการหนึ่งที่มนุษย์ใช้ความพยายามในการปรับตัวเอง เมื่อต้องเผชิญกับสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจนสามารถอยู่กับสภาพ หรือปัญหานั้นๆ ได้ แต่ถ้าการปรับตัวนั้นยังไม่อาจคลี่คลายปัญหาได้ทั้งหมด ก่อให้เกิดความกังวลใจ หรือไม่สบายใจ มนุษย์ยังสามารถใช้กลไกพิเศษที่มีอยู่ในตนเอง กลไกนี้มนุษย์เรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเอง และนำมาใช้ปกป้องความรู้สึกของตน เป็นกลไกทางจิตวิทยาที่มนุษย์นำมาใช้ เรียกว่า กลไกป้องกันตนเอง (Defense Mechanism)

ซูทิตย ปานปรีชา (2551, หน้า 504-505) กล่าวว่า
 กลไกป้องกันตนเองเป็นกระบวนการทางจิตซึ่งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติในตัวบุคคล
 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับตัว และแก้ปัญหาที่มีอยู่ และรักษาความสมดุล
 หรือความปกติของจิตใจไว้ มักเกิดขึ้น หรือแสดงออกทันทีโดยบุคคลไม่สามารถควบคุมได้
 ทั้งนี้เนื่องจากเป็นสัญชาตญาณของมนุษย์ที่จะต้องป้องกัน หรือต่อสู้
 และปรับตัวเองให้ชีวิตอยู่รอดปลอดภัย มีความสุขเพื่อสามารถรักษาสภาพเดิมของจิตใจไว้ได้
 ซึ่งการใช้กลไกป้องกันตนเองมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อคงไว้ หรือเพิ่มพูนความภาคภูมิใจของตนเอง

โดยกลไกป้องกันตนเองจะทำให้บุคคลรู้สึกว่าคุณค่า ไม่ผิด ไม่บาป
 และไม่ได้เป็นผู้สร้างปัญหา

2. เพื่อลดความวิตกกังวล

กลไกป้องกันตนเองหลายชนิดเมื่อใช้แล้วทำให้ความรู้สึกวิตกกังวลลดลง หรือหายไป
 และทำให้ชีวิตประจำวันมีความสุขมากกว่าเดิม

3. เป็นวิธีแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า เพื่อทดแทนการแก้ปัญหาโดยตรงทำให้เกิดความ
 รู้สึกสบายใจ หรือผ่อนคลายความเครียดลงได้แม้ปัญหายังคงอยู่หรือยังแก้ไขให้หมดไปไม่ได้ก็ตาม

4. ใช้เป็นเกราะกำบังป้องกันอิทธิพลจากอันตราย หรือสิ่งที่จะมาคุกคาม ซึ่งได้แก่ อิด ซุปเปอร์
 อีโก้ และโลกภายนอกที่จะมาทำให้อีโก้เสียความมั่นคง อ่อนแอลง หรือเกิดความทุกข์ใจ

การปรับตัวโดยใช้กลไกในการป้องกันตนเอง หรือกลไกป้องกันตนเอง
 ตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ที่บุคคลมักนิยมนำมาใช้กันในชีวิตประจำวันมี ดังนี้

1. การเก็บกด (Repression) เป็นกลไกขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด

ในการป้องกันตนเองจากความวิตกกังวลที่เกิดจากความขัดแย้ง ความคับข้องใจ
 ความรู้สึกผิดหวัง หรือประสบการณ์บางอย่างที่ตนไม่พอใจ และเพื่อไม่ให้จดจำความรู้สึกเหล่านั้น
 หรือต้องการให้ลืมก็จะถูกเก็บไว้ในส่วนของจิตไร้สำนึก

ผลของกลไกนี้จะช่วยให้บุคคลนั้นไม่สามารถจำเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดผล กระทบทางจิตใจ

เป็นเหมือนเกราะป้องกันทางจิต เช่น โกรธเพื่อนคนนั้นอย่างรุนแรงจนจำชื่อ

หรือนึกหน้าเพื่อนคนนั้นไม่ออก

หากใช้กลไกนี้บ่อยเกินไปจะส่งผลให้เป็นคนที่ไม่สามารถยอมรับความจริงได้ (ประนอม สโรชมาน,
 2535, หน้า 307)

2. การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง (Rationalization) เป็นการหาคำอธิบายหรือเหตุผลมาอ้างอิงการกระทำของตนเองเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ การหาเหตุผลต่าง ๆ มาอ้างอิงนี้ก็เพื่อลดความเครียด ความวิตกกังวล ความไม่สบายใจ ทั้งยังเป็นการรักษาหน้า และศักดิ์ศรีของตนเอง เช่น นักศึกษาทำข้อสอบไม่ได้จึงให้เหตุผลว่าคำถามในข้อสอบคลุมเครือ แต่แท้จริงแล้วเหตุผลคือความรู้ไม่เพียงพอในวิชาที่สอบ การอ้างเหตุผลมี 2 แบบ คือ (วรภารณ์ ตระกูลสฤษดิ์, 2545, หน้า 4-5)

2.1 แบบองุ่นเปรี้ยว (Sour Grape) เป็นการอ้างเหตุผลเมื่อบุคคลพลาดจากสิ่งที่ตนเองหวังหรือต้องการ เช่น อยากเรียนแพทย์แต่สอบเข้าไม่ได้ แต่สอบเข้าวิศวกรรมได้จึงให้เหตุผลว่า สอบแพทย์ไม่ได้ก็ดีแล้วเพราะอาชีพแพทย์เป็นอาชีพที่เสียสละ ไม่มีเวลาเป็นของตนเองเป็นวิศวกรดีกว่าเพราะมีรายได้ดี การอ้างเหตุผลแบบองุ่นเปรี้ยวเป็นการอ้างเพื่อปลอบใจตนเอง และทำให้ความรู้สึกของตนเองดีขึ้น

2.2 แบบมะนาวหวาน (Sweet Lemon) เป็นการอ้างเหตุผลเมื่อบุคคลต้องเผชิญกับภาวะที่ตนไม่ชอบและไม่อยากกระทำหรือไม่อยากได้สิ่งนั้น แต่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เช่น เมื่อมีแฟนหน้าตาไม่สวยก็พยายามอ้างให้ผู้อื่นเห็นว่า แฟนของตนนั้นนิสัยดีเป็นแม่ศรีเรือนที่ดี การอ้างเหตุผลแบบมะนาวหวานเป็นการอ้างเพื่อให้เกิดความมั่นใจ สบายใจ และรู้สึกดีแก่ตนเอง

3. การปฏิเสธความจริง (Denial) เป็นการปฏิเสธความจริงที่มีผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจอย่างรุนแรงจนไม่สามารถยอมรับได้ จึงทำให้บุคคลนั้นไม่ยอมรับรู้ในสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเอง เพื่อเป็นการหลอกตัวเองให้คลายทุกข์ เช่น เมื่อต้องสูญเสียบุคคลที่รักไป การปฏิเสธโรคร้ายแรง บางชนิด หรือกระทำความผิดบางอย่าง กลไกชนิดนี้หากใช้บ่อยเกินไปอาจทำให้เป็นโรคประสาทได้ (วิไลวรรณ ศรีสงคราม, 2549, หน้า 242)

4. การแสดงปฏิกิริยาตรงกันข้ามกับความรู้สึกที่แท้จริง (Reaction Formation) เป็นการเก็บกดความรู้สึกที่แท้จริงของตนเองไว้ ซึ่งสังคมไม่ยอมรับแล้วแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ตรงข้ามกับความรู้สึกของตน กลไกป้องกันตนเองชนิดนี้ตรงกับสำนวนไทยที่ว่า หน้าเนื่อใจเสื่อ ปากหวานก้นเปรี้ยว ปากปราศรัยน้ำใจเชือดคอ เช่น การรู้สึกอิจฉาเพื่อนที่ได้เลื่อนตำแหน่งเร็วกว่าตนเอง

แต่จำเป็นต้องแสดงความยินดีกับเพื่อนคนนั้น เพื่อปกปิดความรู้สึกที่อิจฉาของตนเอง
ถ้าหากใช้บ่อยจะทำให้ดูเป็นคนที่ไม่จริงจัง (วิไลวรรณ ศรีสงคราม, 2549, หน้า 243)

5. การทดแทน (Displacement) เป็นการระบายความคับข้องใจ

หรืออารมณ์โกรธที่มีอยู่ในขณะนั้นไปสู่คน หรือสิ่งของที่ไม่ได้เป็นต้นเหตุของความโกรธ
ความคับข้องใจเป็นการเปลี่ยน ความรู้สึกสะท้อนขวัญต่อบุคคล หรือเหตุการณ์ใดๆ ไปสู่บุคคล
หรือเหตุการณ์ที่ปลอดภัยกว่า กลไกชนิดนี้ทำเพื่อเป็นการระบาย
และทำให้ความรู้สึกดีขึ้นโดยไม่มีผลกระทบต่อตนเอง และสังคม เช่น โกรธพ่อแม่
แต่ไม่สามารถทำอะไรได้จึงหันไปเตะสุนัข
หรือมีการขัดแย้งกันในที่ประชุมแล้วระบายออกด้วยการทุบโต๊ะ ตรงกับสำนวนไทยที่ว่าแพะรับบาป
ตีวัวกระทบคราด (แพรวภัทร ยอดแก้ว, ม.ป.ป. อ้างอิงใน พิธีภักฎัญญ์ สุขไพธามณีย์ และปรีศนีย์
เกศบุตร, 2553, หน้า 123)

6. การโทษผู้อื่น (Projection) เป็นกลไกป้องกันตนเองที่นิยมใช้กันมาก

เกิดจากการที่บุคคลเกิดความผิดพลาดในสิ่งที่ตนเองกระทำ และทำให้เกิดความรู้สึกผิด
แต่เพื่อให้ความรู้สึกผิดนั้นน้อยลงจึงขัดทอดความผิดนั้นไปให้ผู้อื่น เช่น
ผู้ใหญ่เดินเตะแก้วน้ำที่วางอยู่ แต่กลับไปโทษว่าเด็กวางแก้วน้ำไม่ถูกที่
กลไกชนิดนี้หากใช้บ่อยอาจเกิดผลเสียต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคลอื่นได้
(วิไลวรรณ ศรีสงคราม, 2549, หน้า 242)

7. การถอยหนี (Withdrawal) เป็นกลไกที่ช่วยลดความกลัว ความวิตกกังวล และความ

เครียด โดยการหลีกเลี่ยงออกจากสถานการณ์ ตัวบุคคล
หรือสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดความรู้สึกดังกล่าว
การใช้กลไกนี้ก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดีเนื่องจากบุคคลนั้นจะไม่สามารถแก้ไขปัญหา
หรือเผชิญหน้ากับสถานการณ์ได้ และถ้านำมาใช้บ่อยจะกลายเป็นคนไม่ชอบเข้าสังคม ไม่ชอบพูด
คุย และไม่สามารถอยู่ในโลกของความเป็นจริงก่อให้เกิดอาการทางจิตได้ (ชูทิศย์ ปานปรีชา, 2551
หน้า 510)

8. การติดอยู่กับที่ (Fixation) เป็นสภาวะที่บุคคลหยุดติดแน่นกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอยู่กับที่

ไม่ยอมเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไป เพราะประสบการณณ์อันเจ็บปวด (Trauma)
จึงเป็นสาเหตุให้ไม่สามารถที่จะพัฒนาไปอีกขั้นหนึ่งได้ เช่น
เด็กที่เคยสูญเสียพ่อแม่ก็จะไม่สร้างความรักกับใครอีกเลยหากจะเกาะยึดอยู่กับความรู้สึกสูญเสียที่
เกิดขึ้น

9. การแสดงพฤติกรรมถอยหลัง (Regression)

เป็นการแสดงพฤติกรรมย้อนกลับไปที่ลักษณะเหมือนพฤติกรรมที่เคยทำมาในอดีต

โดยเฉพาะพฤติกรรมในวัยเด็ก จะเกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจ

และไม่รู้ตัวเมื่อบุคคลประสบความสำเร็จไม่มั่นคงทางจิตใจ มีความคับข้องใจ กลไกนี้พบได้ทั้งในวัยเด็ก

และผู้ใหญ่ เช่น เด็กที่มีน้องใหม่เมื่อเห็นพ่อแม่เอาใจใส่กับน้องมากกว่าตน

ทำให้เกิดความไม่มั่นคงทางจิตใจ คิดว่าพ่อแม่ไม่รัก ไม่สนใจ

จึงแสดงพฤติกรรมกลับไปเป็นเด็กทารกอีกครั้งเพื่อให้พ่อแม่กลับมาสนใจตน

สำหรับผู้ใหญ่จะเกิดขึ้นเมื่อไม่ได้รับความสนใจจากคนรอบข้างจะแสดงพฤติกรรม เอาแต่ใจตนเอง

จู้จี้ หนุดหงิด ซึ่งอันเพื่อเรียกร้องความสนใจจากคนรอบข้าง

กลไกชนิดนี้หากใช้บ่อยในวัยเด็กจะทำให้เป็นเด็กไม่รู้จักโต ช่วยเหลือตนเองไม่ได้

สำหรับผู้ใหญ่จะมีผลทำให้เป็นคนที่มีความไม่เหมาะสมกับวัย (ซูทิตย์ ปานปรีชา, 2551 หน้า 509)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า

ลักษณะการปรับตัวโดยใช้กลไกในการป้องกันตนเองมีรูปแบบที่แตกต่างกัน

โดยการนำไปใช้จะขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล และสถานการณ์ในขณะนั้น และไม่สามารถควบคุมได้

เพราะเป็นกลไกที่เกิดจากการทำงานในระดับจิตไร้สำนึก

การปรับตัวโดยใช้กลไกในการป้องกันตนเองนี้

ส่วนใหญ่ไม่ได้แก้ปัญหามีอยู่จริงให้หมดไป แต่ทำให้ความรู้สึก หรืออึดอัดขึ้น

เนื่องจากอึดอัดทำหน้าที่เป็นตัวกลาง หรือผู้ประนีประนอมระหว่างความต้องการทั้ง 3 ปัจจัย ได้แก่

สัญชาตญาณหรือฮิด คุณธรรมหรือซูเปอร์อีโก้และอิทธิพล ของสิ่งแวดล้อม

หรือโลกภายนอกโดยปัจจัยทั้ง 3 นี้

ถ้าปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งมีความรุนแรงขึ้นมากก็จะส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของบุคคลได้

และทำให้บุคคลเสียความรู้สึกที่ดีไป อีโก้ก็จะใช้กลไกป้องกันตนเองทำหน้าที่ปรับตัว

หรือปรับความรู้สึกให้คืนสู่สภาพเดิม หรือดีเหมือนเดิมเพื่อลดความวิตกกังวล

และความคับข้องใจทำให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างปกติ (ซูทิตย์ ปานปรีชา, 2551 หน้า 504)

ข้อดีของการปรับตัวโดยใช้กลไกในการป้องกันตนเอง (วารสาร ตรีภูมิตถะ, 2545, หน้า 4)

1. ช่วยลดความวิตกกังวล คลายความทุกข์ ลดความเครียด
2. ช่วยให้คุณคิดเป็นเหตุ และเห็นคุณค่าของตนเอง

3. ช่วยให้เห็นตนเองเข้มแข็งมากขึ้น รู้จักปกป้องตนเองจากสิ่งคุกคามภายนอก

ข้อเสียของการปรับตัวโดยใช้กลวิธานในการป้องกันตนเอง (เดิมศักดิ์ คทวณิช , 2547, หน้า 304)

1. ถ้าใช้บ่อยอาจก่อให้เกิดโรคประสาท หรืออาการทางจิต
2. ถ้าใช้บ่อยจะส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพ ทำให้เป็นคนไม่ยอมรับความจริง อ่อนแอ
3. ทำให้หลีกเลี่ยงการแก้ไขปัญหาคับด้วยเหตุผล ตามความเป็นจริง
4. ก่อให้เกิดผลเสียต่อการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น

สรุปว่า กลวิธานในการป้องกันตนเองเป็นกลยุทธ์ที่บุคคลนำมาใช้ในการปรับตัว ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติที่ทุกคนสามารถนำมาใช้ได้ ตามสถานการณ์ที่เกิดกับตนในขณะนั้น เพื่อลดอาการวิตกกังวล ความซับซ้อนใจต่างๆ หรือผ่อนคลายความตึงเครียดจากปัญหาที่ต้องประสบ เพื่อจะได้มีเวลาตั้งสติ หรือรอให้สภาพจิตใจกลับคืนสู่สภาพเดิม และสามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้ แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าการใช้กลวิธานในการป้องกันตนเองจะเป็นการรักษาสมดุของจิตใจไว้ในระดับหนึ่ง แต่ถ้านำไปใช้เป็นประจำจนเคยชินแล้วจะเป็นการแก้ปัญหาที่บิดเบือนความเป็นจริง อันจะส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพ และสภาพจิตของบุคคลนั้นได้ ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด ไม่สามารถยอมรับความจริงได้ อาจก่อให้เกิดอาการทางจิต ดังนั้นบุคคลที่เข้าใจวิธีการทำงาน และรู้จักใช้กลวิธานในการป้องกันตนเองจะสามารถผ่อนคลาย และลดอาการตึงเครียดจากปัญหาได้ชั่วขณะหนึ่งซึ่งเมื่อความเครียด หรือความวิตกกังวลลดลงแล้วก็ต้องเผชิญหน้ากับปัญหาพร้อมทั้งหาวิธีการแก้ไขอย่างถูกต้องต่อไป

3. แนวคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน (Psychology of Juvenile Delinquency)

ปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เป็นเรื่องที่หลายประเทศให้ความสนใจมาก เนื่องจากนับวันปัญหาที่มีเด็กกระทำผิดจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

อีกทั้งลักษณะการกระทำผิดก็เพิ่มความรุนแรงเช่นกัน

การที่ปัญหาการกระทำผิดของเด็กนับวันจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ อาจไม่ใช่เพราะ เด็ก

หรือเยาวชนมีอัตราการกระทำผิดที่สูง และร้ายแรงขึ้น แต่เนื่องจากพฤติกรรมเบี่ยงเบน

หรือผิดระเบียบ (Deviant behavior) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

(Dynamic process) โดยการเปลี่ยนแปลงนี้ จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของเด็กที่กระทำผิด ไม่ว่าจะเป็นสภาพทางสังคม และความเป็นอยู่ต่างก็มีอิทธิพลต่อการสร้างบุคลิกภาพ อุปนิสัย ความเชื่อรวมถึงเหตุจูงใจต่างๆ ซึ่งอาจเป็นเหตุให้เด็กกระทำผิด (สุชา จันท์เอม, 2545, หน้า 3-4) แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีที่มาจากหลายแนวคิด อาจแยกศึกษาได้เป็น 7 แนวคิด ดังนี้ (อรอุมา วชิรประดิษฐ์พร, 2555, หน้า 9)

1. แนวคิดทางกฎหมาย

นักกฎหมายเน้นว่า การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเกิดจากความเยาว์วัย การรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือการถูกหลอกล่อใช้จากผู้ใหญ่ซึ่งไม่ถือว่าเป็นการกระทำผิดในทางอาญาโดยถือเป็นเพียงพฤติกรรมเบี่ยงเบนจึงไม่ลงโทษในทางอาญา แต่จะใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแทนเพื่อแก้ไขความประพฤติ

2. แนวคิดทางสังคมวิทยา

นักสังคมวิทยาอธิบายถึงการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนว่า มาจากเด็กและเยาวชนนั้นได้รับแบบอย่างความประพฤติที่ไม่ดีจากบุคคลรอบข้าง เด็กและเยาวชนยังขาดความหนักแน่นทางจิตใจจึงอาจถูกครอบงำชักจูงได้ง่าย ทำให้เด็กและเยาวชนมีความประพฤติผิดไปจากบรรทัดฐานของสังคม และกลายเป็นการกระทำผิดต่อกฎหมายในที่สุด

3. แนวคิดทางจิตวิทยา

นักจิตวิทยาอธิบายการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเอาไว้หลายทฤษฎี กล่าวคือ บางทฤษฎีเห็นว่าการกระทำผิดนั้นอาจเกิดจากความผิดปกติของร่างกาย หรือทางจิต ซึ่งอาจมีมาตั้งแต่กำเนิด หรือเกิดขึ้นภายหลังความเจ็บป่วย หรืออุบัติเหตุ ซึ่งสาเหตุดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะผลักดันให้อารมณ์ของบุคคลแปรปรวน ยิ่งเป็นเด็กและเยาวชนก็อาจขาดความยับยั้งชั่งใจ ไม่สามารถควบคุมตนเองได้มีพฤติกรรมที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม และคนรอบข้าง และกระทำผิดได้ง่าย ซึ่งอาจเป็นการกระทำที่รุนแรง

4. แนวคิดทางชีววิทยา

แนวคิดนี้มองว่าการที่คนกระทำผิดนั้น เป็นผลมาจากความผิดปกติ และความบกพร่องหรืออ่อนด้อยทางชีววิทยาซึ่งจะก่อให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน และส่งผลให้กระทำผิดได้ ในแนวคิดทางชีววิทยาประกอบไปด้วย

ทฤษฎีอาชญากรรมโดยกำเนิดของซีซาร์ ลอมโบโรโซ (Cesare Lombroso)

ที่มองว่าคนที่กระทำผิดนั้นมีโครงสร้างของร่างกาย และเกิดมาเพื่อการกระทำผิดโดยเฉพาะ

5. แนวคิดทางนิเวศวิทยา

แนวคิดนี้มองว่าการกระทำผิดของคนนั้นเป็นผลมาจากสภาวะแวดล้อม และสังคม โดยทฤษฎีนิเวศวิทยาที่ถูกนำมาใช้อธิบายการกระทำผิดอย่างแพร่หลาย คือ ทฤษฎีนิเวศวิทยาแห่งสำนักชิคาโกของเบอร์เกส และจากทฤษฎีนี้ชอร์ว และแม็คเคย์ (Shore and Maxky) ได้ศึกษา วิจัยโดยใช้ทฤษฎีนิเวศวิทยาเพื่อดูการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนพบว่าการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีมากที่สุดในเขตผู้มีรายได้น้อย ประชากรหนาแน่น และอาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม

6. แนวคิดจากความเชื่อในวงการอาชญาวิทยา

แนวคิดนี้มองว่าการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนนั้นเกิดจากการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมมาจากคนใกล้ชิด โดยทฤษฎีที่อยู่ในกลุ่มแนวคิดนี้ประกอบด้วย ทฤษฎีความแตกต่างในการคบหาสมาคม หรือความสัมพันธ์ที่แตกต่าง ทฤษฎีการเลียนแบบ

7. แนวคิดจากความไร้ระเบียบในสังคม

แนวคิดนี้มองว่าสภาวะไร้ระเบียบทางสังคม คือ สภาวะไร้กฎเกณฑ์ทางสังคมที่มีความสลับซับซ้อนเต็มไปด้วยความยากจน สมาชิกในสังคมขาดสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ ไม่เกรงกลัวกฎหมาย ทำให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือมีการกระทำผิดเกิดขึ้นในสังคม

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า แนวคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน มีที่มาจากหลายแนวคิดที่อาจมีเหตุผลแตกต่างกัน แต่ในทุกแนวคิดต่างมีจุดมุ่งหมายเดียวกันในการมุ่งที่จะคุ้มครอง ดูแล และให้ความช่วยเหลือเด็กเป็นสำคัญ

3.1 ความหมายของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 4 ว่า

“เด็ก” คือ บุคคลอายุยังไม่เกิน 15 ปีบริบูรณ์

“เยาวชน” คือ บุคคลที่อายุเกิน 15 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์

ค่านิยมของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนพบว่า มีความหลากหลาย ทั้งการจำกัดความยังขึ้นอยู่กับแนวคิดในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนของสังคมนั้นๆ ซึ่งสามารถสรุปความหมายเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ ดังนี้

บุญเพราะ แสงเทียน (2546, หน้า 1) กล่าวว่า การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน หมายถึง “การกระทำผิดทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญา และการกระทำผิดกฎหมายอื่นๆ ซึ่งบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัวที่จะพิพากษา หรือมีคำสั่งซึ่งเป็นการให้ความหมายโดยเทียบเคียงคำว่า Juvenile Delinquency”

อรอุมา วชิรประดิษฐ์พร (2555, หน้า 8) กล่าวว่า การกระทำผิดของเยาวชนนั้นในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Juvenile Delinquency” ตามแนวคิดทางอาชญาวิทยา และทัณฑ์วิทยา (Criminology and Penology) การกระทำผิดของเด็กจะไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรม แต่ถือว่าการกระทำดังกล่าวเป็นเพียงพฤติกรรมเบี่ยงเบน (Deviant behavior) เท่านั้น และเมื่อเยาวชนกระทำผิดจะไม่ถูกเรียกว่าอาชญากร (Criminal)

สุรีย์ กาญจนวงศ์ (2549, หน้า 10) กล่าวว่า “การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Juvenile Delinquency” ซึ่งมีการแปลเป็นภาษาไทยที่แตกต่างกัน ในสมัยก่อนจะใช้คำว่า “ยุวอาชญากร” แต่คำนี้รุนแรงเกินไปจึงเปลี่ยนมาใช้เป็นคำว่า “การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน”

สำหรับความหมายของคำว่า การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีขอบเขตที่กว้าง ขวางมากยังไม่มีคำจำกัดความที่แน่ชัด ทั้งการจำกัดความมักจะมีลักษณะที่หลากหลาย และแตกต่างกันในแต่ละสังคม

แต่โดยส่วนใหญ่แล้วพฤติกรรมใดที่ถูกมองว่าไม่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชน

หรือไม่เป็นไปตามบรรทัดฐาน

ค่านิยมของสังคมจะถือว่าเป็นการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนทั้งสิ้น

เพาเวอร์ และวิทเมอร์ (Power and Witmer)

ได้ให้ความหมายของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดว่า ต้องพิจารณาถึงเกณฑ์ 3 ประการ คือ

1. ความหนักเบาของความคิด หรือความร้ายแรงของการกระทำ
2. ความถี่ของการกระทำ หรือการทำบ่อยแค่ไหน
3. ทักษะคติของผู้กระทำผิดต่อสังคม หรือผู้มีสิทธิอำนาจตามกฎหมาย

(Power E. and Witmer H., 1951, p 180 อ้างอิงใน สุรีย์ กาญจนวงศ์, 2549, หน้า 10)

ซีลตัน และสกูลด์ อี (Sceldon and Glueck E) กล่าวว่า เด็กคนใดก็ตามที่ถึงแม้จะกระทำความผิดเล็กๆ น้อยๆ เพียงครั้งเดียวก็เข้าลักษณะเด็กที่กระทำความผิด แต่นักวิชาการไม่ถือว่าเป็นเด็กเกเรโดยให้ความหมายว่า เด็กที่ถูกกล่าวว่าเป็นเด็กเกเรจะต้องเป็นเด็กที่กระทำความผิดอย่างเดียวกันหลายๆ ครั้ง เพราะการที่เด็กกระทำความผิดแค่ครั้งเดียว หรือ 2 ครั้งอาจเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อมลุ่มมั่ววุ่น เมื่อเติบโตขึ้นพฤติกรรมที่กระทำความผิดอาจจะเลิกรหายไป (Sceldon and Glueck E., 1964, p. 8 อ้างอิงใน จิตราภรณ์ จิตรธร, 2551, หน้า17)

จากการศึกษาทำให้เข้าใจความหมายของ “การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน” กับความแตกต่างของคำว่า “พฤติกรรมอาชญากรรม” (Criminal behavior) โดยสามารถสรุปความหมายจากพจนานุกรมกฎหมายของแบล็ค (Black’s Law Dictionary) ได้ว่า “Delinquency child” หมายถึง “An infant of not more than specified age who has violated any law, or who is incorrigible” หมายความว่า ผู้เยาว์ที่มีอายุไม่เกินที่กำหนดไว้ ซึ่งได้ฝ่าฝืนกฎหมายใดๆ ซึ่งการกระทำนั้นไม่สามารถแก้ไขเยียวยาได้ (บรวิทย์ เบ็ญจวงศ์, 2555)

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนเป็นพฤติกรรมที่ถือว่าไม่เหมาะสม หรือไม่ปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม สำหรับผู้เยาว์ที่มีอายุไม่เกินที่กำหนดไว้โดยพฤติกรรมดังกล่าวมีการกระทำที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิดสำหรับเด็ก

3.2 สาเหตุการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

นักจิตวิทยาและนักสังคมศาสตร์ ได้ศึกษาถึงสาเหตุ และแนวทางที่ทำให้เด็กและเยาวชน มีพฤติกรรมที่กระทำความผิดมาโดยตลอด สาเหตุของการกระทำความผิดนั้นมีความซับซ้อน มีทั้งสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งโดยเฉพาะ หรืออาจเป็นไปได้ทั้งหลายสาเหตุประกอบกัน แต่ที่สำคัญคือการที่จะเข้าใจถึงสาเหตุนั้นๆ จำเป็นต้องเข้าใจองค์ประกอบของสังคม รวมถึงการเข้าใจพัฒนาการของบุคลิกภาพ อูปีนิสัย ความเชื่อ และแรงจูงใจด้วย เป็นต้น (สุชา จันทร์เอม, 2545, หน้า17)

อรอุมา วชิรประดิษฐ์พร (2555, หน้า 35) ได้อธิบายสาเหตุของการกระทำความผิดของเด็กไว้ว่า สาเหตุมาจากตัวเด็ก และสภาพแวดล้อมของเด็ก เช่น ครอบครัว สถานที่อยู่อาศัย บุคคลรอบข้างโดยแบ่งสาเหตุเป็นปัจจัยต่างๆ ได้ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านครอบครัว

จากประวัติของบุคคลในครอบครัวอาจมีโอกาสให้เด็กกระทำผิดได้เมื่อเปรียบเทียบกับครอบครัวที่ไม่มีมีการกระทำผิด การจัดการครอบครัวที่ไม่เหมาะสม เช่น ขาดการควบคุมดูแล ความไม่ชัดเจนในพฤติกรรม ขาดระเบียบวินัย หรือขาดทักษะการดูแลในฐานะพ่อแม่ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดที่รุนแรงโดยเด็กและเยาวชน

2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สภาพความเป็นอยู่

สถานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันในแต่ละครอบครัวเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ครอบครัวที่บุคคลในครอบครัวเป็นผู้ใช้แรงงาน รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ความขาดแคลนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เด็กและวัยรุ่นจำนวนมากกระทำผิดโดยการลักทรัพย์ หรืออาจพบผู้ใหญ่ที่คอยชักจูงเด็กให้กระทำผิดในลักษณะนี้ เพียงหวังค่าตอบแทน เช่น การชักจูงให้จำหน่าย หรือส่งยาเสพติดแลกกับเงินเป็นค่าตอบแทน เป็นต้น จากผลสำรวจของ Kamiti Youth Corrective Training (Y.C.T.C.) พบว่า เด็กที่กระทำผิดมากกว่า 70% มาจากพื้นฐานครอบครัวที่ยากจน เด็กบางคนให้สัมภาษณ์ว่า เขาต้องออกจากบ้านเพื่อมาขอทานข้างถนน (Ombotol, et al., Factors Influencing Youth Crime and Juvenile Delinquency)

3. ปัจจัยด้านชุมชน จากการศึกษาในพื้นที่พบว่า

เด็กที่เติบโตขึ้นมาท่ามกลางความบกพร่อง ขาดแคลน หรือมีการจัดการที่ไม่เหมาะสมในชุมชน มีโอกาสเสี่ยงที่จะทำผิด เด็กกระทำผิด ความไร้ระเบียบของชุมชน การขาดความผูกพันกับเพื่อนบ้านจะเพิ่มความเสี่ยง และเป็นปัจจัยที่ทำให้เด็กกระทำผิดได้ สุขุ จันท์เอม (2545, หน้า 21) เสริมว่า สภาพเศรษฐกิจของชุมชนเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ การกินอยู่ การดำรงชีวิตของชุมชนกลุ่มนั้น ความสะดวกสบาย และค่าครองชีพสิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อสภาพจิตใจของคนในชุมชนนั้นๆ

4. ปัจจัยที่เกิดจากตัวเด็ก จากการศึกษาพบว่า ยังมีสาเหตุจากตัวผู้กระทำผิดโดยตรง ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นสาเหตุย่อยๆ ได้ ดังนี้

4.1 พันธุกรรม คือ สิ่งที่ได้ก้ได้รับถ่ายทอดมาจากบิดามารดา เช่น โรคต่างๆ ระดับสติปัญญา หรือร่างกายที่ไม่สมประกอบ สิ่งเหล่านี้สามารถทำให้เด็กรู้สึกถึงปมด้อยที่ตัวเองมี อาจเกิดความน้อยเนื้อต่ำใจ หรือถูกเพื่อนๆ ในวัยเดียวกันล้อเลียน เมื่อถูกซ้ำเติมมากๆ จะทำให้มีอารมณ์รุนแรงมีการแสดงออกอย่างก้าวร้าว เช่น การทำร้ายผู้ล้อเลียน หรือเด็กที่อ่อนแอกว่า หรือหากไม่สามารถโต้ตอบได้ทำให้เกิดการเก็บสะสมอารมณ์ และจะปลดปล่อยเมื่อมีโอกาส

แชฟเฟอร์ และคูนด์ตัน (Schafer and Kundton) กล่าวว่า ความบกพร่องทางร่างกาย เช่น ร่างกายพิการ โรคภัยไข้เจ็บ หรือสิ่งที่เด็กได้รับมาแต่กำเนิดจากบรรพบุรุษจะทำให้เด็กคิดมาก เกิดปมด้อย และเมื่อสะสมอยู่ในตัวเด็กเป็นเวลานานอาจนำไปสู่ความบกพร่องของจิตใจ (Mental deficiencies) ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีผลทำให้เด็กและวัยรุ่นกระทำผิด หรือมีพฤติกรรมออกนอกกลุ่มนอกทาง (Deviant behavior) (Schafer and Kundton, 1970 อ้างอิงใน สุขชา จันทรเอม, 2545, หน้า 18)

4.2 สภาพจิตใจ และอารมณ์ที่บกพร่อง กล่าวคือ เด็กจะมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และสภาพจิตใจที่แตกต่างจากผู้ใหญ่ ทั้งเด็กแต่ละคนยังมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ไม่เท่ากัน เด็กบางคนมีสภาพจิตใจที่ไม่ปกติ ซึ่งอาจเกิดจากสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ หรือการอบรมเลี้ยงดูที่ได้รับแตกต่างกัน เด็กที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นจะมีอารมณ์แปรปรวน คึกคะนอง และขาดความอดทนต่อสิ่งเร้าต่างๆ ไม่ว่าจะจากสภาพแวดล้อม หรือตัวบุคคล เช่น เด็กบางคนไม่ชอบถูกบังคับ จะมีการแสดงออกกับการถูกบังคับที่ไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ร่างกาย และสภาพจิตใจหลายคนมีการแสดงออกอย่างก้าวร้าว และมักใช้ความรุนแรงในการแก้ ปัญหา

4.3 สภาพผิดปกติทางจิตใจ และอารมณ์
เมื่อเด็กหรือวัยรุ่นประสบกับปัญหาต่างๆ พวกเขาจะไม่สามารถแก้ไขสาเหตุได้ทันที เมื่อนั้นความคับข้องใจ และความขัดแย้งจะส่ง ผลให้ร่างกาย จิตใจ และสภาพอารมณ์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เช่น เกิดความวิตกกังวล ความเครียด บุคลิกภาพเปลี่ยนไปบางคนมีอาการซึมเศร้า เก็บตัว เกิดอาการกระสับกระส่าย กลัว หงุดหงิดถ้าไม่ได้รับการดูแลรักษา และแก้ไขอาจทำให้พฤติกรรมที่แสดงออกมีความรุนแรงยิ่งขึ้นจนกระทั่งเกิดความผิดปกติที่จิตใจ และอารมณ์

ประภาศน์ อวยชัย (2516, หน้า 12-13 อ้างอิงใน สุขชา จันทรเอม, 2545, หน้า 17-18) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทศาสตร์เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ พบสาเหตุจากตัวผู้กระทำผิด ดังนี้

1. ภาวะแห่งจิตใจ วัยรุ่น คือ

กลุ่มเสี่ยงที่อยู่ในปัจจัยนี้ด้วยสภาพการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และจิตใจ หรือที่เรียกว่าวัยคะนอง เมื่ออยู่ในวัยนี้จะมีอารมณ์ฉุนเฉียว โกรธง่าย เจ้าทุกข์ เอาใจยาก วัยรุ่นบางคนอาจมีพฤติกรรมที่แสดงออกมาแล้วเป็นภัยต่อผู้อื่น

แต่อย่างไรก็ตามปัจจัยด้านนี้ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของร่างกาย และจิตใจโรคภัยไข้เจ็บรวมไปถึงสภาพแวดล้อมทางบ้าน โรงเรียนที่อาจมีส่วนช่วย และเสริมสร้างบุคลิกภาพของตัววัยรุ่น

2. สติปัญญา และการศึกษา โดยปกติมนุษย์เกิดมาไม่มีสติปัญญาไม่เท่าเทียมกัน บางคนมีสติปัญญาสูง หรือปานกลาง บางคนมีสติปัญญาต่ำมาแต่กำเนิด เช่น อาจจะไม่มีความจำไม่ดี เรียนไม่ทันเพื่อนจนในที่สุดเกิดความเบื่อหน่ายหนีโรงเรียนเป็นเหตุให้เป็นที่เหยียดของบุคคลที่ไม่ประสงค์ ดี ถูกชักจูงได้ง่าย เห็นผิดเป็นชอบ และกลายเป็นผู้กระทำผิดกฎหมายไปในที่สุด

เหตุผลนี้สอดคล้องกับแนวคิดทางจิตวิทยาว่า เด็กหรือวัยรุ่นที่มีปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติ เด็กเหล่านี้จะมีสติปัญญาอยู่ในระดับปานกลางไปจนถึงต่ำ และต่ำมาก ในทางตรงกันข้ามหัวหน้าแก๊งนั้นจะมีสติปัญญาที่สูงกว่า สามารถปกครองเด็กคนอื่นๆ ได้ ดังนั้นบุคคลที่มีสติ ปัญญาที่ต่ำกว่าอาจถูกชักจูงให้กระทำผิดต่างๆ ได้ง่าย เพราะฉะนั้นจึงพบว่าเด็กที่กระทำผิดมักเป็นผู้ที่มีสติปัญญาต่ำ อย่างไรก็ตามการที่เด็กจะมีสติปัญญาสูง หรือต่ำนั้นส่วนหนึ่งเป็นเรื่องของพันธุกรรมด้วย

3. สัญชาตญาณ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในตัวเองโดยไม่มีใครสั่งสอน หรืออบรมให้ เช่น สัญชาตญาณอยากรู้อยากเห็น อยากเผชิญภัย หรือสัญชาตญาณทางกามารมณ์ เป็นต้น เหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กกระทำผิดได้ เช่น เด็กบางคนอาจมีสัญชาตญาณทางกามารมณ์มากจึงมีความต้องการทางเพศสูง และรุนแรงกว่าบุคคลธรรมดาทั่วไป เพื่อต้องการทางออกในการ ปลดปล่อยความใคร่ หรือความพอใจของตนเอง จึงมีความเสี่ยงที่อาจทำให้เด็กวัยรุ่นกระทำผิด เช่น ข่มขืนเด็กคนอื่น ซึ่งผลจากการกระทำอาจทำให้เป็นผู้ร้ายทางเพศเป็นที่รังเกียจของสังคม

เฮนริโก เฟอริ (Henrigo Ferry) อธิบายสาเหตุการกระทำผิดในทัศนะที่แตกต่างออกไปคือ

1. สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ
2. พันธุกรรม
3. สิ่งแวดล้อมทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ ซึ่งสาเหตุเหล่านี้แบ่งย่อย ออกเป็น

3.1 การเพิ่มขึ้นของประชากร จำนวนที่เพิ่มมากขึ้นของประชากร

ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาที่อาจเป็นสาเหตุของอาชญากรรมได้ เช่น ปัญหาความยากจน ปัญหาค่าครองชีพสูง ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม ปัญหาการว่างงาน การขาดแคลนอาหาร เมื่อประชาชนต้องอาศัยอยู่ในสภาวะของสังคมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการดำรงชีพ

ถูกบีบคั้นด้วยสาเหตุปัจจัยต่างๆ ที่อาจนำไปสู่พฤติกรรมที่สร้างปัญหาทางสังคม และศีลธรรมอันเป็นพื้นฐานที่จะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้นโดยง่าย

3.2 การศึกษาอบรม สถานศึกษามีส่วนร่วมที่สำคัญในการเสริมสร้างชีวิตจิตใจของเด็กและเยาวชนไม่ว่าจะเป็นการศึกษาหาความรู้ การอบรมสั่งสอนทางศีลธรรมจริยธรรม หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้วยเหตุนี้ครูจึงมีบทบาทสำคัญที่จะต้องให้ความรู้ ป้องกัน ส่งเสริม พัฒนา และช่วยเหลือนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในกฎระเบียบของสังคมได้อย่างมีความสุข อีกทั้งครูต้องมีความสัมพันธ์อันดีกับเด็ก รวมถึงมีการติดต่อ ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชนที่เกี่ยวข้อง หากการจัดการภายในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพ ครูไม่มีความรู้ ความสามารถ ไม่รับผิดชอบเด็กอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เมื่ออยู่ในโรงเรียน และอาจพัฒนาไปสู่การกระทำที่ละเมิดต่อกฎระเบียบของสังคม

3.3 เด็กและเยาวชนต่างหันหลัง และห่างเหินจากศาสนา

โดยพื้นฐานของมนุษย์จะต้องมีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจเพื่อเป็นหลักในการดำรงชีวิต คำสอนของแต่ละศาสนาต่างกำหนดแนว ทางที่ทำให้มนุษย์มีชีวิตอยู่อย่างมีความสุข เนื่องจากสถาบันศาสนาให้ความสำคัญต่อการอบรมจิตใจของผู้คนให้อยู่ในศีลธรรมอันดีงาม เคารพกฎหมาย ไม่เบียดเบียน หรือกระทำการให้ผู้อื่นเดือดร้อน เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมความศรัทธาในสถาบันศาสนาลดลง เด็กรุ่นใหม่อาจละเลย เพิกเฉยคำสอนตามหลักของศาสนา ทั้งยังเห็นว่าคำสอนเหล่านั้นเป็นสิ่งที่มลาย้าสมัย เด็กจึงไม่มีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจที่จะทำให้สภาพจิตมีความมั่นคง เมื่อประสบปัญหา อุปสรรคต่างๆ จึงไม่สามารถก้าวผ่านไปได้เป็นผลให้เลือกเดินในทางที่ผิด

3.4 ผู้ใหญ่กระทำตัวอย่างที่ไม่ดีให้เด็กเห็น เด็กมักจะทำตามผู้ใหญ่ และถือเป็นแบบอย่าง ดังนั้นเมื่อผู้ใหญ่ที่มีความประพฤติไม่เหมาะสม เช่น เกียจคร้าน ไม่ทำงาน มีวาจาไม่ สุภาพ ดื่มสุราอาละวาด ติดยาเสพติด หรือคบเพื่อนนักเลง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เมื่อเด็กได้พบเห็นเป็นประจำอาจเกิดการจดจำ และเลียนแบบตามกลายเป็นความประพฤติน่าพิศัยศีลธรรม

3.5 ความขัดแย้งทางวัฒนธรรม

ปัจจุบันวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามามีบทบาทต่อเด็กและเยาวชนเป็นอันมาก อาจมีส่วนที่ทำให้พวกเขากระทำตามโดยปราศจากการคิดพิจารณา โดยสำคัญคิดว่าอารยะธรรมของแต่ละประเทศวัดกันที่ด้านวัตถุ การแต่งกาย การไว้ผมยาว

กิริยาความประพฤติต่างๆ ที่ไม่เหมาะสมกระทบต่อธรรมเนียมประเพณีปฏิบัติ
ผิดศีลธรรมจนกลายเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายในที่สุด

3.6 หนังสือพิมพ์และหนังสืออ่านทั่วไป

นับได้ว่ามีบทบาทมากในการส่งเสริมความรู้ให้แก่ประชาชน
หรือเป็นสื่อกลางที่สร้างความเข้าใจให้กับรัฐและประชาชน
อาจกล่าวได้ว่าเป็นการนำเสนอภาพสะท้อนของสังคม หนังสือจะดี
หรือไม่ดีขึ้นอยู่กับการนำเสนอเนื้อหาข่าว เช่น หนังสือพิมพ์บางฉบับได้อธิบายถึงแผนการ
และวิธีการก่ออาชญากรรมอย่างละเอียด ซึ่งอาจเป็นแนวทาง
และส่งเสริมให้อาชญากรรายอื่นกระทำความ
หรือหนังสืออ่านทั่วไปบางเล่มก็มีแนวทางในการนำเสนอการยั่วยุ
และเพาะนิสัยที่ไม่เหมาะสมให้กับเด็กและเยาวชน

3.7 ภาพยนตร์ วิทยุ และโทรทัศน์

นับได้ว่าเป็นความบันเทิงผองคลาญที่สำคัญอย่างยิ่ง
แต่ในขณะเดียวกันก็อาจมีการนำเสนอความบันเทิงที่อยู่ในลักษณะที่ไม่ดีงาม
ทำให้เกิดโทษเมื่อผู้ชมคือเด็กและเยาวชน เช่น เรื่องที่มีวัยรุ่นรุ่นรุ่มฆ่าคนๆเดียว เรื่องคบชู้เชิงสังวาส
 เป็นต้น
การนำเสนอเรื่องราวเช่นนี้เป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชนที่อาจนำไปลอกเลียนแบบได้
เด็กที่อ่อนความคิดอาจไม่สามารถแยกแยะความเป็นจริงกับเรื่องราวสมมุติ
ดังนั้นเด็กที่กระทำตามจะเกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบที่ผิดกฎหมายบ้านเมือง
แต่อย่างไรก็ตามขึ้นอยู่กับความคิด และการได้รับการศึกษาของเด็กด้วย (Henrigo Ferry, n.d., pp
14-15 อ้างอิงใน สุชา จันทน์เอม, 2545, หน้า 25-28)

ไมเคิล เซร์เดอร์ (Shader, M., 2014, pp.17-18)

ได้ศึกษาปัจจัยความเสี่ยงที่ทำให้เด็กกระทำผิด ดังนี้

1. ครอบครัว เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อตัวเด็ก ไม่ว่าจะเป็นสภาพครอบครัว
หรือพฤติกรรมของพ่อแม่ล้วนเป็นปัจจัยเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับเด็ก
ดังนั้นความสัมพันธ์ในครอบครัวจึงเป็นสิ่งที่ควรพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ
และให้ความสำคัญอย่างมากโดยเฉพาะกับบุคคลผู้เลี้ยงดูแลเด็ก

2. บุคลิกภาพและสภาพจิตใจ

ลักษณะพฤติกรรมในช่วงอายุของเด็กมีผลต่อการกระทำผิดได้ เช่น เด็กชายที่อายุ 13 ปี

บางคนอาจจะมีพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างก้าวร้าว นอกจากนี้ยังมีเรื่องของสติปัญญา ที่มีผลกระทบทำให้เด็กกระทำผิดได้ เช่น เด็กที่มีไอคิวต่ำ ทำให้ผลการเรียนไม่ดี และกรณีนี้ก็เป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กกระทำผิด

Children with low academic performance, low commitment to school, and low educational aspirations during the elementary and middle school grades are at higher risk for child delinquency than are other children.

ซีซาร์ ลอมโบรโซ (Cesaro Lombroso, n.d., p 4 อ้างอิงใน สุชา จันทน์เอม, 2545, หน้า 23) บิดาแห่งอาชญาวิทยาได้เชื่อว่า ร่างกายมนุษย์ และสภาพจิตใจเป็นเหตุให้เกิดความโน้มเอียงในทางอาชญากรรมได้ ทางแก้ไขคือจัดให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี และเหมาะสม

3. สังคม นับได้ว่าเป็นอีกความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการกระทำผิดของเด็กได้ เช่น อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน การคบเพื่อนที่ไม่ดี อาจนำไปสู่การกระทำผิด เช่น พฤติกรรมฝ่าฝืนกฎของโรงเรียน สาเหตุนี้อาจพัฒนาไปสู่การกระทำผิดที่ฝ่าฝืนกฎของสังคมได้ อย่างไรก็ตามการเลือกคบเพื่อนที่ดีสามารถลดปัจจัยความเสี่ยง และช่วยยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ นอกจากนี้ยังมีสังคมเพื่อนบ้าน สำหรับครอบครัวที่อยู่อาศัยในละแวกที่มีโอกาสเกิดอาชญากรรมขึ้น ก็เป็นความเสี่ยงที่อาจทำให้เด็กกระทำผิดได้

จากข้อมูลข้างต้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ไม่เพียงจะทำให้เข้าใจถึงปัญหา และต้นเหตุที่แท้จริงที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ของเด็กแล้วยังสามารถช่วยลดความเสี่ยง รวมทั้งช่วยยับยั้งพฤติกรรมกระทำที่ผิดกฎหมายของเด็กและเยาวชนได้ โดยสามารถสรุปเป็นสาเหตุใหญ่ๆ ได้ ดังนี้

1. ปัจจัยและสาเหตุด้านครอบครัว เช่น ครอบครัวละเลยเด็ก ขาดการควบคุมอบรมเลี้ยงดู ขาดทักษะการดูแลในฐานะพ่อแม่ ครอบครัวแตกแยก คนในครอบครัวมีการกระทำผิด เป็นต้น
2. ปัจจัยและสาเหตุด้านเศรษฐกิจ เช่น ครอบครัวขาดแคลน เป็นต้น
3. ปัจจัยและสาเหตุด้านชุมชน เช่น ความบกพร่องขาดแคลน หรือมีการจัดการที่ไม่เหมาะสมในชุมชน ความไร้ระเบียบวินัยของชุมชน เป็นต้น

4. ปัจจัยและสาเหตุที่เกิดจากตัวเด็กเอง เช่น พันธุกรรม สภาวะจิตใจ และอารมณ์ที่บกพร่อง สภาพผิดปกติทางจิตใจ และอารมณ์ เป็นต้น

3.3 ปัจจัยและสาเหตุด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ครอบครัวรวมทั้งสมาชิกในครอบครัว

เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญที่สุดทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการหล่อหลอมขัดเกลาบุคลิกภาพ และอุปนิสัยที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน เพราะบิดามารดาเป็นเสมือนครู เสมือนเพื่อน และสิ่งแวดล้อมที่เด็กและเยาวชนได้พบเห็นตั้งแต่จำความได้ ดังนั้นถ้าบิดามารดามีความเข้าใจธรรมชาติ และความต้องการของบุตร มีความประพฤติที่ดีงาม มีความรักใคร่กลมเกลียว เป็นผู้มีเหตุผล และมีความคิดสร้างสรรค์ ก็จะเป็นแบบอย่างให้บุตรมีพฤติกรรมที่เหมาะสม ปัจจัยและสาเหตุด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน มีดังนี้ (สุริย์ กาญจนวงศ์, 2549, หน้า 27)

1. ครอบครัวไม่สามัคคี หรือไม่ปรองดองกัน (Family Disorganization) เด็กและเยาวชนจะเป็นผู้มึอารมณ์ และจิตใจก้าวร้าว พุดจาหยาบค้าย
2. ครอบครัวแตกร้าง (Broken Home) อันได้แก่บิดา และหรือมารดาตาย หรือหย่าร้าง ทำให้เด็กและเยาวชนขาดความรัก ความอบอุ่น เกิดปมด้อย สภาพจิตใจเสื่อมโทรม พยายามหาสิ่งชดเชย และอาจแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่เป็นปัญหา หรือไม่สมควรจนถึงขั้นกระทำผิด
3. ครอบครัวที่บิดามารดาประพฤติตนไม่ดี เช่น ดุดยาเสพติด สุรา หรือการพนัน จึงเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่บุตร หรือบิดามารดาสั่งสอนให้บุตรประพฤติไม่ดีเสียเอง เพื่อหวังประโยชน์จากการกระทำผิดของบุตร
4. ครอบครัวยากจน อาศัยอยู่ในแหล่งชุมชนแออัด หรือแหล่งเสื่อมโทรม สิ่งแวดล้อมไม่ดี เช่น เต็มไปด้วยมิจฉาชีพ คนจรจัด หรือแหล่งมั่วสุมอบายมุข บิดามารดาอาจจะไม่มีเวลาเอาใจใส่หรือไม่มีเวลาให้ความรัก ความอบอุ่นอย่างเพียงพอแก่บุตร จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุตรมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน เกะกะเกร เหนี่งโรงเรียน หรือติดยาเสพติด เป็นต้น
5. ครอบครัวที่บิดามารดาปล่อยปละละเลย ไม่ดูแลเรื่องความเป็นอยู่ ไม่ให้การศึกษา เล่าเรียน ไม่เอาใจใส่ในการอบรมสั่งสอนขัดเกลาบุตร

6. ครอบครัวที่บิดามารดาขาดการศึกษาที่จะนำความรู้มาอบรมสั่งสอนบุตร
บุตรจึงมีพฤติกรรมที่ผิดแผกแตกต่างจากมาตรฐานของสังคม

โอโจ กล่าวว่า ครอบครัวที่มักมีการทะเลาะเบาะแว้งจนแตกหัก
มีโอกาสเสี่ยงที่จะทำให้เด็กกระทำผิด เด็กที่กระทำผิดบางคนเป็นเด็กกำพร้า
หรือขาดบุคคลในครอบครัวอบรมเลี้ยงดู
เมื่อบุคคลในครอบครัวไม่สามารถจัดการความเป็นอยู่ในครอบครัวได้เหมาะสม เช่น
พ่อมักจะดื่มเหล้า หรือพ่อแม่ที่ทะเลาะกันตลอดเวลา สิ่งเหล่านี้อาจทำให้เด็กออกจากบ้าน
และไปกระทำผิดที่รุนแรงได้ (OJo, 2012, p 6 อ้างอิงใน Ombotol, et al., 2013, p 19)

ผลจากการสำรวจความคิดเห็นของนิต้าโพล (2557) พบว่า สาเหตุปัญหาความรุนแรง
เกิดจากครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นการทำร้ายจิตใจ ร่างกาย
การล่วงละเมิดทางเพศจนถึงการฆาตกรรม ร้อยละ 35.43 มีสาเหตุมาจากปัญหาในครอบครัว
ครอบครัวแตกแยก ขาดความรักความเข้าใจกันภายในครอบครัว ขาดสติ ปัญหาสุขภาพจิต
และความเครียด

นักสังคมวิทยาได้ให้ความสนใจ และทำการวิจัย
เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมกับการกระทำผิดของเยาวชน
และระหว่างการทำผิดของเยาวชนกับภาวะทางครอบครัวและ การอบรมเลี้ยงดูเด็ก
จากผลการวิจัยต่างลงความเห็นว่า เป็นการยากที่จะชี้ให้เห็นโดยเฉพาะเจาะจงลงไปว่า
อิทธิพลเรื่องใดในครอบครัวที่ทำให้เกิดปัญหาการกระทำผิดของเยาวชนได้ด้วยเหตุผลบางประการ
ดังต่อไปนี้

1. ครอบครัวแต่ละครอบครัว มีความแตกต่างกันไม่ได้เหมือนกันทั้งหมด กล่าวคือ
บางครอบครัวสมาชิกมีความผูกพันทางจิตใจกันอย่างแนบแน่น
แต่บางครอบครัวก็เป็นไปในทางตรง กันข้าม

2. การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในปัจจุบัน
มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวมาก จนทำให้บทบาทของครอบครัวลดน้อยลง
กลุ่มต่างๆเข้ามามีบทบาทในการอบรมสั่งสอน ปลูกฝังค่านิยมต่างๆให้แก่เด็กแทนครอบครัว เช่น
โรงเรียนกลุ่มเพื่อน กลุ่มวัยรุ่น เป็นต้น ทำให้บทบาทของพ่อแม่ เครือญาติเสื่อมคลาญลง
เด็กๆ มักใช้เวลาวันหนึ่งๆ อยู่กับสมาชิกในครอบครัวของตนเองน้อยมาก

อย่างไรก็ตามนักสังคมวิทยาที่ให้ความสนใจกับบทบาทของครอบครัว
ที่ส่งผลต่อปัญหาการกระทำผิดของเด็ก ส่วนใหญ่ชี้ให้เห็นว่า สภาพบ้านแตก

และความล้มเหลวของสถาบันครอบครัวสิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กรู้สึกไม่ปลอดภัย ไม่มีความมั่นคง และการให้ความรักไม่เพียงพอ

หรือให้ผิดทางเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการทำให้เด็กกระทำผิด และก่ออาชญากรรม

เอ็ดวิน ซัทเธอร์แลนด์ และเครซี่ (Edwin Sutherland and Cressey) เสนอว่า ครอบครัวอาจก่อให้เกิดปัญหาการกระทำผิดได้โดยผ่านกระบวนการ 5 ประการซึ่งเกี่ยวพันกัน ดังนี้

1. ในครอบครัวมีตัวอย่างที่ไม่ดี ทำให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งเหล่านี้ ทั้งทางตรง และทางอ้อม ก่อให้เกิดทัศนคติ ค่านิยม หรือแบบแผนความประพฤติที่ไม่เหมาะสม เช่น พฤติกรรมที่ผิดศีลธรรมทางเพศ การติดสารเสพติด การพนัน

หรือความประพฤติที่ไม่เหมาะสมต่างๆ อันนำไปสู่ปัญหาการกระทำผิดในที่สุด

2. ชั้นสังคมของครอบครัวและถิ่นฐาน กล่าวคือ เด็กที่อยู่ในถิ่นฐานที่ไม่ดี มีกิจกรรมไปในทางที่ละเมิดกฎหมายมีโอกาสคบเพื่อนเสเพลจะมีอัตราการทำผิดมากกว่าเด็กที่อาศัยอยู่ในถิ่นที่ไม่ค่อยมีปัญหาทางสังคม

3. ครอบครัวเป็นสิ่งที่กำหนดเกียรติภูมิของเด็ก เด็กจะค่อยๆ เรียนรู้จากบุคคลที่น่าเลื่อมใสศรัทธาว่ามีลักษณะเช่นไร หากเด็กเกิดไปนิยมชมชอบคนที่ละเมิดกฎหมาย และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดด้วยแล้วโอกาสที่เด็กจะเสียคนก็ง่าย

4. ถ้าภายในครอบครัวไม่ราบรื่น ไม่เป็นสุข ไม่น่าอยู่ เด็กก็จะออกไปหาสิ่งชดเชยทดแทนภายนอกบ้าน ซึ่งมีโอกาสที่จะถูกชักจูง โน้มน้าวให้กระทำผิดได้ง่าย

5. ครอบครัวเพิกเฉย

หรือไม่สามารถอบรมสั่งสอนให้เด็กเคารพต่อกฎหมายบางครอบครัวอาจปกป้องเด็กจนเกินไปทำให้เด็กได้ใจทำตามใจตนเอง และไม่คุ้นเคยกับกฎเกณฑ์ของสังคม

ทำให้เด็กกลายเป็นคนที่ก้าวร้าว หรือเด็กเกเรไปในที่สุด (Edwin Sutherland and Cressey, 1955, p. 120 อ้างอิงใน Farrington, P. D., 2011, p. 203)

จากงานวิจัยเกี่ยวกับบทบาท และความสำคัญในครอบครัว ที่มีผลให้เด็กกระทำผิด สมิท และสเตอร์น (1955, p. 383-384 อ้างอิงใน Farrington, P. D., 2011, p. 203) กล่าวว่า We know that children who grow up in homes characterized by lack of warmth and support, whose parents lack behavior management skills, and whose lives are characterized by

conflict or maltreatment will more likely be delinquent, whereas a supportive family can protect children even in very hostile and damaging external environment.

...Parental monitoring or supervision is the aspect of family management that is most consistently related to delinquency.

เมื่อเด็กประสบปัญหาในครอบครัว เด็กจะมีโอกาสไปเรียนรู้การกระทำผิดจากสังคมภายนอกบ้าน ซึ่งบุคคลในครอบครัวต้องอบรมสั่งสอนดูแลให้เด็กรู้จักข้อห้ามต่างๆของสังคม กล่าวคือ การที่เด็กจะเรียนรู้พฤติกรรมที่เหมาะสมเด็กควรได้รับการปลูกฝังเริ่มที่ครอบครัว

อย่างไรก็ตาม การที่เด็กมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม อาจไม่ได้เกิดจากครอบครัวที่มีปัญหาเท่านั้น

เพราะความบกพร่องที่มาจากครอบครัวยังสามารถเกิดจากครอบครัวที่สมบูรณ์แบบได้ เช่นกัน ในกรณีนี้อาจเกิดขึ้นเมื่อพ่อแม่มีความเข้มงวดกวดขันเป็นพิเศษ

ทำให้เด็กเกิดความกดดันในเรื่องต่างๆ สิ่งเหล่านี้จะส่งผลโดยตรงต่อสภาพจิตใจของเด็ก

ถ้าเป้าหมายนั้นไม่เป็นไปตามความ ต้องการ เช่น

พ่อแม่ตั้งความหวังให้ลูกได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยที่มุ่งหวังไว้ แต่เด็กไม่สามารถทำได้

ทำยที่สุดเด็กอาจรู้สึกด้อยค่า จึงปล่อยตัว และมีพฤติกรรมไปตามสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม

หรือที่เรียกว่าการประชดชีวิต (อรอุมา วชิรประดิษฐ์พร, 2555, หน้า11)

วิลเลียม (William) กล่าวว่า ความรักเป็นสิ่งที่สำคัญ

และเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กกระทำผิดได้ แต่ผู้ปกครองอาจใช้

หรือเข้าใจความหมายของคำว่ารักผิดไป

If a 6-year-old is constantly told that if he is "good" he will be loved, is it unreasonable of that child to feel that this love is a conditional thing?

(Kvaraceus, C. W.,1964, p.11)

ครอบครัวที่มีการเลี้ยงดูเด็กแบบให้ความรักที่มีเงื่อนไข ไม่ว่าจะในลักษณะใด

เมื่อเด็กรู้สึกว่าการรักเป็นสิ่งที่ต้องมีเงื่อนไข คือ รางวัลที่กระทำความดี เด็กอาจรู้สึกไม่มั่นคง

กลัวที่จะทำไม่ได้ไม่ดี ไม่ถูกใจอาจเกิดบุคลิกภาพที่แสดงออกอย่างก้าวร้าว

ทั้งเด็กจะมีความรู้สึกว่าคุณทรยศ หรือถูกทิ้ง เมื่อครอบครัวของตนมีการแสดงความรักไม่เพียงพอ หรือละเลยในสิ่งนี้

วิลเลียม ยังเสริมอีกว่า ถึงแม้บางครอบครัวจะเลี้ยงดูบุตรด้วยความรักอย่างไม่มีเงื่อนไข แต่บางครั้งก็ยังคงไม่เพียงพอ เช่น ในครอบครัวที่มีแม่เป็นหัวหน้าครอบครัว กรณีนี้อาจเป็นสาเหตุ

ทำให้เด็กผู้ชายไม่พอใจกับการเลี้ยงดูของแม่ในมุมมองของผู้หญิง ซึ่งอาจทำให้เด็กผู้ชายฝ่าฝืนกฎระเบียบของแม่ที่เป็นหัวหน้าครอบครัวได้

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับเด็กตั้งแต่เกิดจนโต และมีอิทธิพลสำคัญต่อการหล่อหลอมอารมณ์ จิตใจ อุบิสัยและทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมของเด็ก ประสบการณ์ต่างๆ ของเด็กจะเริ่มภายในครอบครัวเป็นแห่งแรก พฤติกรรมของเด็กที่แสดงต่อสังคมภายนอก สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพของครอบครัวได้ว่าเป็นอย่างไร ดังนั้นเด็กจะเติบโตขึ้นเป็นคนอย่างไร หรือกลายเป็นผู้กระทำความผิดได้ จึงขึ้นอยู่กับครอบครัวเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ตลอดจนบรรยากาศภายในครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญ

4. ปรัชญาในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ปรัชญาในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด มีแนวคิด หรือปรัชญาในเชิงอาชญาวิทยา และทัณฑวิทยาสามารถแบ่งแยกได้เป็น 2 แนวหลัก ดังนี้ (เมธาพร กาญจนตะชะ, 2556)

4.1 ปรัชญาที่มุ่งต่อการลงโทษ

เพื่อเป็นการแก้แค้นต่อผู้กระทำผิด ป้องกัน และปราบปรามมิให้มีการกระทำผิด มักพบแนวคิดเช่นนี้ในสังคมที่ประชาชนส่วนใหญ่เป็นพวกอนุรักษนิยม แนวความคิดนี้จะกำหนดโทษ และลงโทษผู้กระทำผิดเหมือนกัน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางด้านอายุของผู้กระทำผิด ดังที่เคยพบว่า ที่ประเทศอังกฤษศาลได้พิพากษาตัดสิน และลงโทษเด็กอายุ 9 ขวบฐานลักทรัพย์ด้วยการแขวนคอ

4.2 ปรัชญาที่เน้นต่อการแก้ไขฟื้นฟู

เพื่อช่วยเหลือให้ผู้กระทำผิดบางจำพวกซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่ายังพอเยียวยาได้ โดยปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไขความประพฤติได้แทนที่จะลงโทษ มักพบแนวความคิดเช่นนี้ในสังคมที่ประชาชนส่วนใหญ่เป็นพวกเสรีนิยม

สรุปได้ว่า ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ทำให้เด็กและเยาวชนไม่สามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ อันเป็นกำลังหลักของประเทศจึงเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่จะต้องร่วมมือกัน ป้องกัน แก้ไข

เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้กลับคืนสู่สังคมเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี
สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างปกติสุข และเป็นอนาคตของประเทศชาติต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ได้มีผู้ศึกษาพฤติกรรมของฮันนิบาล เล็กเตอร์ จากนวนิยายของ โทมัส แฮริส
โดยได้ทำการศึกษา และวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครเอก โดยมีรายละเอียดดังนี้

เกร์กอลี่ (Gregory, 2002) วิเคราะห์ตัวละครฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในงานวิจัยที่ชื่อว่า
“Hannibal Lecter: The Honey in the Lion’s Mouth” โดยได้วิเคราะห์พฤติกรรมของฮันนิบาล
จากนวนิยายของโทมัส แฮริส 3 เล่มได้แก่ Red Dragon, Silence of the lambs และ Hannibal
พบว่า ฮันนิบาล คือเหยื่อของความโหดร้ายในวัยเด็กจากการที่เขาต้องพบเห็นการตายของพ่อแม่
โดยเฉพาะน้องสาวที่ถูกนำเนื้อมากินเพื่อเป็นอาหารประทังชีวิต เกร์กอลี่วิเคราะห์ว่าการที่ฮันนิบาลลง
มือฆ่าเหยื่อ และกินอวัยวะบางส่วนของเขาเหล่านั้นเกิดจากสภาวะจิตเภทที่เรียกว่า Paranoid -
Schizod Position
อันเป็นผลมาจากบาดแผลทางใจในวัยเด็กที่ตัวฮันนิบาลไม่สามารถหลุดพ้นจากเหตุการณ์ในอดีตได้

โอล์สัน (Oleson, 2006) วิเคราะห์ตัวละคร ฮันนิบาล เล็กเตอร์
โดยการตั้งสมมุติฐานว่าการก่ออาชญากรรมของฮันนิบาลอาจมีอุปนิสัยที่มีรากฐานมาจากสิ่งชั่วร้าย
หรือปีศาจในงานวิจัยที่ชื่อว่า “The Devil Made Me Do It: The Criminological Theories of
Hannibal Lecter, Part Three” โอล์สันอธิบายว่า
ฮันนิบาลอาจเป็นตัวร้ายที่ประสบความสำเร็จเพราะว่าเขาถูกมองว่าเป็นเหยื่อที่น่าสงสาร
และความหลงใหลของผู้อ่าน
ผู้ศึกษาในตัวละครตัวนี้อาจทำให้ความสนใจในต้นกำเนิดของฮันนิบาลน้อยลง

อัคเคนนิส (Akdeniz, n.d.) วิเคราะห์ตัวละคร ฮันนิบาล เล็กเตอร์ กับเรื่องของโรคทางจิต
จากบทความที่ชื่อว่า “Hannibal Lecter Movies Clinical Psychology Term Paper” โดยใช้เกณฑ์
DSM-IV สำหรับการวินิจฉัยบุคลิกลักษณะของบุคคล และทฤษฎีการวิเคราะห์บุคคลที่มีโรคทางจิต
(Hare’s psychopathic) ผลการวิเคราะห์พบว่า เมื่อวิเคราะห์บุคลิกของฮันนิบาลรวมถึงสภาพ
แวดล้อมต่างๆ แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ทั้งสองตัวดังกล่าวจะเกิดข้อโต้แย้งว่า
ตัวละครตัวนี้มีสภาพจิตที่ปกติ

อีกทั้งเมื่อศึกษาสภาพแวดล้อมในครอบครัวของฮันนิบาลตอนต้นกำเนิดก็ยังสามารถ
 สนับสนุนที่ขัดแย้งกับการวินิจฉัยว่าตัวละครตัวนี้มีสภาพจิตที่ไม่ปกติ
 แต่อย่างไรก็ตามยังได้ข้อสรุปที่ยอมรับได้ว่า
 เหตุการณ์ร้ายในวัยเด็กมีบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาการของจิตที่นำไปสู่สภาพจิตที่ไม่ปกติ

แอนนา และจิม (Anna and Jim, 2010) ได้ศึกษาตัวละคร ฮันนิบาล เล็กเตอร์ โดยเปรียบเทียบ
 เทียบกับผู้กระทำความผิดที่อยู่ในสภาวะจิตเภท ในช่วงเวลาระหว่างปี ค.ศ.1980 – 2009
 ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ตามทฤษฎีจิตวิทยา (Psychopathic Checklist-Revised) พบว่า
 ตัวละครตัวนี้มีลักษณะที่เย่อหยิ่ง ชอบออกคำสั่ง ชอบจัดการ มีความกระด้าง และขาดจิตสำนึก
 พฤติกรรมที่แสดงออกมาจึงเต็มไปด้วยความเลือดเย็น
 แต่เมื่อศึกษาภูมิหลังของฮันนิบาลทำให้เข้าใจถึงสาเหตุ
 และพฤติกรรมของเขาอันเนื่องมาจากบาดแผลในใจในวัยเด็ก ซึ่งเมื่อศึกษา และเปรียบเทียบกับผู้
 กระทำความผิดที่อยู่ในสภาวะจิตเภทในสังคมจริงๆ แล้วสามารถสรุปได้ว่า
 ผู้กระทำความผิดที่อยู่ในสภาวะจิตเภทมักจะทุกข์ทรมานจากความเจ็บปวดทางด้านจิตใจมาก่อน
 จากการศึกษาค้นคว้า และจากงานวิจัยที่ผ่านมาทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับฮันนิบาล เล็กเตอร์
 ตัวละครเอกในนวนิยายของโทมัส แฮริส นั้น ผู้วิจัยพบว่า มีเพียงงานวิจัยจากต่างประเทศเท่านั้น
 ไม่พบงานวิจัยในเรื่องดังกล่าวภายในประเทศ และถึงแม้ว่านักการศึกษา และนักวิจัยทั้งหลายต่าง
 ใช้แนวคิด และกระบวนการวิเคราะห์ตามหลักวิชาต่างๆ เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรม และสภาพจิตของ
 ฮันนิบาล แต่ทั้งหมดยังไม่สามารถอธิบายถึงปัจจัยและสาเหตุเกี่ยวข้อง ที่เชื่อมโยงทั้งพฤติกรรม
 และสภาพจิตของฮันนิบาลที่นำไปสู่การเป็นอาชญากรที่น่าสะพรึงกลัวและน่าสยดสยองได้อย่างชัดเจน
 ฮันนิบาล เล็กเตอร์ยังคงเป็นตัวละครที่น่าสนใจ เป็นกรณีศึกษาให้นักการศึกษา รวมทั้งผู้
 สนใจโดยทั่วไปได้วิพากษ์ วิจาร์ณ ค้นคว้า และสืบค้นพฤติกรรม และสภาพจิตของเขาอีกต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาอิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำคามผิดของ
ฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิงครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษา
และเพื่อวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำคามผิดของฮันนิบาล
เล็กเตอร์ โดยใช้ทฤษฎีบุคคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์
และแนวคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
ตามบริบทความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับบุคคลในครอบครัว ได้แก่ มิสซา น้องสาว โรเบิร์ต
เล็กเตอร์ ลุง และมูระซะกิ ซิคิบุ บ้าสะใภ้ โดยมีขั้นตอน และรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย
ดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา และรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากนวนิยายเรื่อง ฮันนิบาล
ไรซิง ของโทมัส แฮริส ดังนี้

เรื่องย่อนวนิยายเรื่อง ฮันนิบาล ไรซิง

ฮันนิบาล เล็กเตอร์ ที่ 8 ตัวละครเอกของเรื่องเกิดปี ค.ศ.1933 ณ ประเทศลิชัวเนีย
ซึ่งเป็นประเทศเล็กๆ ที่แยกตัวออกมาจากสหภาพโซเวียต ฮันนิบาลมีน้องสาวเพียงคนเดียวชื่อ
“มิสซา” ทั้งสองเป็นพี่น้องที่ใกล้ชิดสนิทสนมรักใคร่กันดี
ฮันนิบาลในวัยเด็กต้องสูญเสียพ่อแม่จากภัยของสงคราม
เขาในตอนนั้นเหลือเพียงน้องสาวที่ต้องคอยดูแล และปกป้อง

ฮันนิบาลและมิสซาถูกจับตัวไปโดยกองกำลังอิสระที่ทำงานให้กับสหภาพโซเวียต
ฮันนิบาลพยายามที่จะต่อสู้ แต่เมื่อพวกนั้นขู่จะทำร้ายมิสซาเขาจึงต้องยอมจำนน
เมื่อเวลาผ่านไปสภาพการขาดแคลนอาหารเริ่มรุนแรงขึ้น

เหล่าทหารได้ทางออกโดยการฆ่ามิสซาซึ่งในขณะนั้นกำลังป่วยหนักด้วยพิษไข้
และนำเนื้อของเธอมากินเพื่อบรรเทาความหิว

เหตุการณ์เลวร้ายนี้เป็นภาพอันเลือนรางในความทรงจำของฮันนิบาล
และได้สร้างปมแผลซุกซ่อนอยู่ในใจของเขาไปชั่วชีวิต

ต่อมาทหารกลุ่มที่จับตัวเขาไว้ได้ทิ้งให้เขาอยู่เพียงลำพัง ฮันนิบาลถูกพบว่ายังรอดชีวิต
และถูกนำตัวไปยังสถานรับเลี้ยงเด็กกำพร้า สถานที่ที่เคยเป็นปราสาทเล็กเตอร์ของเขามาก่อน
ที่นั่นได้ถูกตกแต่งใหม่ มีผู้คุม และเด็กกำพร้าเช่นเขามากมาย
ที่ต่างก็มองว่าฮันนิบาลเป็นตัวประหลาดของสังคมกลุ่มเล็กๆ กลุ่มนั้น
ฮันนิบาลมักถูกกลั่นแกล้งจากกลุ่มเด็กเกเร และผู้คุมที่ไร้ศีลธรรม
แต่เพราะไม่ยอมเป็นผู้ถูกกระทำแต่เพียงฝ่ายเดียว
การตอบโต้ของฮันนิบาลได้สร้างสัญญะแก่สังคมกลุ่มนั้นให้มองว่าเขาเป็นตัวอันตรายมากกว่าที่จะ
เป็นเพียงเด็กเกเรคนหนึ่ง

ตลอดทุกคืนที่ฮันนิบาลใช้เวลาอยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็กกำพร้า
เขาจะถูกหลอกหลอนด้วยภาพเหตุการณ์ที่มิสซาถูกฆ่า ความฝันนี้ได้ค่อยๆ
ทำร้ายเขาอย่างแสนสาหัสทุกค่ำคืน หลังจากสงครามสิ้นสุดลง “โรเบิร์ต”
ซึ่งเป็นญาติที่เหลืรอดอยู่เพียงคนเดียว และเป็นลุงแท้ๆ ของเขา
ซึ่งได้รับตำแหน่งเป็นเคานต์เล็กเตอร์แทนพ่อของฮันนิบาล โรเบิร์ตได้อุปการะ
และพาเขาออกจากสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าให้มาอยู่ร่วมชายคาเดียวกันกับครอบครัวของตน ณ
ที่นั่น ฮันนิบาลจึงได้พบกับภรรยาผู้งดงามชาวญี่ปุ่นของลุงนามว่า “มูระซะกิ ชิชิบุ”

ดูเหมือนว่าฮันนิบาลจะสามารถปรับตัวเข้ากับชีวิตใหม่ของเขาที่มีมูระซะกิ
และสาวใช้คอยดูแลช่วยเหลือได้ พวกเขาจะสอนฮันนิบาลให้รับรู้วิถีคิด
และการดำเนินชีวิตของชาวญี่ปุ่นรวมถึงงานอดิเรกยามว่าง เช่น การจัดดอกไม้
ด้วยความใกล้ชิดระหว่างฮันนิบาลกับมูระซะกิได้ก่อกำเนิดความรู้สึกที่เปี่ยมล้นไปด้วยแรงรักจากฮัน
นิบาลเขาไม่สามารถมองเธอในฐานะป้าสะใภ้ได้อีกต่อไป

ความรู้สึกที่ไม่เป็นไปตามครรลองของศีลธรรม ได้เปลี่ยนฮันนิบาลให้เป็นผู้กระทำความผิด
เขาได้ลงมือฆ่าพ่อค้าขายเนื้อ ด้วยเหตุที่ชายผู้นั้นไม่ยอมกล่าวคำขอโทษมูระซะกิ
ต่อวาจาอันหยาบคายในเชิงเหยียดเชื้อชาติ
รวมถึงด้วยเหตุการณ์เสียชีวิตของลุงที่เกิดจากอุบัติเหตุในขณะที่บันดาลโทสะต่อชายขายเนื้อ
ถึงแม้ฮันนิบาลจะเคยถูกโรเบิร์ตแนะนำให้วาดรูปเพื่อรองรับอารมณ์ที่ขัดแย้งภายในจิตใจ

แต่วิธีการนี้กลับสูญเสียเมื่อฮันนิบาลค้นพบทางออกด้วยตัวเอง นั่นคือ การลงมือฆ่าตัวปัญหาที่เกาะกุมอยู่ในความคิดของเขา

โชคชะตานำพาอดีตหวนกลับมาคืน ฮันนิบาลได้พบกับกลุ่มทหารที่เคยจับตัวเขาล่ามโซ่ และฆ่าน้องสาวของเขา ความเจ็บป่วยของฮันนิบาลไม่สามารถถูกลดทอน หรือรักษาให้หายได้ด้วยความรักของมูระซะกิ แม้เธอพร้อมเต็มใจที่จะมอบทั้งกาย และใจให้เขา ฮันนิบาลเลือกการแก้แค้นเพื่อให้ทหารเหล่านั้นได้ชดเชยความทรมานจากการสูญเสียน้องสาวผู้เป็นที่รัก แต่เขากลับพบความจริงที่ยากจะยอมรับได้ว่า เขาก็เป็นอีกคนหนึ่งที่ถูกน้องสาวของตนเองด้วยเช่นกัน ความจริงที่แสนโหดร้ายนี้ เปรียบเสมือนการเพาะพันธุ์เมล็ดพืชที่ถูกหยั่งรากลึกไว้เนิ่นนาน ได้เจริญเติบโตขึ้น เปลี่ยนฮันนิบาลจากเด็กผู้มีพฤติกรรมกระทำผิดให้กลายเป็นฆาตกรผู้มีพฤติกรรมการฆ่าในรูปแบบเฉพาะตัว คือการกัด และกินเนื้อของเหยื่อ ความรักของมูระซะกิไม่สามารถดึงฮันนิบาลขึ้นจากหลุมพรางในอดีตได้ เธอไม่เหลือความไว้เนื้อเชื่อใจใดๆ ในตัวฮันนิบาล การแก้แค้นให้น้องสาวของเด็กหนุ่มคนหนึ่งจบลงที่จุดแตกหักบนความเปล่าเปลี่ยวของตัวละครทั้งสอง แต่กลับเป็นจุดเริ่มต้นเรื่องราวของตัวละครเอก ฮันนิบาลผู้ที่ได้รับสมญานามอันเลื่องลือว่าเป็น “ฆาตกรต่อเนื่องกินเนื้อ”

- 1.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา และรวบรวมข้อมูลของฮันนิบาลในด้านต่างๆ คือ
  - 1.2.1 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวที่เกี่ยวข้อง
  - 1.2.2 ด้านบุคลิกภาพ และพฤติกรรมกระทำผิด
  - 1.2.3 ด้านสาเหตุที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมกระทำผิด

ฮันนิบาล เล็กเตอร์ ตัวละครเอก

ตัวละครเอกที่มีบาดแผลในอดีต ตั้งนามแหลมคอยทิ่มแทงยามหลับไหล เป็นลูกชายของท่านเคานต์เล็กเตอร์ กับนางไซมอน เนต้า เล็กเตอร์ คือนามสกุลของคนในกลุ่มชนชั้นขุนนางที่สืบทอดกันมานานกว่า 500 ปี และยังเป็นชื่อปราสาทของต้นตระกูลที่ได้สร้างไว้ ฮันนิบาลเป็นเด็กที่ฉลาดมากเมื่อเทียบกับเด็กคนอื่นๆ เดียวกัน เขาสามารถเรียนบทเรียนที่ยากเกินกว่าระดับของเด็กๆ เขาจะสามารถเข้าใจได้

ฮันนิบาลมีครอบครัวที่อบอุ่น และยังเป็นครอบครัวชนชั้นขุนนาง แต่เนื่องจากสงครามอันเลวร้ายได้พรากชีวิตของคนที่สำคัญที่สุดในครอบครัวของเขาไป เขาสูญเสียทั้งพ่อแม่ และน้องสาว จากเหตุการณ์ที่โหดร้ายในครั้งนั้น ทำให้เขาต้องกลายเป็นเด็กกำพร้า และอาศัยอยู่ที่สถานเลี้ยงเด็กกำพร้าที่เคยเป็นปราสาทเล็กเตอรร์มาก่อน หลังจากนั้นไม่นานลุงของเขาได้รับอุปการะโดยนำเขาไปอาศัยอยู่ด้วยกัน ฮันนิบาลได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีจากมูระซะกิ ภรรยาชาวญี่ปุ่นของลุง เธอได้สอนเขาทั้งวิถีคิดในการใช้ชีวิต และขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมของชาวญี่ปุ่น ด้วยความใกล้ชิดของคนทั้ง 2 จึงเกิดเป็นความรักที่ซัดแย้งต่อศีลธรรมขึ้นมา

ฮันนิบาลได้ลงมือฆ่าพ่อค้าขายเนื้อซึ่งเป็นเหยื่อรายแรกจากโทษที่เขาเก็บกดไว้ หลังจากพ่อค้าขายเนื้อได้พุดจาหายาบคายกับ มูระซะกิ และเป็นเหตุให้ลุงของเขาเสียชีวิต ซึ่งการก่อคดีในครั้งนั้นเป็นเสมือนเครื่องมือที่ปลดพันธนาการทางจิตใจ และขับเคลื่อนการกระทำของเขาในเวลาต่อมา

หลังจากนั้นฮันนิบาลได้พบกับกลุ่มทหารที่เคยจับตัวเขากับน้องสาวไว้ เพื่อให้คนพวกนั้นต้องชดใช้ในสิ่งที่เขาได้สูญเสียไป ด้วยเหตุนี้การแก้แค้นเพื่อลบภาพแห่งความเจ็บปวดจึงเป็นหนทางที่ฮันนิบาลเลือกเดิน และไม่อาจหวนกลับมาใช้ชีวิตตามปกติได้อีก

1.3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา และรวบรวมข้อมูลของตัวละครในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับฮันนิบาล คือ

มิสซา น้องสาว

น้องสาวเพียงคนเดียวของฮันนิบาล ลูกคนสุดท้องของครอบครัวเล็กเตอรร์ ฮันนิบาลและมิสซาเป็นพี่น้องที่สนิทกันมาก

ฮันนิบาลจะคอยปกป้องดูแลน้องสาวอยู่เสมอไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดๆ แต่ในท้ายที่สุดมิสซาก็ต้องจากฮันนิบาลไปเนื่องจากสงคราม พี่น้องทั้ง 2 คนถูกกองกำลังทหารอิสระจับตัวไว้ ด้วยสภาวะที่ขาดแคลนอาหาร ทำให้พวกทหารต้องฆ่ามิสซาซึ่งตอนนั้นกำลังป่วย เพื่อนำเนื้อมากินประทังความหิว การตายของมิสซาส่งผลต่อสภาพจิตของฮันนิบาลเป็นอย่างยิ่ง

จนกระทั่งเขามาพบกับทหารเหล่านั้นอีกครั้ง
การแก้แค้นของฮันนิบาลต่อพวกคนที่ทำร้ายมิสซาจึงเริ่มต้นขึ้น

โรเบิร์ต เล็กเตอร์ ลุง

โรเบิร์ตได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่านแคนดแทนตำแหน่งเดิมของบิดาฮันนิบาลที่เสียชีวิตไปแล้ว
โรเบิร์ตเป็นจิตรกร และเป็นลุงที่อบอุ่น บ้านของเขามีห้องที่จัดไว้สำหรับวาดรูปโดยเฉพาะ
โรเบิร์ตได้แนะนำให้ฮันนิบาลใช้ห้องนั้นเป็นที่วาดรูปด้วย
เพื่อให้ลืมความเจ็บปวดจากเหตุการณ์ในอดีต แต่ตัวละครตัวนี้ต้องจบชีวิตลง
หลังจากที่อารมณ์อันโกรธเกรี้ยว
นำพาเขาไปพบกับพ่อค้าขายเนื้อเพื่อแก้แค้นที่ชายผู้นั้นได้พุดจาสบประมาทภรรยาของเขา
และสุดท้ายด้วยเหตุทะเลาะวิวาทกันเขาก็พลาดท่าจนเสียชีวิต

มูระซะกิ ชิชิบุ ป้าสะใภ้

มูระซะกิเป็นตัวละครฝ่ายหญิงที่สำคัญตัวหนึ่ง เนื่องจากมีบทบาท และสายสัมพันธ์กับ
ฮันนิบาลในเชิงพิศواس มูระซะกิแต่งงานกับโรเบิร์ต ดังนั้นเธอจึงมีศักดิ์เป็นป้าสะใภ้ของฮันนิบาล
เธอได้สอนวิธีการดำเนินชีวิต และขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ของญี่ปุ่นให้กับฮันนิบาล หลัง
จากที่โรเบิร์ตเสียชีวิตแล้ว เธอรับหน้าที่ดูแลฮันนิบาลต่อ แต่กลับกลายเป็นว่าทั้ง 2
คนได้ปลุกต้นรักร่วมกันในเวลาอันสั้น
ถึงแม้เธอจะพยายามดึงฮันนิบาลออกจากวิถีแห่งการชำระความแค้นของเขา
แต่ความรักที่เธอมอบให้ก็ไม่สามารถช่วยเขาได้ และนำไปสู่จุดจบที่สามารถคาดเดาได้

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อศึกษา

และเพื่อวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของอันานิบาล เล็กเตอร์ใน อันานิบาล ไวซิง ตามประเด็นจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังต่อไปนี้

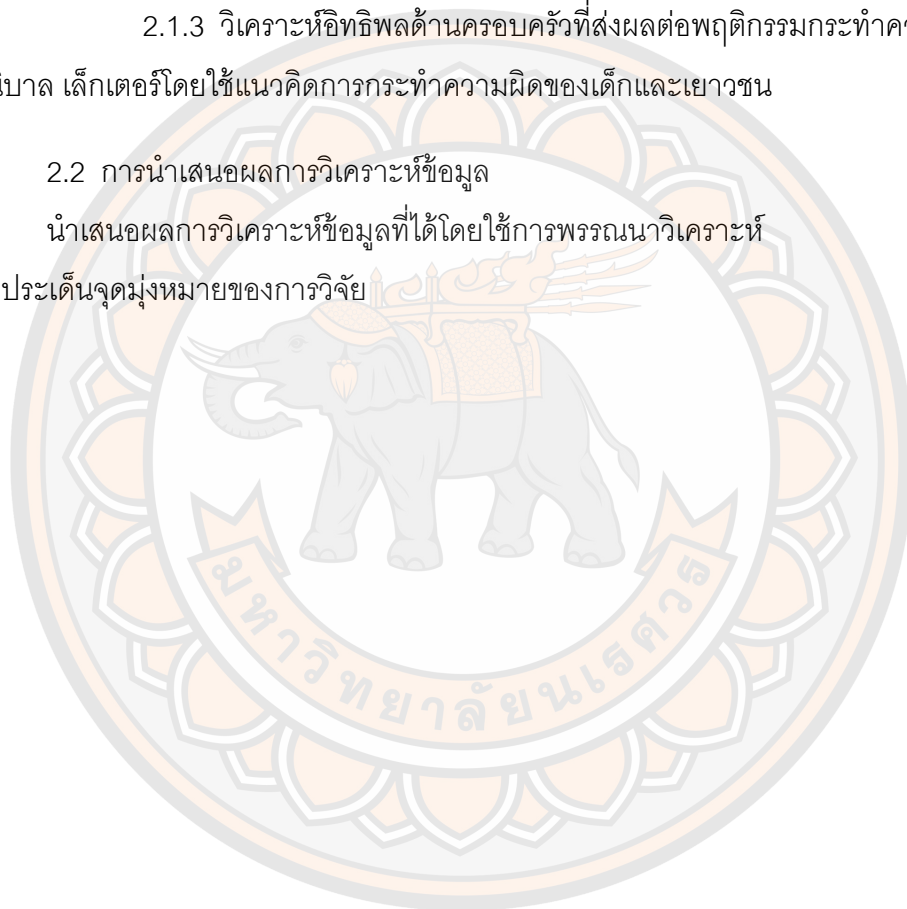
2.1.1 ศึกษาอิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของ อันานิบาล เล็กเตอร์

2.1.2 วิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของ อันานิบาล เล็กเตอร์โดยใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์

2.1.3 วิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของ อันานิบาล เล็กเตอร์โดยใช้แนวคิดการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

2.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ ตามประเด็นจุดมุ่งหมายของการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเพื่อวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิง โดยใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ และแนวคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยนำเสนอข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาอิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิง โดยใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิง โดยใช้แนวคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาอิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิง

ผลการศึกษาอิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาลตามบริบทความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับบุคคลในครอบครัว ได้แก่ มิสชา น้องสาว โรเบิร์ต เล็กเตอร์ ลุง และมาระชากิ ซิบู บ้าสะใภ้สามารถวิเคราะห์ได้ ดังนี้

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับมิสชา

ความสัมพันธ์ของฮันนิบาลกับมิสชา

น้องสาวเพียงคนเดียวเริ่มขึ้นในตอนต้นของเรื่องเมื่อฮันนิบาลอายุ 8 ขวบ และมิสชามีอายุ 2 ขวบกว่า 2 พี่น้องมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดสนิทสนม เล่นหัวหยอกล้อกันตามประสาพี่น้อง ดังหน้า 6 ความว่า

Mischa in her excitement dropped her bread on the dump ground. When Hannibal stooped to help her, she was pleased to daub mud on his nose with her little

star-shaped hand. He daubed a bit of mud on the end of her nose and they laughed at their reflections in the moat.

ถึงแม้ฮันนิบาลจะยังเป็นแค่เด็กคนหนึ่ง
แต่สัญชาตญาณของความเป็นพี่ปรากฏให้เห็นได้อย่างชัดเจน
มิสชาเป็นน้องสาวเพียงคนเดียวเธอจึงมีความหมาย และความสำคัญต่อเขามาก เขา จะคอยดูแล
ปกป้องน้องสาวอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์อย่างไรเลวร้ายแค่ไหน
และไม่เคยกลัวที่จะต้องเผชิญกับเหตุการณ์เหล่านั้น ดังหน้า 43 ความว่า

Hannibal grabbed a boar spear from the wall and Grutas, with his sure instinct turned his gun on the little girl.

ฮันนิบาลสูญเสียทั้งพ่อ และแม่จากผลของสงคราม
ครอบครัวของเขาเหลือเพียงมิสชาเท่านั้น มิสชาเองก็เหลือเพียงพี่ชายคนเดียวที่เธอไว้เนื้อเชื่อใจ
พี่ชายที่คอยดูแลปกป้องเธอเสมอมา หลังจากสูญเสียพ่อ และแม่ พวกเขา 2
พี่น้องถูกกลุ่มทหารรับจ้างอิสระจากไซเวียตจับตัว และกัก ขังไว้
ด้วยความอ่อนล้ากับสิ่งที่เพิ่งเผชิญมามีสชาเริ่มอ่อนเพลีย
แต่ในเวลานั้นเธอยังมีฮันนิบาลอยู่เคียงข้าง มิสชารู้สึกได้ว่าเธอยังคงปลอดภัยเมื่ออยู่กับพี่ชาย
ดังหน้า 44 ความว่า

Mischa bury her face in Hannibal's coat. He gathered her inside his coat and felt her heart beating hard.

ฮันนิบาล และมิสชามีสายสัมพันธ์ของความเป็นพี่น้องที่ใกล้ชิด ผูกพัน
ร่วมทุกข์ร่วมสุขมาด้วยกัน
เมื่อทั้งคู่ต้องตกอยู่ภายใต้สถานการณ์อันโหดร้ายคนเป็นพี่ก็ยังคอยดูแล ปกป้องน้องเสมอ
เป็นเวลา 5 วันนับจากที่พี่น้องทั้ง 2 ถูกจับตัวไว้
ความอ่อนล้าของมิสชาเริ่มมากขึ้นจนทำให้เธอไม่สบาย และถึงแม้ฮันนิบาลจะคอยดูแล
ปกป้องเธอมากเพียงไรก็ไม่สามารถช่วยเธอก้าวข้ามผ่านเงื่อนไขในสภาวะขาดแคลนอาหารได้
เมื่อกลุ่มทหารเหล่านั้นตัดสินใจฆ่า และกินเนื้อของมิสชา เพื่อประทังชีวิต ดังหน้า 51 ความว่า

Grutas' face was smeared with blood and feathers. He turned his bloody face up to the children and he said, "We have to eat or die." That was the last conscious memory Hannibal Lecter had of the lodge.

การสูญเสียมิสซาในครั้งนั้นมีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของฮันนิบาลเป็นอย่างยิ่ง จนทำให้ความทรงจำช่วงนั้นขาดหายไปในช่วง อาจเป็นเพราะความจริงที่ได้เผชิญมันสร้างความเจ็บปวดเกินกว่าที่สภาพจิตใจของเขาจะทนรับได้ไหว แม้เหตุการณ์จะผ่านไปแล้วแต่ฮันนิบาลยังคงฝันร้ายถึงภาพเหตุการณ์ในครั้งนั้นตลอดมามันเป็นภาพหลอกหลอนที่ทำร้ายจิตใจของเขาในยามหลับ ดังหน้า 69 ความว่า

“Take her; she’s going to die anyway. Come and play, come and play”. Singing now, they take her. “ Ein Mannlein steht im Walde ganz still und stumm...” He hangs on to Mischa’s arm, the children dragged toward the door. He will not release his sister and Blue Eyes slams the heavy barn door on his arm, the bone cracking, opens the door again and comes back to Hannibal swinging a stick of firewood, thud against his head, terrific blows falling on him, flashes of light behind his eyes, banging, Mischa calling “Annaba!”

หลายปีต่อมาฮันนิบาลได้บังเอิญพบกับทหาร หนึ่งในบรรดากลุ่มทหารที่เคยจับตัวเขากับมิสซาไว้ และนั่นคือจุดเริ่มต้นของการฆ่าเพื่อการแก้แค้น ดังหน้า 255 ความว่า

“Herr...Dortlich. On behalf of myself and my late family, I want to thank you for coming today. Pitmans a great deal to us, and to me personally, having you here. I’m glad to have this chance to talk seriously with you about eating my sister.”

อย่างไรก็ตามมิสซาอาจไม่ใช่เหตุผลเดียวที่ฮันนิบาลตัดสินใจกระทำเช่นนั้น อาจเป็นเพราะความทรมานจากฝันร้าย ภาพเหตุการณ์ในอดีตในครั้งนั้นยังคงรบกวนเขาเรื่อยมา เพื่อที่จะหลุดพ้นจากฝันร้ายนานนับปี การจบเรื่องราวทั้งหมดอาจเป็นวิธีเดียวที่จะช่วยให้เขาผ่านความทุกข์ทรมานนี้ และปลดปล่อยมิสซาออกจากความทรงจำของเขาเสียที่ ดังหน้า 207 ความว่า

Hannibal came awake, choking, holding on to the end of the dream, clamping his eyes tight shut and tried to force himself past the point where he awoke. He bit the corner of the pillowcase and made himself go over the dream. What did the men call each other? What were their names? When did he lose the sound? He couldn’t remember when it went away. He wanted to know what they called each other. He had to finish the dream

จากข้อความที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า มิสซามีความหมาย และมีความสำคัญต่อฮันนิบาลมาก ในฐานะที่เป็นสมาชิกในครอบครัวเพียงคนเดียวของเขาที่หนีรอดจากสงครามการจากไปของมิสซาจึงมีผลกระทบต่อสภาพจิตใจของฮันนิบาลเป็นอย่างมาก เป็นแรงขับสำคัญที่ซ่อนเร้นแอบแฝงอยู่ในจิตใต้สำนึกของฮันนิบาลเพื่อรอการถูกปลดปล่อยซึ่งไม่สามารถเกิดขึ้นได้หลังรอดชีวิตจากเหตุในครั้งนั้นทันที เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดได้มีส่วนขับเคลื่อนผลักดันแรงขับสำคัญของฮันนิบาลให้ถูกปลดปล่อยออกมา

แสดงให้เห็นว่า มิสซามีอิทธิพลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล โดยมีนัยยะของพฤติกรรม คือ “ความแค้น” ที่เป็นแรงขับทางสัญชาตญาณในการทำลายล้างที่มาจาก จิตใต้สำนึก ก่อให้เกิดแรงจูงใจให้ฮันนิบาลทยอยฆ่าทหารกลุ่มนั้นให้ต้องตายตกไปตามกัน และเป็นวิธีเดียวที่เขาเชื่อว่าจะทำให้ความทุกข์ทรมานจากฝันร้ายทุกคำคืนของเขาถูกปลดปล่อยให้อันตรธานหายไปด้วย

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับโรเบิร์ต เล็กเตอร์

หลังจากครอบครัวของฮันนิบาลซึ่งประกอบไปด้วยพ่อ แม่ และน้องสาวทั้งหมดได้เสียชีวิตไปในระหว่างสงคราม ฮันนิบาลต้องกลายเป็นเด็กกำพร้า และถูกนำตัวไปอาศัยอยู่ในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าซึ่งเคยเป็นปราสาทของตระกูลเล็กเตอร์มาก่อน หรือเรียกได้ว่าเคยเป็นบ้านของเขา นั่นเอง ตลอดระยะเวลา 5 ปีที่อาศัยอยู่ที่นั่น ทุกคำคืนฮันนิบาลต้องทนทุกข์ทรมานกับฝันร้ายจากภาพเหตุการณ์ในอดีตที่เขาเห็นมิสซาเสียชีวิตไปต่อหน้าต่อตา เขากลายเป็นเด็กหกลึกเลี้ยง ไม่เข้าสังคมไม่ยอมพูดจากับใครๆ จนถูกมองว่าเป็นคนใบ้ อีกทั้งเขามักจะไม่ยอมปฏิบัติตามกฎของสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าทำให้เด็กคนอื่นๆ รวมทั้งผู้คุมคอยรังแก กลั่นแกล้งเขาอยู่เสมอ แต่ฮันนิบาลไม่ยอมเป็นผู้ถูกกระทำแต่ฝ่ายเดียว เขาจึงตอบโต้ทำร้ายกลับจนทำให้เด็ก และผู้คุมต่างบาดเจ็บไปด้วย

โรเบิร์ตผู้มีศักดิ์เป็นลุงของฮันนิบาล

ญาติสนิทคนเดียวที่เหลืออยู่เป็นผู้นำเขาออกมาจากสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า และรับอุปการะเขาให้มาอยู่ร่วมกันกับครอบครัวของตน หลังจากเป็นที่แน่ชัดแล้วว่าบิดาของฮันนิบาลที่มีศักดิ์เป็นท่านเคานต์ได้เสียชีวิตไปแล้ว โรเบิร์ตจึงต้องรับตำแหน่งแทน ดังหน้า 73 ความว่า

Robert Lecter was actually Count Lecter now, with his brother presumed dead. He was already accustomed to the title, having used it illegitimately for years.

โรเบิร์ตมารับฮันนิบาลที่สถานเลี้ยงเด็กกำพร้าด้วยตัวเอง
เขาได้พูดคุยกับครูใหญ่ของที่นี่เกี่ยวกับตัวหลานชาย
ด้วยพฤติกรรมที่ปรากฏให้เห็นในช่วงที่อาศัยอยู่ในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าจึงทำให้เด็กๆ
และผู้คุมต่างพากันมองว่าฮันนิบาลเป็นตัวอันตราย
ครูใหญ่จึงจำเป็นต้องเตือนเรื่องเหล่านี้ให้โรเบิร์ตทราบ ก่อนที่เขาจะพาฮันนิบาลไปอยู่ด้วย
ตั้งหน้า 74 ความว่า

“Comrade Lecter, I would be...careful with Hannibal until you know him better. It might be best if he did not play with other boys until he’s settled. Someone always gets hurt.”

“ He’s not a bully? ”

“It’s the bullies who get injured. Hannibal does not observe the pecking order. They’re always bigger and he hurts them very quickly and sometimes severely. Hannibal can be dangerous to persons larger than himself. He’s fine with the little ones. Lets them tease him a little. Some of them think he’s deaf as well as mute and say in front of him that he’s crazy.”

ถึงแม้ครูใหญ่จะเล่าพฤติกรรมที่ผ่านมาของฮันนิบาลให้โรเบิร์ตฟัง
แต่โรเบิร์ตก็ไม่มีท่าทีที่แสดงออกถึงความกังวล หรือหวาดระแวงกับพฤติกรรมของฮันนิบาล
ในทางกลับกันเขาพูดคุยกับ หลานชายอย่างเป็นกันเอง ฮันนิบาลเองก็ชอบวิธีที่ลุงของเขาพูด
แม้ว่าเขาจะปล่อยให้ลุงพูดอยู่ฝ่ายเดียว
นับว่าเป็นไปด้วยดีสำหรับการพบกันครั้งแรกระหว่างลุงกับหลาน
อันเป็นจุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์ที่ดีในสัญญาะหนึ่งของความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว
ตั้งหน้า 78 ความว่า

Hannibal liked his uncle for making the introductions in the driveway, courteously facing the staff, instead of rushing toward the house and talking over his shoulder.

ด้วยความรัก ความจริงใจที่โรเบิร์ตมอบให้กับฮันนิบาล
นำมาซึ่งความอบอุ่นที่เขาสามารถสัมผัสได้

ฮันนิบาลรู้ว่าลุงของเขาเป็นคนดีถึงแม้จะยังไม่พูดกับลุง แต่ฝันร้ายที่รบกวนจิตใจของเขา ได้ค่อยๆ เริ่มอันตรธานหายไป ดังหน้า 102 ความว่า

“You have lost your family and your home, but you have me and you have Sheba.”

โรเบิร์ตทราบเรื่องที่หลานชายต้องทนทรมานกับฝันร้ายทุกคำคืน แต่เขาไม่ทราบถึงเรื่องราวเหตุการณ์ในอดีตที่ฮันนิบาลได้ประสบมา โรเบิร์ตจึงพาหลานชายไปพบกับจิตแพทย์ แต่ดูเหมือนว่าสภาพจิตใจของฮันนิบาลยังไม่พร้อมจะเผชิญกับความจริงอันโหดร้าย โรเบิร์ตคิดว่าทำให้ฮันนิบาลบรรเทาทุกข์ลงได้เป็นสิ่งที่สำคัญเมื่อนั้นความทรมานจากภาพเหตุการณ์ในวัยเด็กจะได้หมดสิ้นไป เนื่องจากตัวโรเบิร์ตเป็นศิลปินเขาจึงเชื่อว่าการให้ฮันนิบาลวาดรูปจะสามารถช่วยบรรเทาทุกข์ในใจลงได้ โรเบิร์ตมีห้องสำหรับวาดรูปโดยเฉพาะ และได้จัดเตรียมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการวาดรูปให้กับฮันนิบาล โรเบิร์ตจึงแนะนำให้เขาวาดรูป ดังหน้า 102 ความว่า

“I have made a space here for you, your own studio,” the count said. “You can find relief here, Hannibal. When you feel that you may explode, draw instead! Paint! Big arm motions, lots of color. Don't try to aim it or finesse it when you draw. You will get enough finesse from Sheba.”

ถึงแม้ทำอย่างที่ฮันนิบาลจะได้ลองวาดรูปหลังจากที่โรเบิร์ตเสียชีวิตไปแล้ว แต่สำหรับเขากារทิ้งอารมณ์โกรธลงไปกับการวาดรูปไม่สามารถช่วยบรรเทาทุกข์อะไรได้เลย การเสียชีวิตของโรเบิร์ตในเวลาต่อมา ได้ส่งผลกระทบต่อสมาชิกในครอบครัวเล็กเตอร์เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นมูระซเกกิ ภรรยาชาวญี่ปุ่น สาวใช้ในบ้าน และแน่นอนที่สุดได้ส่งผลกระทบต่อตัวฮันนิบาลด้วย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญยิ่งอีกครั้งในชีวิตของเด็กหนุ่ม ดังหน้า 102 ความว่า

“Madam, I hesitate to intrude upon your grief,” the tax official said, “but I want to assure you that you will have plenty of time to make other arrangements before the chateau is auctioned for death duties. I wish we could accept your own sureties for the death tax, but as your resident status in France will now come into question that is impossible.”

อย่างไรก็ตามจากข้อความที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า ในฐานะญาติสนิทเพียงคนเดียวที่เหลืออยู่ โรเบิร์ตได้พาฮันนิบาลเข้าเป็นสมาชิกใหม่ของครอบครัว

และอุปการะเลี้ยงดูเขาเป็นอย่างดีเพื่อทดแทนครอบครัวที่สูญเสียไป
โรเบิร์ตผู้สร้างสายสัมพันธ์ในครอบครัวใหม่อีกครั้งให้กับ ฮันนิบาลด้วยความรัก
ความทุกข์ทรมานที่ฮันนิบาลได้รับในอดีตเริ่มบรรเทาลง
แต่กลับต้องสูญเสียหายไปกับพร้อมกับชีวิตของลุง
ด้วยเหตุทะเลาะวิวาทกับพ่อค้าขายเนื้อในตลาดผู้ใช้วาจาดูหมิ่น หยาบคายต่อมูระซะกิ
ฮันนิบาลต้องกลายเป็นเด็กบ้านแตก (Broken home) ขาดความรัก ความอบอุ่น ที่พึงมีพึงได้รับ
มีสภาพจิตใจบกพร่องอีกครั้ง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดได้มีส่วนขับเคลื่อน
ผลักดันแรงขับสำคัญของฮันนิบาลให้ถูกปลดปล่อยออกมา

แสดงให้เห็นว่า โรเบิร์ตมีอิทธิพลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล โดยมี
นัยยะของพฤติกรรมคือ “ความโกรธ” ที่เป็นแรงขับทางสัญชาตญาณในการทำลายล้างที่มาจากจิต
ใต้สำนึก ก่อให้เกิดแรงจูงใจให้ฮันนิบาลใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ด้วยการลงมือฆ่าพ่อค้า
ขายเนื้อผู้เป็นต้นเหตุให้โรเบิร์ตเสียชีวิต
และเป็นผู้ทำให้สายสัมพันธ์ในครอบครัวของเขาต้องถูกทำลายลงอีกครั้ง

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับมูระซะกิ ชิคิบุ

หลังจากที่โรเบิร์ตพาฮันนิบาลเข้ามาอยู่ด้วย ทุกๆ
คนในครอบครัวแม้แต่คนดูแลรับใช้ก็ให้การต้อนรับเขาเป็นอย่างดี
ฮันนิบาลต้องนอนฝันร้ายทรมานทุกข์กับภาพเหตุการณ์ในอดีตที่ไม่มีวันลบเลือน
การพบกันระหว่างเขากับมูระซะกิเป็นจุดเริ่มต้นที่สามารถดึงฮันนิบาลออกจากบาดแผลในอดีตนั้น
ได้ ฮันนิบาลได้พบกับมูระซะกิเป็นครั้งแรกเมื่อเขาเข้ามาพร้อมกับโรเบิร์ต ดังหน้า 79 ความว่า

Lady Murasaki opened the casement. The evening light touched her face and
Hannibal, out of the wastes of nightmare, took his first step on the bridge of dreams...

อาจกล่าวได้ว่ามูระซะกิเป็นรักแรกพบของฮันนิบาล
เป็นความรักในเชิงพิศวาสที่ผิดทำนองคลองธรรม และเกิดขึ้นในใจของฮันนิบาลเพียงผู้เดียว
เนื่องจากไม่ปรากฏสัญณะใดๆ ที่ มูระซะกิจะนอกใจสามี
การดูแลฮันนิบาลด้วยความห่วงใยที่เธอแสดงออกมานั้น
เป็นเพียงความรู้สึกที่พึงกระทำในฐานะป้าสะใภ้ มูระซะกียังได้สอนแนวคิด วัฒนธรรม
และวิถีชีวิตตามขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวญี่ปุ่น
ด้วยหวังว่าสิ่งเหล่านี้จะสามารถบรรเทาอาการทางจิตของฮันนิบาลได้

เช่นศิลปะการจัดดอกไม้ของญี่ปุ่นถึงแม้จะเป็นศาสตร์ที่ขัดแย้งต่อภาพลักษณ์ทางเพศ แต่ฮันนิบาลก็ไม่มีที่ท่าจะต่อต้านใดๆ ทั้งสิ้น ดังหน้า 89 ความว่า

Hannibal considered. He picked up two flowers and the knife. He saw the arch of the windows, the curve of the fireplace where the tea vessel hung over the fire. He cut the stems of the flowers off shorter and planked them in the vase, creating a vector harmonious to the arrangement and to the room. He put the cut stems on the table.

จากการดูแลเอาใจใส่ด้วยความรักอย่างใกล้ชิดของมูระซะกิ ทำให้ฮันนิบาลเริ่มเปิดใจกับครอบครัวใหม่นี้ แม้ว่าผลกระทบทางจิตใจจะทำให้ฮันนิบาลยังไม่ค่อยพูด แต่เขาก็ไม่มีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวใดๆ เหมือนตอนที่อยู่ในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า ความสัมพันธ์ของบุคคลทั้ง 2 แฝงไปด้วยมิติอันละเอียดอ่อนซ่อนอยู่ในความรู้สึกของฮันนิบาลที่มีต่อมูระซะกิเป็นความรักที่สวยงาม ชวนฝัน แต่ผิดศีลธรรม หลังการเสียชีวิตของโรเบิร์ต ฮันนิบาลเริ่มแสดงออกถึงอารมณ์รักใคร่ และแรงปรารถนาในรักของเขาที่ไม่สามารถปิดซ่อนไว้ต่อไปได้ ดังหน้า 132 ความว่า

“You are trembling,” he said. You are in perfect possession of yourself, but you are trembling like a bird. I would not have approached you without flowers. I love you, Lady Murasaki.

แต่กระนั้นก็ตาม ความรักที่เกิดขึ้นไม่สามารถลบขาดแผลในใจให้กับฮันนิบาลได้ถึงแม้ว่าภายหลังมูระซะกิจะสามารถตอบรักจนถึงขั้นพลีกายให้กับเขาได้ก็ตาม ดังหน้า 287-289 ความว่า

Her forehead pressed against his mouth, she unbuttoned his shirt. He held her at arm's length and looked into her lovely face, her shining.

...“Hannibal, promise me”...

...Now was the time and she knew it “Hannibal, promise me”

A beat, and he said, “I already promised Mischa.”

ความรักของตัวละครทั้ง 2 อาจเป็นรักที่บริสุทธิ์

หรือเป็นความสับสนที่เกิดจากความใกล้ชิด

แต่ก็เพียงพอต่อความรู้สึกที่ไม่อาจเห็นคนที่ตนรักถูกเหยียดหยาม หรือถูกทำร้ายได้ ดังหน้า

109 ความว่า

And Paul again: “Hey, Japonnaise, tell me, is it true that your pussy runs crossways? With a little puff of straight hairs like an explosion”

จากข้อความที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า
 ในฐานะป้าสะใ้่มุระชะกิคอยดูแลให้การอบรมสั่งสอนอันนิบาลด้วยความรัก
 ความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ด้วยความใกล้ชิดกันระหว่าง
 อันนิบาลกับมุระชะกิทำให้อันนิบาลเกิดความรู้สึกบางอย่างที่ผิดแผกไปจากหลานชายโดยทั่วไป
 กล่าวคือ เขาตกหลุมรักป้าสะใ้้ของตัวเอง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดได้มีส่วนขับเคลื่อน
 ผลักดันแรงขับเคลื่อนสำคัญของอันนิบาลให้ถูกปลดปล่อยออกมา

แสดงให้เห็นว่า มุระชะกิมีอิทธิพลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของอันนิบาล โดยมี
 นัยยะของพฤติกรรม คือ “ความรัก” ซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนทางสัญชาตญาณในการทำลายล้างที่มาจากจิต
 ได้สำนึกที่เกี่ยวข้องกับพลังขับเคลื่อนทางเพศ (Libido)

แม้ถ้อยคำดูหมิ่นอันหยาบคายของพ่อค้าขายเนื้อในตลาดจะไม่สามารถทำให้มุระชะกิเสียชีวิตได้
 แต่ด้วยความรัก ความห่วงหาอาทรที่มีต่อมุระชะกิ

ก่อให้เกิดแรงจูงใจให้อันนิบาลขาดความยับยั้งชั่งใจ

ด้วยการลงมือฆ่าพ่อค้าขายเนื้อที่เหยียดหยามชาติกำเนิดของมุระชะกิผู้หญิงที่เขามีจิตปฏิพัทธ์

จากข้อความที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น

การศึกษาอิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของอันนิบาล เล็กเตอร์

ในอันนิบาล ไรซิง ตามบริบทความสัมพันธ์ระหว่างอันนิบาลกับมิสซา โรเบิร์ต

และมุระชะกิจะเห็นได้ว่า ทุกคนล้วนต่างมีอิทธิพลที่มีส่วนสร้างเสริมบุคลิกภาพ อุปนิสัย ทัศนคติ
 ค่านิยม และผสมผสาน ขับเคลื่อน

ผลักดันแรงขับเคลื่อนทางสัญชาตญาณที่แฝงอยู่ในจิตใต้สำนึกของอันนิบาลให้ถูกปลดปล่อยออกมา

และเป็นสาเหตุให้อันนิบาลกระทำความผิดบนความแตกต่างต่ออัยยะของพฤติกรรมนั้น

ตอนที่ 2

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิง โดยใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์

การวิเคราะห์พฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิงนั้น ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ใช้วิเคราะห์บุคลิกภาพของบุคคลที่เชื่อว่าพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมานั้นเป็นกระบวนการทางจิต และเป็นพลังผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมต่างๆ จนหลอมเป็นบุคลิกลักษณะของตน โดยแบ่งการทำงานของจิตออกเป็น 3 ลักษณะ คือ อิด อีโก้ และซูเปอร์อีโก้

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล ตามบริบทความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับบุคคลในครอบครัว ได้แก่ มิสชา โรเบิร์ต และมูระชะกิ โดยใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์สามารถวิเคราะห์ได้ตามประเด็น ดังนี้

2.1 พฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาลกับมิสชา

พฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล

สามารถวิเคราะห์ตามทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์จากโครงสร้างบุคลิกภาพของเขากับมิสชาได้ว่า ฮันนิบาลเป็นเด็กชายกำพร้าอายุ 8 ปีที่พ่อแม่เสียชีวิตจากภัยของสงคราม ครอบครัวของเขาเหลือเพียงมิสชาน้องสาวคนเดียวเท่านั้นที่เขาต้องปกป้องเท่าชีวิต ดังหน้า 41 ความว่า

His torch reflected on wolves' eyes. He shouted at them and waved a shovel. Mischa was determined to come out to her mother-he had to choose. He took Mischa back inside and left the dead to the dark.

การกระทำของฮันนิบาลในฐานะพี่ชายที่คอยปกป้องน้องสาวจนสุดชีวิตนั้น ได้รับอิทธิพลจากพลังซูเปอร์อีโก้อันเกิดจากสภาพแวดล้อม การอบรมสั่งสอนขัดเกลาของบรรพบุรุษในตระกูล ขุนนางชั้นสูงเกี่ยวกับหน้าที่ของพี่ชาย ฮันนิบาลต้องเผชิญกับพฤติกรรมอันโหดร้ายดิบเถื่อนของกลุ่มทหารที่จับตัวเขาและมิสชาไว้ เขาสามารถควบคุมพลังอิดให้ไม่แสดงอาการกลัว และหนีเพื่อเอาชีวิตรอดโดยทิ้งน้องสาวไว้ตรงกันข้ามเขากลับใช้กำลังจากพลังอิดในการต่อสู้กับทหารกลุ่มนั้นอย่างกล้าหาญ เพื่อปกป้องชีวิตตนเอง และมิสชา มันคือสัญชาตญาณแห่งความตาย (Death Instinct)

พลังแห่งการทำลาย หรือความก้าวร้าวที่กระตุ้นให้ฮันนิบาลต้องจับอาวุธลุกขึ้นมาต่อสู้เพื่อน้องสาว
 ดั้งหน้า 43 ความว่า

The door burst open then and Grutas came in with Milko and Dortlich. Hannibal grabbed a boar spear from the wall and Grutas, with his sure instinct turned his gun on the little girl. "Drop it or I'll shoot her. Do you understand me?"

แต่อย่างไรก็ตามเนื่องด้วยยังอยู่ในวัยเด็ก

ฮันนิบาลในเวลานั้นไม่สามารถตอบโต้ด้วยพลังจิตที่ซ่อนอยู่ในจิตใต้สำนึก

เขาจึงเลือกที่จะวางอาวุธลงตามคำสั่งของทหารกลุ่มที่จับตัวเขา

และมิสซาไว้เพื่อไม่ให้มิสซาต้องได้รับอันตราย

พลังอึกไกของฮันนิบาลเข้าควบคุมพลังจิตได้อย่างไรที่ตีเป็นการระงับความต้องการของพลังจิตให้รอคอย หรือห้ามปรามสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากภายใน

พลังอึกไกได้ทำหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมที่มีการคิดวางแผนล่วงหน้า ใช้เหตุและผลเป็นตัว

ชี้วัดการตัดสินใจโดยมีศูนย์กลางของเหตุผลอยู่ที่น้องสาวของเขา

ในที่สุดฮันนิบาลก็ต้องสูญเสียมิสซาไป

ทหารเหล่านั้นฆ่ามิสซาที่กำลังป่วยหนักด้วยพิษไข้และนำเนื้อของเธอมากินเพื่อบรรเทาความหิว

ถึงแม้การทำงานของพลังจิต และพลังอึกไกจะมีความอิสระต่อกัน

แต่บางสถานการณ์พลังจิตพลังหนึ่งก็สามารถยึดอีกพลังหนึ่งมาใช้ได้

บุคลิกภาพของคนเป็นที่สูญเสียของสาวนับเป็นจุดเริ่มต้นของพฤติกรรมที่แตกต่างของฮันนิบาล

รังกันข้ามจากที่เคยเป็น ฮันมีพลังจิตเป็นศูนย์กลางแห่งการขับเคลื่อน

แม้ฮันนิบาลจะรอดพ้นจากเหตุการณ์ที่เลวร้ายในวัยเด็ก แต่เขาก็ต้องเผชิญกับความเจ็บปวดที่ไม่สามารถสลัดภาพอดีตทิ้งไปได้

รวมทั้งความจริงที่ว่าน้องสาวของเขาถูกฆ่าเพื่อนำไปเป็นอาหารประทังชีวิต

ใบหน้าของเหล่าทหารโหดที่ฆ่าน้องสาวของเขากลางเดือน แต่กลับฉายชัดในความฝันยามค่ำคืน

ดั้งหน้า 156 ความว่า

The professor turned down the top sheet of Hannibal's tablet and looked at the face. "Who is that?" "I'm not sure, sir. A face I saw somewhere." In fact, it was the face of Viadis Grutas, but Hannibal did not know his name. It was a face he had seen in the moon and on the midnight ceiling.

ความปวดร้าวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตครั้งที่สูญเสียมิสซาไป เป็นแรงขับทางสัญชาตญาณ” (Instinct Drive) ที่ซ่อนเร้นแอบแฝงอยู่ในจิตใต้สำนึกของฮันนิบาล ซึ่งไม่สามารถเกิดขึ้นได้หลังจากเขารอดชีวิตจากเหตุการณ์ในครั้งนั้นทันที หากเกิดขึ้นเมื่อฮันนิบาลได้พบกับทหาร หนึ่งในบรรดากลุ่มทหารที่เคยจับตัวเขากับมิสซาไว้ ฮันนิบาลต้องการให้ทหารกลุ่มนั้นได้ซัดใช้ในสิ่งที่ตัวเขาสูญเสียไป และนั่นคือการขับเคลื่อน ผลักดัน พลังจิตให้ถูกปลดปล่อยออกมา ตอบสนองความต้องการของตัวเองที่ถูกเก็บสะสมไว้ โดยไม่นึกถึงเหตุผล และความถูกต้อง เพื่อแก้แค้นทุกคนที่เป็นต้นเหตุให้มิสซาเสียชีวิต การแก้แค้นของฮันนิบาลไม่ได้เกิดจากแรงขับเคลื่อนของพลังจิตในทิศทางเดียว หากเขายังใช้พลังอิโก้เป็นเสมือนเครื่องมือที่ช่วยการทำงานของพลังจิตอีกด้วย เพราะพลังอิโก้มีส่วนในเรื่องของการใช้ความคิด และหาเหตุผลเพื่อเข้าถึงวัตถุประสงค์ที่ถูก ควบคุม และขับเคลื่อนโดยพลังจิต ดังหน้า 295 ความว่า

“Where is Grutas?”

“If I tell you, will you let me take you to the money? It's a lot, in dollars. There is a lot more money too, we could blackmail them with what I know, with your evidence.”

“Where is Grentz?”

“Canada”

“Correct. The truth for once. Where is Grutas?”

“He has a house near Milly-le-Forêt.”

ฮันนิบาลทยอยฆ่าทหารกลุ่มนั้นให้ต้องตายตกไปตามกันทีละคน เพื่อแก้แค้นให้กับมิสซาและเป็นวิธีเดียวที่เขาเชื่อว่าจะทำให้ความทุกข์ทรมานจากฝันร้ายทุกคำคืนของเขาถูกปลดปล่อยให้อันตรธานหายไปด้วย ฮันนิบาลไม่ได้ฆ่าอย่างขาดสติ แต่จะมอบความกลัวให้กับเหยื่ออย่างซ้ำๆ เพื่อให้เผยในสิ่งที่เขาต้องการซึ่งก็คือที่อยู่ของทหารแต่ละคนที่เขาต้องตามไปชำระหนี้แค้น

ฮันนิบาลจะไม่ทำร้ายผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลที่ไม่มาทำร้ายเขาก่อน

เขาจึงปล่อยครอบครัวของเหยื่อ และสัญญาว่าจะไม่ยุ่งกับสมาชิกในครอบครัวของเหยื่ออีกด้วย เป็นการทำงานร่วมกันของพลังจิต และพลังอิโก้ซึ่งไม่มีพลังซูเปอร์อิโก้เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเนื่องจากเขาไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้คุณธรรมความดีอะไรตัดสินทหารเหล่านั้น

ในตอนท้ายของเรื่อง

ฮันนิบาลได้พบความจริงเกี่ยวกับการตายของมิสซาซึ่งถูกซ่อนไว้ภายใต้จิตสำนึก

เขาจำได้เพียงว่าน้องสาวของเขาถูกฆ่า

และทหารกลุ่มนั้นนำร่างของเธอมาทำเป็นอาหารนับเป็นช่วงเวลาสุดท้ายของจิตสำนึกที่ยังคงรับรู้หลังจากนั้นด้วยสภาพจิตที่รับแรงกดดัน

ดันไม่ไหวจึงทำให้เขาตกอยู่ในภาวะกึ่งมีสติที่ไม่สามารถจำความได้ว่า ตัวเขาเองก็ต้องกินเนื้อน้องสาวตัวเองเพื่อให้มีชีวิตรอดด้วย ดังหน้า 346 ความว่า

Grutas scuttled toward the gun, talking, talking. “You ate her, half-conscious, your lips were greedily around the spoon.”

นั่นอาจเป็นเพียงครั้งเดียวที่พลังจิตของฮันนิบาลโหมกระพือใส่เหยื่อผู้เคราะห์ร้ายอย่างคลุ้มคลั่ง เมื่อเขาพบว่าตัวเองก็เป็นฝ่ายกินเนื้อน้องด้วยเช่นกัน ความคาดไม่ถึงของฮันนิบาลกลับกลายเป็นเสมือนคมมีดที่หันหน้าเข้าฟันตัวเอง เขาบันดลโทสะใช้มีดกรีดเป็นตุ้มที่ตัวของเหยื่อ ใช้ปากกัดเหยื่อแล้วร้องตะโกนเรียกชื่อน้องของตนราวกับคนเสียสติ

ฮันนิบาลตื่นตระหนกตกใจกับความจริงที่รับรู้ได้ว่าตัวเขาเองก็เป็นเสมือนผู้ร่วมฆ่ามิสซาด้วยเช่นกัน ไม่ต่างกับกลุ่มคนที่เขาตามล่าเพื่อแก้แค้น

พลังจิตทำงานอย่างเต็มประสิทธิภาพปราศจากการรับรู้ใดๆ

พลังอึกไม่สามรถปรับสภาพจิตของฮันนิบาลให้คงความสมดุลไว้อย่างเหมาะสมได้

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว จากโครงสร้างบุคลิกภาพของฮันนิบาลกับมิสซายังวิเคราะห์ได้ว่า ฮันนิบาลมีการใช้กลวิธานในการป้องกันตนเอง คือ

1. การเก็บกด

ฮันนิบาลเห็นน้องสาวถูกฆ่าต่อหน้าต่อตา โดยที่เขาไม่สามารถขัดขวางหรือช่วยเหลือได้ มันเป็นเรื่องยากที่จะต้องเผชิญกับความรู้สึกเจ็บปวด รวดร้าว แสบสาหัสนี้เพียงลำพัง

เป็นเหตุให้เขาใช้ “การเก็บกด” ให้ตัวเองอยู่ในสภาพกึ่งไร้สติ

ไม่สามารถจำเหตุการณ์ครั้งที่ยูเลียมิสซาได้ เพื่อป้องกันตนเองจากความคับข้องใจ

และไม่ให้จดจำความรู้สึกเจ็บปวด เขาต้องการจะลืมเหตุ

ร้ายในอดีตที่ก่อให้เกิดผลกระทบทางจิตใจแล้วเก็บซ่อนมันไว้ในจิตใต้สำนึก ดังหน้า 324 ความว่า

“The little boy Hannibal died in 1945 out there in the snow trying to save his sister. His heart sided with Mischa. What is he now? There’s not a word for it yet. For lack of a better word, we’ll call him a monster.”

2. การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง

ฮันนิบาลมีพฤติกรรมกระทำความผิดที่ถือเป็นอาชญากรรมร้ายแรงราวกับบอสรุร้ายในคราบสามัญชน เมื่อผู้พิทักษ์กฎหมายจับกุมได้ และกักขังไว้พร้อมใ้มน้ำวให้เขาทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นเหตุให้เขาใช้ “การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง”

มาอ้างถึงการกระทำของตนให้เป็นที่ยอมรับเพื่อลดความเครียด ความวิตกกังวล

ความไม่สบายใจทั้งยังเป็นการรักษาหน้า และศักดิ์ศรีของตน

มันเป็นข้ออ้างอันดีเยี่ยมต่อการกระทำความผิดของเขาโดยปราศจากสำนึกใดๆ ดังหน้า 298

ความว่า

“...Did he murder your family?”

“He killed my sister and ate her.”

“You saw it.”

“Yes.”

“You would testify.”

“Of course.”

จากข้อความที่กล่าวมาทั้งหมดแสดงให้เห็นว่า ในความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับมิสซา โครงสร้างบุคลิกภาพของฮันนิบาลสามารถแยกได้สองลักษณะ คือ

บุคลิกภาพของคนเป็นที่ที่ดูแลปกป้องน้องสาวเป็นอย่างดีไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ที่เลวร้ายเพียงไร ฮันนิบาลก็ยังคงปกป้องน้องสาวของตนโดยไม่เกรงอันตรายใดๆ

และมีการคิดไตร่ตรองอย่างมีสติเพื่อช่วยให้ตน และน้อง รอดพ้นจากสถานการณ์อันตรายทั้งหลาย

กล่าวได้ว่าพลังฮีโร่ก็สามารถควบคุมการทำงาน และระงับพฤติกรรมที่เกิดจากการพลังฮิดไว้ได้

อีกบุคลิกหนึ่งเกิดขึ้นภายหลังที่เขาสูญเสียน้องสาวไปแล้วซึ่งตรงข้ามกับบุคลิกแรกเริ่มมีการใช้ความรุนแรงได้ตอบ ไม่ค่อยพูดจากับใคร

พลังฮิดควบคุมพลังฮีโร่ให้ร่วมกันทำงานตอบสนองความต้องการของตัวเองที่ไม่คำนึงถึงเหตุผล

และความถูกต้อง โดยการทวงความยุติธรรมคืนด้วยการตามแก้แค้นกลุ่มทหารที่เคยจับเขา

และฆ่ามิสซา

นอกจากนี้ยังแสดงได้ว่า

มิสซามีส่วนทำให้ฮันนิบาลใช้กลวิธีในการป้องกันตนเองเพื่อการปรับตัวให้รักษาความปกติของจิต

ตใจไว้จนสามารถอยู่กับสภาพ และปัญหานั้นๆ ได้ คือกลวิธาน “การเก็บกด”
เพื่อปกปิดความทรงจำอันเจ็บปวดในอดีตไว้ในจิตใจได้สำนึก และ “การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง”
เพื่อมาอ้างอิงการลงมือกระทำ ความผิดของตนให้เป็นที่ยอมรับ

2.2 พฤติกรรมกระทำคามผิดของฮันนิบาลกับโรเบิร์ต เล็กเตอร์

พฤติกรรมกระทำคามผิดของฮันนิบาล

สามารถวิเคราะห์ตามทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์จากโครงสร้างบุคลิกภาพของเขากับโรเบิร์ตได้ว่า ความสัมพันธ์ของฮันนิบาลกับโรเบิร์ตในฐานะลูกกับหลาน ฮันนิบาลไม่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หรือแสดงพฤติกรรมกระทำผิดใดๆ โรเบิร์ตเองก็ดูแลพร้อมมอบความรักให้กับหลานที่เหลืออยู่เพียงคนเดียวอย่างไม่มีเงื่อนไข ตัวละครทั้งสองมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ฮันนิบาลตอบรับโดยการเชื่อฟังสิ่งที่ลุงของเขาพูด มันคือสัญชาตญาณแห่งการดำรงชีวิตอยู่ (Life Instinct) ที่กระตุ้นให้ฮันนิบาลแสวงหาความสุข ความสบาย และความพึงพอใจ ซึ่งต่างกันอย่างสิ้นเชิงเมื่อตอนที่เขาอยู่ในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า พลังจิตของฮันนิบาลถูกครอบงำอย่างไร้การขัดขืนใดๆ จากพลังอีโก้ด้วยสายใยรักของสมาชิกในครอบครัวของลุง โรเบิร์ตได้แนะนำฮันนิบาลเกี่ยวกับวิธีบรรเทาความทุกข์ในใจจากเหตุการณ์ในอดีต และปลดปล่อยอารมณ์นั้นไปกับการวาดภาพซึ่งเขาก็ได้ลองทำตามคำแนะนำนั้น ดังหน้า 117 ความว่า

Hannibal began to draw with big arm motions, as the count had counseled, trying to let it go, making great diagonal strokes across newsprint, splashes of color. It did not work. Toward dawn he stopped forcing; he quit pushing, and simply watched what his hand revealed to him.

พลังอีโก้ในตัวฮันนิบาลจะคอยปรับและควบคุมการทำงานของพลังจิตให้อยู่ในภาวะสมดุล สามารถตอบสนองต่อความเป็นจริงที่สังคมยอมรับได้

พลังจิตในตัวเขาถูกขับเคลื่อนอีกครั้งจากการเสียชีวิตของโรเบิร์ตที่ทำให้ครอบครัวเล็กเตอร์ขาดผู้นำ จนเป็นผลให้บ้านที่พวกเขาอาศัยอยู่ถูกยึด และถูกนำไปประมูลขายในท้องตลาด ฮันนิบาลรับรู้ได้ถึงความทุกข์ใจ ความกังวลใจ

และความเสียใจกับการจากไปของสามีของมาระชะกิผู้เป็นป้าสะใภ้

สถานการณ์ในตอนนั้นจึงเป็นเสมือนการต่อสู้ระหว่างพลังจิตกับพลังอีโก้ที่อยู่ในตัวฮันนิบาล

เขาไม่รอช้าที่จะเข้าไปจัดการกับพ่อค้าขายเนื้อผู้เป็นต้นเหตุให้ลุงเสียชีวิต

แต่ก่อนที่เหตุการณ์จะบานปลายตำรวจที่อยู่แถวนั้นได้เข้าระงับเหตุ และห้ามปรามไว้ได้
ทุกอย่างจบลงด้วยดีโดยตำรวจได้เตือนเขาถึงเรื่องของการใช้กำลังในการแก้ปัญหา ดังหน้า 112
ความว่า

“Look at the floor. Do you see how the boards are stained and shrunken? They
are pickled with tears Try the door. Do it. You see it will not open from that side. Temper
is a useful but dangerous gift. Use adjustment and you will never occupy a cell like this, I
never give but one pass. This is yours. But don't do it again. Flog no one else with meat.”

จากสถานการณ์นั้นทำให้เกิดพลังซูปเปอร์ฮีโร่ขึ้น

ถึงแม้ฮันนิบาลจะมีพลังฮีโร่ที่คอยประนีประนอมสภาวะที่ถูกพลังยึดครอบงำ
แต่พลังซูปเปอร์ฮีโร่ทำให้เขารู้จักผิดชอบชั่วดีโดยเฉพาะสัญชาตญาณของความก้าวร้าว
เมื่อพิจารณาย้อนกลับไปในช่วงที่ฮันนิบาลอยู่ในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า เขาใช้กำลัง
และความรุนแรงทำร้ายได้ตอบเด็กคนอื่น ๆ ไม่เว้นแม้แต่กับผู้คุม เขาถูกตำหนิ
และกลายเป็นตัวอันตรายทั้งๆ ที่ถูกคนเหล่านั้นหาเรื่องก่อนก็ตามในช่วงเวลานั้นไม่มีใครคอยอบรม
สั่งสอนเกี่ยวกับความประพฤติของเขาเช่นในเหตุการณ์ครั้งนี้
ที่มีตำรวจได้ตักเตือนเกี่ยวกับความประพฤติพร้อมทั้งให้เห็นตัวอย่างที่ชัดเจนหากเขายังคงใช้ความ
รุนแรง และปล่อยให้อารมณ์อยู่เหนือการควบคุม
ด้วยเหตุนี้ฮันนิบาลจึงเกิดการเรียนรู้ที่จะต้องแสดงพฤติกรรมให้เป็นไปตามแนวคิดของพลังซูปเปอร์
ฮีโร่ทำให้เขาไม่ใช้กำลังเช่นเคย หากแต่เลือกที่จะก้าวเข้าไปในห้องวาดรูปแทน
แต่จากการสูญเสียบุคคลสำคัญในชีวิตไปฮันนิบาลต้องกลายเป็นเด็กบ้านแตก ขาดความรัก
ความอบอุ่น ที่พึงมีพึงได้รับมีสภาพจิตใจบกพร่องอีกครั้ง บ้านที่พวกเขาอาศัยอยู่ต้องถูกขายทอด
ตลาด สภาพความเป็นอยู่ สถานะทางสังคม
และการเงินเปลี่ยนแปลงไปทำให้ฮันนิบาลมีสภาพจิตใจที่ย่ำแย่
เขาไม่แสดงออกให้เห็นหากเก็บกอดมันไว้โดยสร้างมโนภาพเพื่อลดความตึงเครียด ความวิตกกังวล
ความไม่สบายใจเป็นภาพแห่งความฝันซึ่งสะท้อนความต้องการลึกๆ ที่จิตได้กดเก็บไว้ ดังหน้า 116
ความว่า

He lay awake in his room for a long time and when sleep came, with it came
dreams. The Blue-Eyed One's face smeared with blood and feathers morphing into the
face of Paul the butcher, and back again.

ภาพความฝันที่สะท้อนความต้องการของพลังจิตที่ถูกเก็บกดไว้
 เปรียบได้กับแรงกระตุ้นที่รุนแรงพร้อมส่งสัญญาณแห่งความก้าวร้าวออกสู่โลกแห่งความเป็นจริง
 โดยไร้ซึ่งศีลธรรมใดๆ ทำให้พลังซูปเปอร์ฮีโร่ก็ต้องถอยหลบ
 และพลังฮีโร่ก็ไม่สามารถนำเขาไปสู่เส้นทางอันสมควรได้จริง
 ทำยี่สิบระหว่างการต่อสู้ของพลังทั้ง 2
 พลังฮีโร่ไม่สามารถที่จะควบคุมแรงผลักดันอันแรงกล้าจากจิตใต้สำนึกที่พลังจิตเปล่งออกมา
 อันนิบาลพบว่าการวาดรูปที่ลุ่มของเขาเคยแนะนำไม่สามารถที่จะยับยั้งสัญญาณดิบในตัวเองลง
 ได้
 ดังนั้นการปล่อยตัวไปกับอารมณ์ที่เราอยู่ภายในนั้นเป็นหนทางนำไปสู่การบรรเทาทุกข์ที่อยู่ในใจได้
 อย่างแท้จริง

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว จากโครงร่างบุคลิกภาพของอันนิบาลกับโรเบิร์ตยังวิเคราะห์
 ได้ว่า อันนิบาลมีการใช้กลวิธีในการป้องกันตนเอง คือ

1. การทดแทน

โรเบิร์ตได้พาอันนิบาลเข้าไปเป็นสมาชิกใหม่ของครอบครัว
 และอุปการะเลี้ยงดูเขาด้วยความรักความเอาใจใส่เป็นอย่างดีเพื่อชดเชยครอบครัวที่สูญเสียไป
 ทั้งโรเบิร์ตยังคิดว่าการทำให้อันนิบาลบรรเทาทุกข์ลงได้เป็นเรื่องสำคัญ
 เมื่อนั้นความทรมานจากภาพเหตุการณ์ร้ายในวัยเด็กจะได้หมดสิ้นไป
 เนื่องจากโรเบิร์ตเป็นศิลปินเขาเชื่อว่าการให้อันนิบาลวาดรูปจะสามารถช่วยบรรเทาทุกข์ในใจลงได้
 โรเบิร์ตจึงแนะนำให้อันนิบาลวาดภาพ และปลดปล่อยอารมณ์นั้นไปกับการวาด
 ซึ่งต่อมาอันนิบาลก็ใช้การวาดภาพเป็น “การทดแทน”
 เพื่อระบายความคับข้องใจทั้งยังเป็นการเปลี่ยนความรู้สึกสะเทือนขวัญต่อภาพเหตุการณ์ร้ายในอดีต
 ไปสู่การวาดภาพที่ทำให้รู้สึกสบายใจ
 และปลอดภัยกว่าโดยไม่มีผลกระทบต่อตนเองและบุคคลอื่น ดังหน้า 102 ความว่า

“I have made a space here for you, your own studio,” the count said. “You can find relief here, Hannibal” When you feel that you may explode, draw instead! Paint! Big arm motions, lots of color.

2. การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง

หลังจากที่ตำรวจได้พบศพของพ่อค้าขายเนื้อ
 พวกเขาได้จับกุมตัวอันนิบาลมาสอบปากคำเป็นคนแรกเนื่องจากมีเหตุจูงใจที่แน่ชัด

ทั้งยังเคยเกิดเหตุ การใช้กำลังของคนทั้งสองมาก่อน เป็นเรื่องปกติทั่วไปที่ผู้กระทำความผิดจะให้การปฏิเสธไม่ยอมรับสารภาพด้วยเหตุผลต่างๆ เช่น กลัวการถูกลงโทษ เป็นต้น

แต่ในกรณีของฮันนิบาลกลับเป็นความเหมือนที่แตกต่างด้วยเหตุที่ไม่ยอมรับสารภาพว่าตนเองเป็นผู้กระทำซึ่งเป็นเรื่องที่คาดเดาได้

แต่การปกปิดความจริงได้สะท้อนให้เห็นถึงกลวิธานที่เข้ามาทำงานในขณะนั้น คือ

“การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง” เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำ ความผิดของเขา ดังหน้า 142 ความว่า

“Did you kill the butcher?”

“Paul Momund killed himself. He died of stupidity and rudeness.”

ฮันนิบาลให้การว่า

พ่อค้าขายเนื้อเสียชีวิตก็เพราะสาเหตุที่เกิดจากตัวผู้ชายคนนั่นเองสะท้อนความคิดของฮันนิบาลที่เชื่อว่า พ่อค้าขายเนื้อเป็นเพียงผู้ชายที่น่ารังเกียจของสังคม ซึ่งเป็นไปได้ที่ชาวบ้านคนอื่นๆ

จะรังเกียจ และไม่เสียใจต่อการตายของเขา เพื่อที่จะยืนยันความเชื่อนี้ ฮันนิบาลใช้กลวิธาน

“การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง” มาอ้างอิงการกระทำของตน ไม่ใช่สิ่งที่ยืนยันความบริสุทธิ์

หรือการหลีกเลี่ยงโทษ แต่ในความคิดของฮันนิบาลมันคือความจริงที่ปรากฏให้เห็นเป็นรูปธรรม

ถึงแม้เขาจะฆ่าพ่อค้าขายเนื้อจริง

แต่พ่อค้าขายเนื้อก็สมควรตายเนื่องจากไม่ใช่คนดีแต่อย่างใดซ้ำยังพุดจาหยาบคายไปทั่วผู้คนในต

ลาดรู้ดีรวมทั้งตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจเองก็ตาม

ชายผู้นั้นถูกฆ่าก็เพราะความเลวร้ายสามาถในตัวตนคงไม่ต่างอะไรกับการฆ่าตัวตายเอง

อาจเปรียบได้ว่ากลวิธานตัวนี้คือตราประทับสิทธิที่อนุญาตให้ฮันนิบาลกระทำการเช่นนั้นได้

โดยปราศจากความ รู้สึกผิดใดๆ ทั้งสิ้น ทำยสุดเพื่อขจัดข้อกังขาที่มีต่อตัวเขา

ฮันนิบาลจึงได้ย้อนถามกับหัวหน้าตำรวจ ที่สอบปากคำเขา ดังหน้า 143 ความว่า

“Are you sorry to see Paul Momund dead?”

ตำรวจที่กำลังสอบปากคำฮันนิบาลทำหน้าที่ประนีประนอมแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงศีลธรรม

ที่สังคมเป็นตัวกำหนดเป็นเสมือนด่านสุดท้ายที่กลวิธานตัวนี้ยังยืนยันที่จะทำการต่อหรือไม่

เมื่อกลวิธานยืนยันที่จะทำงานร่วมกับสภาพจิตของฮันนิบาลในขณะนั้น

จึงได้ขบมโนภาพที่สอดคล้องกับความเป็นจริงที่ว่าพ่อค้าขายเนื้อเป็นชายสามาถที่สมควรตาย

ตำรวจซึ่งเป็นดั่งศีลธรรมด่านสุดท้าย

ทำยของจิตสำนึกกลับต้องพังทลายพ่ายแพ้ต่อกระบวนการทำงานของกลวิธานตัวนี้

เนื่องด้วยพบคำตอบที่อยู่ในใจแล้วว่าการตายของพ่อค้าขายเนื้อเป็นเรื่องที่ไม่น่าโศกเศร้าแม้แต่น้อย

จึงเป็นสิ่งที่สนับสนุนการกระทำของฮันนิบาลว่าเขาไม่ได้หาเหตุผลเข้าข้างตัวเองเพราะความเลวร้ายของพ่อค้า ขายเนื้อเป็นเรื่องจริง และทุกคนก็เห็นพ้อง

แม้ว่าจะเป็นการมองภาพที่ซ้กันกับการหาเหตุผลเข้าข้างตนเองก็ตาม

จากข้อความที่กล่าวมาทั้งหมดแสดงให้เห็นว่า ในความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับโรเบิร์ต ฮันนิบาลซึ่งแม้จะยังไม่ค่อยพูด แต่เขาไม่มีพฤติกรรมที่ไม่ดี ก้าวร้าว หรือไม่เชื่อฟังคำสั่งใดๆ ต่าง

จากตอนที่เขาอยู่ในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าด้วยสายใยรักที่โรเบิร์ตมอบให้

พลังใจก็สามารถควบคุมพลังอดีตไม่ให้แสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ใดๆ

ออกมาโดยมีการยืมพลังซูเปอร์ฮีโร่มาทำงาน ร่วมด้วย

แต่หลังการเสียชีวิตของโรเบิร์ตฮันนิบาลก็กลับมาที่มีพฤติกรรมที่ไม่ดีเช่นเดิมใช้ความรุนแรง

อารมณ์แปรปรวน ก้าวร้าวซึ่งเป็นผลมาจากแรงขับสำคัญของพลังอดีตที่เก็บกดไว้ถูกปลดปล่อยออกมาตอบสนองความต้องการของตัวเองที่ไม่คำนึงถึงเหตุผล

และความถูกต้องโดยการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา

ด้วยการฆ่าพ่อค้าขายเนื้อผู้เป็นต้นเหตุให้โรเบิร์ตเสียชีวิต พลังอดีตจึงได้เป็นอิสระจากพลังใจ

และพลังซูเปอร์ฮีโร่

นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่า โรเบิร์ตมีส่วนทำให้ฮันนิบาลใช้กลวิธีในการป้องกันตนเอง คือ “การทดแทน”

ที่แสดงออกผ่านการวาดภาพเพื่อบรรเทาความเจ็บปวดจากความทรงจำในอดีตที่ถูกเก็บกดไว้ในจิตใต้สำนึก และ “การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง” เพื่อมาอ้างอิงการลงมือกระทำ

ผิดของตนให้เป็นที่ยอมรับ

2.3 พฤติกรรมกระทำผิดของฮันนิบาลกับมูระซะกิ ชิคิบุ

พฤติกรรมกระทำผิดของฮันนิบาล

สามารถวิเคราะห์ตามทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์จากโครงสร้างบุคลิกภาพของเขากับมูระซะกิได้ว่า ความสัมพันธ์ของฮันนิบาลกับมูระซะกิในฐานะหลานชายกับป้าสะใ้

มูระซะกิเป็นตัวละครตัวหนึ่งที่คอยดูแล

ให้การอบรมตลอดจนสั่งสอนวิถีการดำเนินชีวิตแบบชาวญี่ปุ่นให้กับฮันนิบาล

ด้วยความรักความเอาใจใส่เป็นอย่างดีซึ่งเป็นสิ่งที่เขาไม่เคยได้รับเมื่ออยู่ในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า

ฮันนิบาลก็เชื่อฟังมูระซะกิเป็นอย่างดีมันคือสัญชาตญาณแห่งการดำรงชีวิตอยู่ (Life Instinct) ที่กระตุ้นให้เขาแสวงหาความสุข ความสบาย และความพึงพอใจ ทั้งมูระซะกียังช่วยโรเบิร์ตหาวิธีที่จะรักษาความบอบช้ำทางจิตใจของฮันนิบาลที่ได้รับมาในอดีต ด้วยความใกล้ชิดกันทำให้เขาตกหลุมรักบ้าสะไ้ของตัวเอง นับเป็นการประสานสัมพันธ์กันระหว่างพลังทั้ง 3 อย่างเหมาะสม พลังอี้โก้สามารถควบคุมไม่ให้พลังอิด หรือพลังซุเปอร้ออี้โก้มีบทบาทเหนือไปมากกว่ากัน แต่แล้วพลังอี้โก้ก็ไม่อาจต้านสิ่งเร้าภายนอกที่เป็นตัวผลักดันให้พลังอิดเพิ่มแรงของการขับเคลื่อนขึ้น จากเหตุการณ์เมื่อมูระซะกิไปจ่ายตลาดกับฮันนิบาล พวกเขาได้พบพ่อค้าขายเนื้อที่ใช้คำพูดหยาบคายมีอคติต่อเชื้อสายชาติพันธุ์ชาวญี่ปุ่นของมูระซะกิ ดังหน้า 109 ความว่า

“Hey Japonnais!”

And the voice of Bulot of the Vegetables: “Please, Monsieur! That is unacceptable.”

And Paul again: “Hey, Japonnais, tell me, is it true that your pussy runs crossways? With a little puff of straight hairs like an explosion?”

จากคำพูดที่แสนหยาบคายนั้น ทำให้ฮันนิบาลใช้กำลังเข้าต่อสู้กับพ่อค้าขายเนื้อคนนั้น ความรู้สึกเส่นหาที่เขามีให้กับมูระซะกิเป็นความเจ็บปวดเมื่อเห็นคนที่เรารักถูกทำร้าย ไม่ว่าจะทั้งทางกาย หรือว่าจากฮันนิบาลเกิดความโกรธ พลังอี้โก้ไม่สามารถขวางทางพลังอิดได้เขาต้องหาทาง ออกให้กับพลังอิดเพื่อบรรเทาความเจ็บปวด ความโกรธให้ลดลง สถานการณ์ยิ่งเลวร้ายขึ้นไปอีกเมื่อโรเบิร์ตต้องพลาดพลังเสียชีวิตจากน้ำมือของพ่อค้าขายเนื้อ ฮันนิบาลเสียใจมากเป็นความรู้สึกที่สูญเสีย 2 ต่อเมื่อลุงที่เคารพรักต้องจากไปโดยชายสามมาลย์ผู้นั้น และมูระซะกิรักแรกของเขาต้องมาเสียใจ พลังอิดอยู่เหนือการควบคุมของพลังอี้โก้ และพลังซุเปอร้ออี้โก้ไม่อาจแทรกเข้าไปได้ต่าง พ่ายแพ้ให้กับสัญชาตญาณดิบของฮันนิบาล ดังนั้นเขาจึงลงมือฆ่าพ่อค้าขายเนื้อได้อย่างไร้สำนึก ถึงแม้ว่าฮันนิบาลจะลงมือกระทำความผิดได้อย่างเยือกเย็น แต่ในสถานการณ์ขณะนั้นเขายังขอให้พ่อค้าขายเนื้อพูดขอโทษมูระซะกิ ซึ่งอาจเป็นนัยสำคัญที่ว่าถ้าชายคนนั้นสำนึกผิด และกล่าวคำขอโทษ

ตัวเขาเองอาจจะไม่ต้องจบชีวิตลงด้วยน้ำมือของเด็กวัยเพียง 13 ปี
แต่ในความเป็นจริงผลของมันกลับตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิง ดังหน้า 121 ความว่า

“Write that you are sorry, you realize that you are despicable, and you will never look at her or address her in the market again.”

“Apologize to the Japonnaise?” Paul laughed. “The first thing I’ll do is throw you in the river and rinse you off.”

ชี้ชัดได้ว่า ขณะนั้นฮันนิบาลยังคงมีสติที่อยู่ภายใต้การควบคุมของพลังอีโก้ เขาได้พยายามอย่างที่สุดต่อการประนีประนอมระหว่างแรงผลักดันที่เกิดจากพลังทั้ง 2 คือ พลังอดีต และพลังซุเปอร์ อีโก้ แต่เมื่อมันยากเกินการควบคุมสิ่งที่อัดอั้นภายในใจให้ตอบสนองต่อความพึงพอใจได้อย่างถึงที่สุด การลงมือพรากชีวิตไปจากเจ้าของถือว่าเป็นสิ่งที่บรรลุผลได้อย่างง่ายดาย อีกสถานการณ์หนึ่งที่เกี่ยวข้องกับมูระซะกิ ในตอนที่มูระซะกิถูกหนึ่งในกลุ่มทหารที่เคยฆ่ามิสซาจับตัวไปสร้างความโกรธให้กับฮันนิบาลมากจนอยากกระทำการที่ร้ายแรงเฉกเช่นเมื่อครั้งที่เขาฆ่าพ่อค้าขายเนื้อ แต่ในสถานการณ์นั้นพลังอีโก้ยังคงควบคุมสติของเขาไว้ได้อยู่ เพื่อคิดหาทางช่วงชิงตัวมูระซะกิให้คืนกลับมาได้อย่างปลอดภัยก่อน ดังหน้า 333 ความว่า

“Where is Katerina, what have you done with her?” Kolnas said.

“She is safe, Herr Kolnas. She is pink and perfect. You can see the pulse in her temple. I will give her back to you when you give me Lady Murasaki.”

“If I do that I am a dead man.”

“No. Grutas will be arrested and I will not remember your face. You get a pass for the sake of your children.”

พลังอีโก้เป็นตัวควบคุมพลังอดีตให้ไปสู่เป้าหมาย และในตอนนี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงพลังซุเปอร์ อีโก้ที่เข้มแข็งที่ไม่ตกอยู่ใต้การควบคุมของพลังอดีต

ฮันนิบาลไว้ชีวิตทหารผู้นั้นกับครอบครัวของเขาอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนด้วยเขาได้เห็น และสัมผัสถึงความรัก ความอบอุ่นในครอบครัวของทหารผู้นั้น

การที่สมาชิกครอบครัวอยู่กันพร้อมหน้าคือความสุขที่ฮันนิบาลไม่มีวันได้สัมผัสแล้ว

ฮันนิบาลไม่ยอมให้เหตุการณ์นี้เป็นบาดแผลทางใจกับลูกๆ

ของทหารผู้นั้นเช่นเดียวกับที่เขากำลังประสบอยู่ ดังนั้นแทนที่จะแสดงพฤติกรรมหุนหันพลันแล่น

เด็ดขาดที่เต็มไปด้วยอารมณ์ที่เกิดจากพลังยึด
แต่กลับเป็นแรงขับเคลื่อนที่ร่วมกันทำงานระหว่างพลังอีโก้ และพลังซุเปอร์อีโก้ที่
สามารถสงบพายุอารมณ์จากพลังยึดให้ใช้เหตุผลแก้ไขปัญหาที่เป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคม
นอกจากที่กล่าวมาแล้ว จากโครงสร้างบุคลิกภาพของฮันนิบาลกับมูระซะกิยังวิเคราะห์
ได้ว่า ฮันนิบาลมีการใช้กลวิธานในการป้องกันตนเอง คือ

1. การเก็บกด

การสูญเสียโรเบิร์ตนอกจากจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
ที่สร้างผลกระทบให้กับสมาชิกทุกคนในครอบครัวเล็กเตอร์ ทั้งสภาพความเป็นอยู่
สถานะทางสังคม และการเงิน ฮันนิบาลเองก็ต้องกลายเป็นเด็กบ้านแตก ขาดความรัก
ความอบอุ่น ที่พึงมีพึงได้รับ มีสภาพจิตใจบกพร่องอีกครั้ง
แม้ความตายของพ่อค้าขายเนื้อจะรองรับอารมณ์โกรธจากพลังยึดของฮันนิบาลไปแล้ว
แต่เขายังสัมผัสได้ถึงความเปลี่ยนแปลงที่เขาไม่สามารถช่วยเหลืออะไรได้
โดยเฉพาะความโศกเศร้า ระทมทุกข์ในใจของมูระซะกิ ดังหน้า 115 ความว่า

Hannibal's sense of her fatigue took him out of himself and he found that he was
talking so she would not have to talk, his new-found voice degenerating quickly to a
croak. If Lady Murasaki was surprised to hear him she did not show it, but took his hand
and squeezed it tight as she extended her other hand to the next mourner in line.

ฮันนิบาลใช้ “การเก็บกด” ไม่ให้แสดงความรู้สึก พฤติกรรมใดๆ ออกมา
เพื่อป้องกันตนเองจากความคับข้องใจ ความไม่สบายใจ และไม่ต้องจดจำความรู้สึกเจ็บปวด

2. การติดอยู่กับที่

ฮันนิบาลมีประสบการณ์อันเจ็บปวด

เขาสูญเสียทุกสิ่งทุกอย่างที่พึงมีพึงได้รับจากภัยของสงคราม ทั้งสมาชิกในครอบครัว
ความรักความผูกพัน สายสัมพันธ์ที่บุคคลในครอบครัวมีต่อกัน ความมั่งคั่ง สถานะทางสังคม
รวมถึงบ้านอันอบอุ่น ฮันนิบาลติดแน่นกับอยู่กับอดีตที่ไม่อาจหวนกลับมา “การติดอยู่กับที่”
ของเขาจึงเป็นสาเหตุให้ไม่สามารถพัฒนา หรือเปลี่ยนแปลงอะไรได้
ฮันนิบาลไม่สามารถก้าวผ่านช่วงเวลาในอดีตแล้วเริ่มต้นชีวิตใหม่กับมูระซะกิ
เขายังคงยึดติดกับความเจ็บปวดในอดีตที่ได้รับปฏิเสธรักบริสุทธิ์ที่อยู่ตรงหน้า
และใช้ตัวเองทำหน้าที่ชำระความเจ็บ ปวดในครั้งนั้น ดังหน้า 286-289 ความว่า

“Hannibal, come home with me to Japan. You could practice at a clinic in my father’s country house. There is much to do. We would be there together.” She leaned close to him. She kissed his forehead. “In Hiroshima green plants push up through ashes to the light.” She touches his face. “If you are scorched earth, I will be warm rain.”

.....Now was the time and she knew it “Hannibal, promise me”

A beat, and he said, “I already promised Mischa.”

จากข้อความที่กล่าวมาทั้งหมดแสดงให้เห็นว่า ในความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับมูระซะกิ ฮันนิบาลซึ่งแม้จะยังไม่ค่อยพูด แต่เขาไม่มีพฤติกรรมที่ไม่ดี ก้าวร้าว หรือไม่เชื่อฟังคำสั่งใดๆ ต่างจากตอนที่เขาอยู่ในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า

ด้วยการชี้แนะการอบรมสั่งสอนที่เกิดจากความรักความเอาใจใส่ของมูระซะกิ พลังอิโก้จึงสามารถควบคุมพลังอดีตไม่ให้แสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ใดๆ ออกมา ในสถานการณ์เดียวกันหลังการเสียชีวิตโรเบิร์ตแม้มีการยืมพลังซูปเปอร์อิโก้มาทำงานร่วมด้วย แต่ไม่อาจต้านทานพลังอดีตไว้ได้ฮันนิบาลกลับมามีพฤติกรรมที่ไม่ดีเช่นเดิม มีการใช้ความ รุนแรง อารมณ์แปรปรวน

ก้าวร้าวซึ่งเป็นผลมาจากแรงขับของพลังอดีตผนวกกับพลังขับทางเพศที่เก็บกดไว้ถูกปลดปล่อยออกมาตอบสนองความต้องการของตัวเองที่ไม่คำนึงถึงเหตุผล และความ ถูกต้อง ทำให้ฮันนิบาลขาดความยับยั้งชั่งใจในการแก้ปัญหา ด้วยการฆ่าพ่อค้าขายเนื้อผู้เป็นต้นเหตุให้โรเบิร์ตเสียชีวิต และใช้ถ้อยคำหยาบคายดูหมิ่นผู้หญิงที่เขารัก พลังอดีตจึงได้เป็นอิสระจากพลังอิโก้ และพลังซูปเปอร์อิโก้

นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่า มูระซะกิมีส่วนทำให้ฮันนิบาลใช้กลวิธานในการป้องกันตนเอง คือ “การเก็บกด” เพื่อเก็บความรู้สึกคับข้องใจ ความไม่สบายใจ ไม่ให้แสดงออกมา และ “การติดอยู่กับที่” ที่เขายังเกาะยึดกับความรู้สึกสูญเสีย และประสบการณ์อันเจ็บปวดในอดีต โดยไม่ยอมเลือกหนทางที่จะก้าวเดินไปข้างหน้าแล้วทิ้งอดีตไว้เบื้องหลัง

จากข้อความที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น

การวิเคราะห์พฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาลตามบริบทความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับบุคคลในครอบครัว ได้แก่ มิซซา โรเบิร์ต และมูระซะกิ

โดยใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมกระทำความผิดของเขา เกิดจากการขับเคลื่อนของพลังงานทางจิตทั้ง 3 ส่วน คือ พลังอดีต พลังอิโก้ และพลังซูปเปอร์อิโก้ โดยแต่ละพลังจะทำงานเป็นอิสระต่อกัน หรือทำงานร่วมกัน หรือควบคุมซึ่งกันและกัน

ขึ้นอยู่กับสถานการณ์แวดล้อม และสภาวะจิตใจของฮันนิบาลที่จะผลักดันให้พลังใดเข้มแข็ง หรืออ่อนแอ อันนำไปสู่พฤติกรรมกระทำความผิดของเขาต่างกรรม ต่างวาระกัน

นอกจากนี้ยังเห็นได้ว่า บุคคลทั้ง 3

มีส่วนทำให้ฮันนิบาลต้องใช้กลวิธานในการป้องกันตนเอง

เพื่อปรับตัวให้รักษาความปกติของจิตใจไว้จนสามารถอยู่กับสภาพ และปัญหานั้นๆ ได้

คือการเก็บกด การหาเหตุผลเข้าข้างตัวเอง การทดแทน และการติดอยู่กับที่ แต่อย่างไรก็ตาม กลวิธานในการป้องกันตนเองทั้งหมดไม่สามารถทำให้ฮันนิบาลก้าวข้ามผ่านเรื่องราวที่แสนเจ็บปวดในอดีตได้จึงก่อให้เกิดโศกนาฏกรรมของหลายชีวิตจากพฤติกรรมกระทำความผิดของเขา

ตอนที่ 3

ผลการวิเคราะห์หรือทิพผลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิง โดยใช้แนวคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

จากพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล ในฮันนิบาล ไรซิง โดยใช้แนวคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สามารถวิเคราะห์สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยด้านต่างๆ ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาลจำแนกได้ ดังนี้

3.1 ปัจจัยด้านครอบครัว พฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาลที่เกิดขึ้น ต่างกรรม ต่างวาระนั้น ไม่ได้เกิดเพราะขาดการอบรมเลี้ยงดูจากบุคคลภายในครอบครัว หรือสภาพครอบครัวเป็นตัวกำหนด หากเป็นเพราะความสัมพันธ์ความรักผูกพันกันระหว่างบุคคลในครอบครัว ฮันนิบาลสูญเสียบิดามารดา และน้องสาวเพียงคนเดียวจากเหตุการณ์ร้ายในวัยเด็กทุกข์สุข รอยยิ้ม เสียงหัวเราะที่สมาชิกในครอบครัวเคยมีส่วนร่วมกันต้องมลายหายไป สร้างบาดแผลในห้วงแห่งความทรงจำ ที่ขับเคลื่อนทุกการกระทำให้ตรงกันข้ามกับก่อนที่เขาจะสูญเสียครอบครัวไปและเด่นชัดขึ้นเมื่อต้องเข้าไปอยู่ในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าซึ่งครั้งหนึ่งคือบ้านอันอบอุ่นของเขาเอง ดังหน้า 60-61 ความว่า

“Hannibal, was this your mother's room? It has a sort of feminine feeling.”

Headmaster was capricious. He could be kind or cruel when failures goaded him.

His little eyes were red and he was waiting for an answer.

Hannibal nodded

“It must be hard for you to live in this house.”

No response.

Headmaster took a cable from his desk. “Well, you won’t be here much longer.

Your uncle is coming to take you to France

ฮันนิบาลไม่ยุ่งเกี่ยวกับเด็กคนอื่น ๆ ไม่สนใจฟังคำสั่งของผู้คุม และเริ่มใช้ความรุนแรง ไม่มีอะไรให้สูญเสียมากกว่านี้อีกแล้ว ภายหลังจากฮันนิบาลได้ออกจากสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า และเข้าไป อยู่ในความอุปการะกับครอบครัวใหม่ของโรเบิร์ตผู้เป็นลุง ฮันนิบาลได้รับความรัก ความเอ็นดู และความเอาใจใส่อย่างจริงใจจากทุกคนในครอบครัวใหม่นี้ ที่นั่นเขาได้เริ่มทักทอสายใยรักแห่งความ สัมพันธ์ในครอบครัวขึ้นใหม่อีกครั้ง ความบอบช้ำจากบาดแผลทางใจในอดีตที่คอยหลอกหลอนเริ่มทุเลาลง **ดั่งหน้า 101** ความว่า

Hannibal still did not speak, but he had dreamless sleep, and the appetite of a growing thirteen-year-old.

จุดเริ่มต้นของพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาลเกิดขึ้นเมื่อเขาอายุ 14 ปี หลังจากที่พ่อค้าขายเนื้อในตลาดใช้วาจาจาบจ้วง หยาบคายต่อมธุระชะกิริยารยาชาวญี่ปุ่นของโรเบิร์ต จนเกิดการโต้เถียง และทะเลาะวิวาทกัน ทำให้โรเบิร์ตหลังพลาดเสียชีวิตจากเหตุการณ์ในครั้งนั้น

แสดงได้ว่า ด้วยความผูกพันต่อครอบครัว เพื่อบุคคลในครอบครัวที่ตนรัก จึงเป็นปัจจัยและสาเหตุให้ฮันนิบาลเดินทางที่ตนเองไม่อาจหวนกลับไปได้

3.2 ปัจจัยที่เกิดจากตัวฮันนิบาล คือ สภาวะจิตใจ และอารมณ์ที่บกพร่องของเขาเอง การสูญเสียน้องสาวไปในวัยเด็ก ภาพเหตุการณ์ครั้งนั้นได้สร้างบาดแผลขึ้นภายในใจของเขา และถูกเก็บกดไว้ในจิตใต้สำนึก

ซึ่งจะแสดงออกมาในรูปของความฝันที่คอยหลอกหลอนเขาทุกคำคืน นับเป็นเวลาหลายปีที่ฮันนิบาลต้องฝันเห็นภาพมิสซาถูกฆ่าเพื่อนำเนื้อไปเป็นอาหารโดยที่ตนเองไม่สามารถช่วยเหลือ หรือขัดขวางใดๆ ได้ **ดั่งหน้า 47** ความว่า

GRUTAS HAD A SLENDER chain, freezing against the children’s skin as he looped it around their necks.

เหตุการณ์ในครั้งนั้น ถือเป็นต้นกำเนิดของสภาวะจิตใจ และอารมณ์ที่ไม่ปกติของฮันนิบาล ซึ่งยังเป็นเพียงเด็กคนหนึ่งที่ยังอ่อนแอว่าไม่สามารถตอบโต้ หรือทำอะไรได้ในขณะนั้นทำให้เกิดการ

เก็บสะสมของอารมณ์ที่รอการปลดปล่อยเมื่อมีโอกาส ความคับข้องใจความขัดแย้งค่อยๆ ก่อตัวขึ้น ส่งผลให้สภาพจิตใจ วุฒิภาวะทางอารมณ์

พฤติกรรมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทั้งยังถูกกดดันจากสภาพแวดล้อมในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า ซึ่งครั้งหนึ่งคือบ้านของครอบครัวที่เพิ่งสูญเสียไปของเขารวมถึงการสูญเสียโรเบิร์ต

และการที่มูระชะกิป่าสะไก้ที่ฮันนิบาลมีใจให้ถูกดูหมิ่น ถูกทำร้ายทางวาจา

ทุกเหตุการณ์ต่างตอกย้ำซ้ำเติมความเจ็บปวดลงตรงรอยแผลเก่าของฮันนิบาลให้ยากต่อการ แก้ไข เยียวยาให้กลับสู่สภาพเดิม ฮันนิบาลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน อารมณ์เปลี่ยนแปลงไปจากที่เคยเป็น

ดังหน้า 74 ความว่า

They're always bigger and he hurts them very quickly and sometimes severely.

Hannibal can be dangerous to persons larger than himself.

แสดงได้ว่า ด้วยสภาวะจิตใจ และอารมณ์ในขณะนั้น

จึงเป็นปัจจัยและสาเหตุให้ฮันนิบาลในวัยเด็กเลือกพฤติกรรมทางลบเพื่อจบปัญหาทางใจของตัวเอง

3.3 ปัจจัยจากสภาพสังคม คือ ทศนคติ และค่านิยมอันเป็นปัจจัยของตัวฮันนิบาลเอง

ที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางสังคม หล่อหลอม

บีบบังคับจนเป็นเหตุนำไปสู่พฤติกรรมกระทำความผิด

จากเหล่าอาชญากรในสงครามกลับกลายมาเป็นผู้มีอำนาจในสังคมบนความหายนะที่เคยก่อไว้ในอดีต เมื่อฮันนิบาลพบความจริงเกี่ยวกับบทบาทฐานะของกลุ่มคนเหล่านั้นหลังสงครามสิ้นสุดลง เขาไม่เชื่อว่าการทวงคืนความยุติธรรมให้กับตน และน้องสาวจะสามารถบังเกิดขึ้นได้ ก่อให้เกิดความคับข้องใจ จึงเป็นสาเหตุอันตรงพล้งต่อแรงขับเคลื่นภายในใจที่เปลี่ยนฮันนิบาลให้เป็นศาลเตี้ยตัดสินโทษของคนเหล่านั้นด้วยตัวเอง ดังหน้า 276 – 277 ความว่า

“The Soviet police know who you are. Inspector Popil came to see me. If you go directly to him he will help you.”

“These men are not dead. They are very much alive.”

“Are they in France? Then give them to Inspector Popil.”

“Give them to the French police? Why?” He shook his head. “Tomorrow is Sunday-do I have that right?”

“Yes, Sunday.”

“Come with me tomorrow. I'll pick you up. I want you to look at a beast with me and tell me he should fear the French police.”

ฮันนิบาลผ่านเรื่องเลวร้ายในอดีตมามากเขาเชื่อว่าการสวดภาวนา ความศรัทธา และการเชื่อมั่นในความยุติธรรมเป็นเรื่องโง่เขลาของคนอ่อนแอที่ถูกมายาจิตปิดตา เป็นความงมงายที่ถูกบังคับด้วยวัฒนธรรม การอยู่รอดของมนุษย์ไม่ใช่อุดมการณ์ แต่คือการเรียนรู้ที่จะทลายความยุติธรรมอันถูกบังคับด้วยอารยะจอมปลอม และปลดแอกความเป็นทาสต่อสิ่งศรัทธาที่ไม่มีตัวตน ดังหน้า 255 ความว่า

“Mischa, we take comfort in knowing there is no God. That you are not enslaved in a Heaven, made to kiss God's ass forever. What you have is better than Paradise. You have blessed oblivion. I miss you every day. ”

ฮันนิบาลเลือกเส้นทางในการทวงความยุติธรรม ด้วยการเปิดกรงขังเชื้อเชิญอสูรกายในคราบแห่งความคิดอันร้อนร้ายด้วยหลุมพรางแห่งความเชื่อที่เขาได้สร้างขึ้นเองเขาไม่อาจอยู่ภายใต้กฎแห่งความยุติธรรมจอมปลอมตามขนบธรรมเนียมที่สังคมนั้นได้สร้างไว้ ดังหน้า 323 ความว่า

“If I let you go, will you swear to tell me everything you find out? Will you swear to God?”

“To God? Yes, I swear to God. Do you have a Bible?” Pupil had a copy of the Pensées in his bookcase. Hannibal took it out. “Or we could use your Pascal, Pascal.”

แสดงได้ว่า ด้วยสภาพแวดล้อมทางสังคม หล่อหลอมบีบบังคับจนฮันนิบาลมีทัศนคติและค่านิยมอันเป็นปัจเจกของตัวเอง เขามีเจตจำนงอิสระ (Free will) ในการเลือกการกระทำ จึงเป็นปัจจัยและสาเหตุให้ฮันนิบาลกระทำความผิดเพื่อเรียกร้องความยุติธรรมจากสังคมให้กับน้องสาวสูง และหญิงคนรักของตน

จากข้อความที่กล่าวมาทั้งหมด การวิเคราะห์พฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาลในฮันนิบาล ไรซิง

โดยใช้แนวคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนนั้นสามารถวิเคราะห์ได้ว่าฮันนิบาลมีพฤติกรรมกระทำความผิดตั้งแต่ยังเป็นเยาวชน

โดยมีสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยด้านครอบครัวอันเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับบุคคลในครอบครัวทั้ง 3 ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ร่วมกับปัจจัยที่เกิดจากตัวฮันนิบาลเอง นั่นคือ สภาวะจิตใจ และอารมณ์ที่บกพร่องของเขา และปัจจัยจากสภาพสังคม คือ ทัศนคติ และค่านิยมอันเป็นปัจเจกของฮันนิบาลที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางสังคม หล่อหลอมบีบบังคับ

จึงเป็น 3 ปัจจัยสำคัญที่ต่างมีส่วนสร้างเสริมบุคลิกภาพ อุปนิสัย ทัศนคติ ค่านิยม และผสมผสาน
ขับเคลื่อนผลักดันแรงขับเคลื่อนทางสัญชาตญาณที่แฝงอยู่ในจิตใต้สำนึกของฮันนิบาลให้ถูกปลดปล่อย
ออกมาอันเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนเด็กหนุ่มให้มีพฤติกรรมที่ละเมิดบรรทัดฐานของสังคม
และเป็นจุดเริ่มต้นของพฤติกรรมกระทำความผิดที่ทวีความรุนแรง โหดร้ายขึ้นในเวลาต่อมา

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเพื่อวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรซิง โดยใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ และแนวคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ตามบริบทความสัมพันธ์ระหว่าง ฮันนิบาลกับบุคคลในครอบครัว ได้แก่ มิสซา น้องสาว โรเบิร์ต เล็กเตอร์ ลุง และมูระซะกิ ซิคิบุ บ้าสะไก

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษา

และวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ในฮันนิบาล ไรซิง มีดังนี้

1. การศึกษาอิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของ ฮันนิบาล เล็กเตอร์ พบว่า มิสซา โรเบิร์ต เล็กเตอร์ และมูระซะกิ ซิคิบุ ต่างมีอิทธิพลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาลทุกคน
2. การวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของ ฮันนิบาล เล็กเตอร์ โดยใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ พบว่า พฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เกิดจากการขับเคลื่น และการผลักดันของพลังงานทางจิตทั้ง 3 ส่วน คือ อิด อีโก้ และซูเปอร์อีโก้ ก่อให้เกิดแรงจูงใจให้ฮันนิบาลกระทำความผิด ตามบริบทความสัมพันธ์ ระหว่างฮันนิบาลกับมิสซา โรเบิร์ต และมูระซะกิ
3. การวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของ ฮันนิบาล เล็กเตอร์ โดยใช้แนวคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน พบว่า ฮันนิบาลมีพฤติกรรมกระทำความผิดตั้งแต่ยังเป็นเยาวชน โดยมีสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยด้านครอบครัว จากตัวฮันนิบาลเอง และจากสภาพสังคม

อภิปรายผล

1. การศึกษาอิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ จากการวิจัยพบว่า มิสซา โรเบิร์ต และมูระซะกิ ต่างมีอิทธิพลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาลทุกคน แม้ในความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับบุคคลทั้ง 3 จะมีความแตกต่างต่อนัยยะของพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล ต่างกรรม ต่างวาระกัน แต่ทั้งหมดทั้งมวลล้วนเป็นความแตกต่างที่ช่วยกันสร้างเสริมบุคลิกภาพ อุปนิสัย ทัศนคติ ค่านิยม และผสมผสาน ขับเคลื่อน ผลักดัน “แรงขับทางสัญชาตญาณ” (Instinct Drive) ที่แฝงอยู่ในจิตใต้สำนึกของ ฮันนิบาลให้ปลดปล่อยออกมาตอบสนองของความต้องการของตัวเองที่ถูกเก็บสะสมไว้ โดยไม่คำนึงถึงเหตุผล และความถูกต้อง ก่อให้เกิดเป็นแรงจูงใจให้ฮันนิบาลมีพฤติกรรมกระทำความผิดบนรากฐานของ “ความแค้น ความโกรธ และความรัก”

2. การวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ โดยใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพเชิงจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ จากการวิจัยพบว่า พฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาลเกิดจากการขับเคลื่อน และการผลักดันของพลังงานทางจิตทั้ง 3 ส่วน คือ อิด อีโก้ และซูปเปอร์อีโก้ ก่อให้เกิดแรงจูงใจให้ฮันนิบาลกระทำความผิด ตามบริบทความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับมิสซา โรเบิร์ต และมูระซะกิ ดังนี้

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับมิสซา มิสซามีอิทธิพลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล โดยมีนัยยะของพฤติกรรมคือ “ความแค้น” ซึ่งเป็นแรงขับในการทำลายล้างที่มาจากพลังอิด ก่อให้เกิดแรงจูงใจให้ฮันนิบาลทยอยฆ่าทหารกลุ่มนั้นทุกคนที่เป็นต้นเหตุให้มิสซาเสียชีวิต พลังอิดควบคุมพลังอีโก้ให้ร่วมกันทำงาน และครอบงำพลังซูปเปอร์อีโก้ไว้ และยังพบว่า มิสซามีส่วนทำให้ฮันนิบาลใช้กลวิธีในการป้องกันตนเอง คือ “การเก็บกด” และ “การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง”

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับโรเบิร์ต โรเบิร์ตมีอิทธิพลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล โดยมีนัยยะของพฤติกรรมคือ “ความโกรธ” ซึ่งเป็นแรงขับในการทำลายล้างที่มาจากพลังอึด ก่อให้เกิดแรงจูงใจให้ฮันนิบาลใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาด้วยการฆ่าพ่อค้าขายเนื้อผู้เป็นต้นเหตุให้โรเบิร์ตเสียชีวิต พลังอึดเป็นอิสระจากพลังอีโก้ และพลังชุปเปอร์อีโก้ และยังพบว่า โรเบิร์ตมีส่วนทำให้ฮันนิบาลใช้กลวิธานในการป้องกันตนเอง คือ “การทดแทน” และ “การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง”

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับมูระซะกิ มูระซะกิเป็นอีกบุคคลหนึ่งที่มีอิทธิพลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล โดยมีนัยยะของพฤติกรรมคือ “ความรัก” ซึ่งเป็นแรงขับในการทำลายล้างที่มาจากพลังอึดที่เกี่ยวข้องกับพลังขับทางเพศ (Libido) ก่อให้เกิดแรงจูงใจให้ฮันนิบาลขาดความยับยั้งชั่งใจด้วยการฆ่าพ่อค้าขายเนื้อผู้ใช้ถ้อยคำหยาบคาย ดูหมิ่นผู้หญิงที่เขารัก พลังอึดเป็นอิสระจากพลังอีโก้ และพลังชุปเปอร์อีโก้ และยังพบว่า มูระซะกิมีส่วนทำให้ฮันนิบาลใช้กลวิธานในการป้องกันตนเอง คือ “การเก็บกด” และ “การติดอยู่กับที่”

3. การวิเคราะห์อิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ โดยใช้แนวคิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน จากการวิจัยพบว่า ฮันนิบาลมีพฤติกรรมกระทำความผิดตั้งแต่ยังเป็นเยาวชน โดยมีสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยด้านครอบครัวจากความสัมพันธ์ระหว่างฮันนิบาลกับมิสซา โรเบิร์ต และมูระซะกิ ปัจจัยที่เกิดจากตัวฮันนิบาลเอง คือ สภาวะจิตใจ และอารมณ์ที่บกพร่องของเขา และปัจจัยจากสภาพสังคมที่หล่อหลอมบีบบังคับ

ผลการวิจัยพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของเกร็กอลี่ (Gregory, B.,2002) ที่ให้ความสำคัญไปที่เหตุการณ์ในวัยเด็กที่ก่อให้เกิดบาดแผล และความทุกข์ทรมานทางจิตใจ อันเป็นต้นเหตุให้ฮันนิบาลมีพฤติกรรมกระทำความผิด โดยมีสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยด้านครอบครัวจากความสัมพันธ์ระหว่างเขากับมิสซา เกร็กอลี่ยังเชื่อว่าการที่ฮันนิบาลลงมือฆ่าเหยื่อ และกินอวัยวะบางส่วนของเหยื่อนั้น เกิดจากสภาวะจิตเภทที่เรียกว่า Paranoid-Schizoid Position ซึ่งเป็นผลมาจากบาดแผลทางจิตใจในวัยเด็กนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของเอนนา และจิม

(Aina and Jim, 2010) ที่ศึกษาภูมิหลังของฮันนิบาลทำให้เข้าใจถึงสาเหตุ และพฤติกรรมกระทำความผิดของเขาอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ร้ายที่ได้ประสบมาในวัยเด็กทำให้เขาเกิดสภาวะจิตเภท แต่ผลการ ศึกษาของอักเดนนิส (Akdeniz.,มปป) กลับพบข้อสรุปที่ได้แย้งว่าฮันนิบาลไม่ได้มีสภาพจิตที่ผิด ปกติ และอักเดนนิสก็ไม่สามารถสรุปได้ว่าพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาลแท้จริงนั้นมาจากสาเหตุใด

แต่เขาได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความสำคัญของเหตุการณ์ร้ายที่ฮันนิบาลได้ประสบในวัยเด็กที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของเขาก็เป็นได้ ซึ่งขัดแย้งกับโอสส์สัน (Oleson J. C., 2006) งานวิจัยของเขาไม่ได้ได้มองที่เหตุการณ์ในอดีต หรือความบกพร่องทางสภาพจิต โอสส์สันวิเคราะห์ว่าฮันนิบาลมีอุปนิสัยที่มีรากฐานมาจากความชั่วร้าย ทั้งยังได้เพิ่มข้อสรุปอีกว่า ฮันนิบาลเป็นตัวร้ายที่ประสบความสำเร็จเนื่องจากความสยดสยองของเขาถูกแทนที่ด้วยความเห็นอกเห็นใจ และได้รับความสงสารอย่างท่วมท้นจากผู้อ่าน

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาอิทธิพลด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์ ในฮันนิบาล ไรชิง สามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ในด้านการเรียนการสอน และสำหรับการวิจัยเพิ่มเติม ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษา วิเคราะห์ และวิจารณ์วรรณคดีได้กว้างขวางยิ่งขึ้น
- 1.2 ผู้สอนในรายวิชาต่างๆ

สามารถนำแนวทางการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษา และวิเคราะห์สาเหตุอื่นๆ ที่มีอิทธิพลส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดของฮันนิบาล เล็กเตอร์

2.2 ควรมีการศึกษา วิเคราะห์องค์ประกอบอื่นๆ เช่น โครงสร้างเรื่อง
กลวิธีในการเขียน การใช้สำนวน กลวิธีในการสร้างตัวละคร หรือวิเคราะห์ตัวละครอื่นๆ ในเรื่อง

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยจฬนเศศวร

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. (2547). **ทฤษฎีและแนวทางการศึกษาสื่อสารมวลชน** (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ: แบรินเอย.
- จิตราภรณ์ จิตรธร. (2551). **การกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.
- ชัตสุณี สีนุสิงห์. (2550). **วรรณคดีทัศนา**. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูทิพย์ ปานปรีชา. (2551). **จิตวิทยาทั่วไป หน่วยที่ 9**. (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ณัฐพงษ์ ชูชัย. (2555). **จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว**. ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เต็มศักดิ์ คทวณิช. (2547). **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- นวนลล อสุภาผล. (2527). **ทฤษฎีบุคลิกภาพ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ประมวลผล.
- นันทนา พฤกษ์พงษ์. (2541). **วิเคราะห์ตัวละครฝ่ายชายในนวนิยายของว.วินิจฉัยกุล**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- นิด้าโพล. (2557). **สาเหตุปัญหาความรุนแรงในครอบครัวและการแก้ไข**. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2557, จาก <http://www.lampang.msociety.go.th/>
- บวรวิทย์ เบื้องวงศ์. (2555). **สาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนกับมาตรการแก้ไขเชิงรุก**. สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเพราะ แสงเทียน. (2546). **กฎหมายเกี่ยวกับเยาวชนและครอบครัวแนวประยุกต์**. กรุงเทพฯ: วิทญ์พัฒน์.
- ปกรณ มณีปกรณ์. (2557). ปัญหาสังคมไทย. **วารสารกระบวนการยุติธรรม**, 7(2), 83-96.
- ประนอม สโรชมาน. (2535). **สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: วิสิทธ์พัฒนา.
- ปุ่นณดา สายยศ. (19 สิงหาคม 2556). **การศึกษาภาพสะท้อนสภาวะจิตได้สำนึกในมุมมองจิตวิเคราะห์ผ่านสัญลักษณ์ในงานศิลปกรรม**. สืบค้นเมื่อ 12 กันยายน 2557, จาก <https://www.academia.edu/7383059/>

- พีระกัญญ์ สุขโพธารมณ และ ประศินีย์ เกศะบุตร. (2553). การปรับตัวโดยการใช้อัดไภป้องกันตนเอง. *Executive Journal*, 30(4), 119-125.
- มุกิตา แซ่ซ่ง. (2553). **การใช้ภาษาในวรรณกรรมการเมือง ของวินทร์ เลียววาริณ.**
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, อัสสัมชัญ.
- เมธาพร กาญจนเตชะ. (2556). เอกสารประกอบการสอน: **การกระทำความคิดของเด็ก**
ชุดที่ 1. สืบค้นเมื่อ 8 เมษายน 2558, จาก <http://ajanmayka.blogspot.com/2013/04/1.html>
- ยศ สันตสมบัติ. (2542). **พรอยด์และพัฒนาการของจิตวิเคราะห์ : จากความฝันสู่ทฤษฎีสังคม.** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์. (2545). **จิตวิทยาการปรับตัว.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วิไลวรรณ ศรีสงคราม. (2549). **จิตวิทยาทั่วไป.** กรุงเทพฯ: ทริปปี้ด กรุ๊ป.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2529). **อ่านคน อ่านวรรณกรรม.** กรุงเทพฯ: โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์.
- สุชา จันท์เอม. (2545). **จิตวิทยาเด็กเกเร.** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรีย์ กาญจนวงศ์. (2547) **จิตวิทยากับสังคม.** นครปฐม: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- โสภา ชูพิกุลชัย. (2542). **จิตวิทยาทั่วไป.** กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อรอุมา วชิรประดิษฐ์พร. (2555). **สาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนกับมาตรการแก้ไขเชิงรุก.** สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม. ถ่ายเอกสาร.
- อารีลักษณ์ พูลทรัพย์. (7 พฤษภาคม 2553). **ทฤษฎีบุคลิกภาพของพรอยด์.** สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2557, จาก <https://www.scribd.com/doc/31023079>
- Akdeniz, C. (n.d.). **Hannibal Lecter Movies, Clinical Psychology.** Retrieved August 10, 2014, from <http://psinema.metu.edu.tr/malale/lecter.pdf>
- Farrington, P. D. (2001). Family Influences on Delinquency. *Journal of Research in Crime of Delinquency*, 35, 71-99.
- Gregory, B. (2002). Hannibal Lecter the Honey in the Lion's Mouth. *Journal of Psychotherapy* (Vol. 56, No.1).

- Gullhaugen, S. A., and Nottestad, A. J. (2010). **Looking for Hannibal Behind the Cannibal, Current Status of Case Research**. Retrieved April 19, 2011, from <http://ijo.sagepub.com/content/55/3/350>
- Kvaraceus, C. W. (1964). **Juvenile Delinquency A Problem for the Modern World**. Paris: The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.
- Nathanong Phuangsombat. (2012). **The common Characteristics of Detective Fiction Writing Techniques : A case Study Of Win Leawarin's Seo nap sub and Yokomizo Seishi's Detective Kindaichi**. Retrieved December 15, 2014, from <http://www.human.nu.ac.th/jhnu/file/journal/>
- Oleson, J. C. (2006). The Devil made Me Do It, The Criminological Theories of Hannibal Lecter, Part Three. *Journal of Criminal Justice and Popular Culture*, 13 (2), 117-133.
- Ombotol, O. J., Odhiambo, O. G., Odera, O., and Ayugi, E. M. (2013). **Factors Influencing Youth Crime and Juvenile Delinquency**, (Vol. 1, No. 2).
- Parichat Poopan. (2011). **Thai Detective and Mystery Novels, 1998-2007**. Retrieved December 15, 2014, from <http://ir.swu.ac.th/xmlui/bitstream/handle/>
- Shader, M. (2014). **Risk Factors for Delinquency : An Overview**. Retrieved December 15, 2014, from <https://www.ncjrs.gov/pdffiles1/ojjdp/frd030127.pdf>
- Thomas Harris. (2006). **Hannibal Rising**. New York: Bantam Dell.